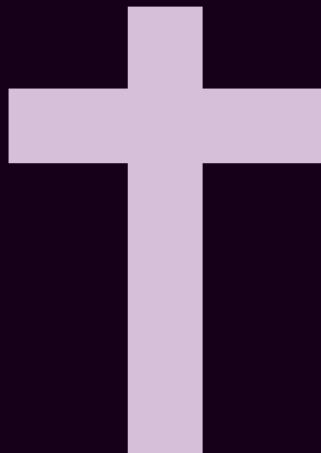

EUANGELION UNNI TA JESU-ÚBA CHRIST-KO-BA

UPATOARA LUKA-UMBA

The Gospel According to Luke in the Awabakal language of
Australia

**EUANGELION UNNI TA JESU-ÚBA CHRIST-KO-BA
UPATOARA LUKA-UMBA
The Gospel According to Luke in the Awabakal language of
Australia**

Public Domain

Language: Awabakalkoba (Awabakal)

2020-03-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
d6db59b5-f660-51ee-98f5-a9b6193eac6e

Contents

Luka	1
----------------	---

EUANGELION UNNI TA JESU-ÚMBA CHRIST-KO-BA UPATOARA LUKA-UMBA

¹ WONTO ba kauwálló mankulla unnoa tara túgunbilliko gúrránto géen kinba,

² Yanti bo gúearun kin bara gúkulla, unnoa tara nakillikan kurri-kurri kabiruğ gátun mankillikan wiyellikanne koba.

³ Murrárág tia kátan yantibo, koito bağ ba tuiğ ko gírouğ, Teopolo murrárág ta,

⁴ Gúrra-uwil koa bi tuloa, unnoa tara wiyatoara banuğ ba.

⁵ Yanti-kálai ta Herod noa kakulla, Piriwál noa kakulla Iudaia ka, kakulla noa tarai híereu Dhakaria yitirra, Abia-úmба konara: gátun nukuğ gíkoúmba yinálkun koba Aaron-úmба, giakai bountoa yitirra Elidhabet.

⁶ Buloara bula kakulla murrárág Eloi kin, mikan ta gúrraiyelléun bula Yehóa-ko noa ba wiyellikanne yarakai ma korian.

⁷ Keawaran bula wonnai korian kulla, bountoa Elidhabet gúrrauwai; gátun bula ba gúrróbai kakulla.

⁸ Gátun yakita kakulla, umulliela noa ba Eloi kin makan ta, yirruğ ka gíkouğ kin híereu koba,

⁹ Yanti kiloa híereu koba uman, yirruğ ka gíkoúmba ta upulliko bon porapora koiyuğ ko uwá noa ba nao koba Yehóa kái koba.

¹⁰ Gátun yanti bo yantinto konara kúri wiyelliela warai ta yakita winelliela ba porapora.

¹¹ Gátun paipéa noa ágelo Yehóa-úmба gíkouğ kin, garokilliela noa túgkağkirri ka koiyuğ kón ta porapora ka.

¹² Gátun nakulla bon noa ba Dhakaria ko, unma bon noa ba, kinta gáiya noa ba kakulla.

¹³ Wonto ba ágelo wiya noa, Kinta kora bi kauwa, Dhakaria; kulla gúrra ta wiyellikanne gíroúmba, gátun nukuğ ko gíroúmba ko wonnai kánún gíroúmba, gátun wiyanún bi giakai yitirra Ioanne.

¹⁴ Gátun pitál bi kánún, pitál kauwálkan kánún pórkullinún gíkouğ kinbiruğ.

¹⁵ Kauwál wal noa kánún, mikan ta Yehóa kin, gátun keawai wal noa wain pitánún, keawai tarere, gátun warakağ wal noa witellinún Marai yirriyirri kan biruğ ko, waraka biruğ tunkán ta biruğ.

¹⁶ Gátun noa wiyanún wal barun kauwál-kauwál wonnai Ithárael-úmба Yehóa-kin ko Eloi ta barúnba.

¹⁷ Gátun wal noa uwánún gíkouğ kin mikan ta kaiyu ka Marai ta Elia-uúmba, warbuğgulliko búlbúl biyuğbai tara koba wonnai kolağ, gátun barun kinko tuloa kako; uma-uwil koa barun kúri kurrikurri Yehóa kinko.

¹⁸ Gátun noa Dhakariako wiya bon ágelonuğ, Yakoai kan bağ gúrránún unni? kulla bağ gúrroğbai, gátun nukuğ emmoúmba gúrrög géen.

¹⁹ Gátun noa ágelo wiya bon, Gátoa Gabriel, gákillin Eloi kin mikan ta; gátun yuka tia wiyelliko gírouğ, gátun túgunbilliko gáli tara ko pitálmułlikanne ko.

²⁰ A! gúrrulla bi, góğ ko wal bi kánún, gátun kaiyu korien wal bi kánún wiyelli ta, yaki-kálai tako purreág kako unni tara kánún ba, kulla bi ba gúrra korien wiyellikanne emmoúmba, kabo kánún wal unni tara.

²¹ Gátun bara kúri ko mittia Dhakarianuğ, gátun kotelliela minnuğ-bulliela noa tunkéa noa nao ka.

²² Gátun noa ba paikulléun warrai ta, kaiyu korien noa wiyelli ko barun; gátun bara gúrra Marai noa nakulla nao ba; kulla noa wauwál-wauwál umá barun gátun, gárokilliela noa góğ ko.

²³ Gátun kírun kabulla purreág gíkoúmba umullikanne, waita gáiya noa uwá kokerağ ko gíkouğ ka tako.

²⁴ Gátun yukita purreág ka Elidhabet gíkoúmba nukuğ warakáğ bountoa, gátun yuropulléun bountoa warán yellenna ka, wiyelliela bountoa,

²⁵ Yanti noa tia Yehóako umá nakulla noa tia ba purreág ka, mankilliko barun ba béelnulli tin kúri tin.

²⁶ Tarai-ta yellenna ka hek ka, Gabriel ta ágelo ta puntimai ta wiyabunbia bon Eloi kinbiruğ uwolliko, purrai kolağ, Galilaia koba, giakai Nadharet,

²⁷ Mirrál lako wiyatoara ko, kúri kako Yotheper kinko yitirra ko, wonnai taro noa Dabidúmba; gáton mirrál giakai yitirra Mari.

²⁸ Gáton noa ágelo uwa bounnouñ kin, gáton wiyeiliela, A! murrárág umatoara bi Yehóá kátan giroug katoa ba; murrárág umatoara bi nukúg ka.

²⁹ Gáton bountoa ba nakulla bon, kinta bountoa kakulla wiyeilita gioug kin, gáton kotelliela bountoa minarig unni totog kátan.

³⁰ Gáton ágelo wiya bounnouñ, Kinta kora bi, Mari: kulla bin pitálmatoara Eloito noa.

³¹ A, gúrralia bi, warakág bi kánún, wonnai kan giroug kin pika ka, gáton yinal pórkullinún, gáton bi giakai yitirra IETHU.

³² Gáton wal noa kauwál kánún, gáton wal bon wiyanún gáia kai Yinal ta wokka ka ko; gáton noa Yehóako Eloito gúnún wa bon yellawollikanne biyugbai koba Dabidúmba gioumba:

³³ Gáton noa wiyanún wal yanti-katai barun Yakobúmba; gáton gioumba piriwálkanne keawai wal kánún wirán.

³⁴ Wiya gáya bountoa bon ágelonuñ Mariko, Yakoai ke unni kánún, kulla bañ kúri korien?

³⁵ Gáton noa ágelo wiya bounnouñ, Tanan wal noa uwánún Maraikan murrárágkan giroug kinko, gáton kaiyuko wokka tinto wutinún wal giroug, koito ba unnoa ta murrárág pórkullinún giroug kin; wiyanún giakai yinal ta Elio koba.

³⁶ A, gúrralia, gioumba wúggunbai Elidhabet, warakaág bountoa yinal gúrrögéen koba bounnouñ ba; gáton unni ta yellenna hek ta bounnouñ-kai-kan wiyatoara gúrruwai.

³⁷ Kulla gúrakito ke noa Eloito kaiyukanto ke.

³⁸ Gáton bountoa Mariko wiya, Kauwá yanti kámúnbilla tia wiya bi ba; gátoa mankillikan Yehóá-úmba. Gáton noa ágelo púntirkulléun bounnouñ kinbirug.

³⁹ Gáton bountoa Mari buğkulléun unti-tara purreág ka, gáton uwa bountoa karakai bulkára kolaág, kokerá ko Yuda kako;

⁴⁰ Gáton bountoa uwa kokera ko Dhakaria-úmba kako, gáton búgbúg ka bounnouñ Elidhabetnuñ.

⁴¹ Gáton yakita gáya gúrrá bountoa ba Elidhabetto pulli Mariúmba, tulutilléun gáya wonnai bounnouñ kin pika ka; gáton warapál bounnouñ ba Elidhabet kin Maraikanto murrárágko:

⁴² Gáton bountoa wiyeillén pulli wokka wiyeiliela, murrárág umatoara bi nukúg ba; gáton murrárág umatoara peil gioumba pika koba.

⁴³ Gáton minariq tin tia unni, tanan uwa tunkan piriwál koba emmoúmba?

⁴⁴ Kullá bañ ba gúrrá pulli gioumba gúrréug ka emmoug kin, wonnai gáya tia tulutilléun emmoug kin pika ka pitál ko.

⁴⁵ Gáton murrárág umatoara bountoa gúrrá; kulla unnoa tara kánún umatoara, wiyatoara bounnouñ kin Yehóá kinbirug.

⁴⁶ Gáton Mariko bountoa wiya, "Maraito emmoúmba ko wiyan murrai bon Yehóanuñ,

⁴⁷ Gáton maraito emmoúmba ko pitál umulléun Elio kin Miroma emmoúmba.

⁴⁸ Kulla noa nakulla mirrál bountoa ba umullikan gioumba; A, unti birug yantinto tia wiyanún murrárág upatoara.

⁴⁹ Kulla noa tia kaiyukanto unnoa tara kauwál uma; gáton yitirroa gioumba murrárág upatoara kátan.

⁵⁰ Gáton murrai gioumba barun kinba kintakan bon kátan willugél kúri kabirug tarai kúri kabirug.

⁵¹ Túgyunbilléun noa kaiyukan turruug gioumba; wupéa noa barun gáruug gára yaroyaro búlbúl ban kotellikanne.

⁵² Upéa noa barán parrán kaiyukan yellawolligél labirug barúnba, gáton wupéa noa barun mirrál wokka lağ.

⁵³ Gukulla noa kapirrikan ko mürrárág ta, gáton noa barun parólkán yuka mirrál ko.

⁵⁴ Umulleún noa gioumba umullikan Itháraelnuñ, gúrrulli birug giouug kinbirug murrai ta gioumba;

⁵⁵ Yanti wiya noa ba barun biyugbai to gáearúnba, Abáramnuñ, gáton barun wonnai tara gioumba yanti katai."

⁵⁶ Gáton Mari bountoa kakulla bounnouñ katoa góro ka yellenna ka, gáton willug ba gáya bountoa bounnouñ ka tako kokera ko.

⁵⁷ Yakita ġaiya Elidhabetúmba kakulla wonnai pórkullinün; ġatun yinal bounnoun ba pórkulléün.

⁵⁸ Ĝatun ġurra bara kótita ko bounnoun bako, yanti Yehóako noa ba murrárág umá bounnoun kin; ġatun bara pitál kakulla ġatun bountoa

⁵⁹ Ĝatun yakita ġaiya purreág ka, uwa ġaiya bara kullabulliko wonnai ko; ġatun bara wiya bon ġiakai Dhakaria, biyuġbai tin yitirra tin

⁶⁰ Ĝatun tankanto wiya bountoa, Yanoa; kulla bon wiyanún ġiakai Ioanne.

⁶¹ Ĝatun bara bounnoun wiya, Keawaran ġiroúmba kótita wiya ba ġiakai unni yitirra

⁶² Ĝatun bara túga umulléün bon biyuġbai ko ġikoúmba ko, wonnén noa bon yitirra wiyanún?

⁶³ Ĝatun noa wiya upulligél ko, ġatun noa upa wiyeħħiela, Yitirra noa ġiakai Ioanne. Ĝatun bara yantinto kota.

⁶⁴ Ĝatun tanoa-kál-bo kurra ko buġkulléün ġikoúmba, ġatun bon ġikoúmba tällág balbal kakulla, ġatun noa wiya, ġatun noa wiya murrai Eloinuġ.

⁶⁵ Ĝatun bara kinta kakulla yantin ta untakál; ġatun unni tara wiyeħħielle totóġ kakulla yantin ta kalög koa bulkaroa Yuda ka.

⁶⁶ Ĝatun bara yantinto unnoa tara ġurra wúnkulla barun kin búlbúl la, wiyeħħiela, Yakoai unni ta wonnai kánin! Ĝatun máttára Yehóá-úmba ġikouġ kin kátan.

⁶⁷ Ĝatun noa Dhakaria ko biyuġbai ġikoúmba, warapal bon wupéa Marai to yirriyirri to, ġatun noa wiyeħħiela ġiakai,

⁶⁸ "Kámūnbilla bon Yehóanuġ Eloinuġ Ithárael koba pitálliko; kulla noa uwa barun nakilliko, ġatun wirrilliko kúri ko ġikouġ kaiko.

⁶⁹ Ĝatun bougħuġġa noa nulka-nulka ġolomullikan ġearun, kokerá Dabid-úmba ka ġikoúmba mankillikan;

⁷⁰ Yanti noa ba wiya kurra ko propet koba ko yirriyirrikan to yantin to, purrai yantin kurrikurri kabiruġ:

⁷¹ Ġoloma-uwil koa ġearun ġearúnba bukkalla tukulla biruġ, ġatun máttára biruġ barun kinbiruġ yantin tabiruġ yarakai willuġ kabiruġ,

⁷² Ummilliko murrai ko wiyeħoara barun kin biyuġbai ko ġearúnba, ġatun ġurrulliko ġikoúmba wiyeħoara yirriyirri ta;

⁷³ Pirral-man noa ġali wiyeħħiela bon Abáramnuġ biyuġbai ġearúnba,

⁷⁴ Ĝúwil koa ġearun noa, mankilliko ġearun máttára biruġ bukkakan tabiruġ ġearúnba, ġurra-uwil koa ġéen bon kinta korien ko,

⁷⁵ Yirriyirrikan ġatun murrárágħan mikan ta ġikouġ kin, yantin ta purreág ka moron ġearúnba.

⁷⁶ Ĝatun ġintoa, wonnai ta, wiyanún bin yitirra propet ta wokka kako; kulla bi uwánún ġanka mikan ta Yehóá kin, upulliko yapuġ ko ġikoúmba;

⁷⁷ Ĵukilliko ġurrulliko moron ko ġikouġ kaiko kúri ko, warewarekan yarakai barúnba,

⁷⁸ Murrai tin kanwollin Elio koba tin ġearúnba, ġurra kabinuġ tanan uwa ġearun kinko,

⁷⁹ Ĵukilliko purreág barun ko yellawilli ta ba ko ġoroġorá ba ko, ġatun komirra kaba tetti koba, yutilliko tinna ko ġearúnba ko yapuġ koa pitál koba koa."

⁸⁰ Ĝatun wonnai poaikulléün, ġatun ġuraki noa maraikan ko, kulla noa koruġ koa yakita ko purreág kako paipéa noa ba Ithárael kinko.

2

¹ YAKITA purreág ka, wiya noa Kaithariko Augútoko, upa-uwil koa barayantin kúri murrapulliko.

² Ĝatun unni murrapullikanne una yakita Kurinio noa ba kobána kakulla Thuria ka.

³ Ĝatun yantin bara uwa murrapulliko barun ka tako.

⁴ Ĝatun noa Yotheb uwa wokka-laġ Ğalilaia kabiruġ, kokerá biruġ Nadharet tabiruġ, Iudaia kolaġ, kokera kolaġ Dabidúmba kolaġ, ġiakai yitirra Bethlehem; (kulla noa kokera koba ġatun kotita koba Dabidúmba;)

⁵ Murrapulliko bon ġatun Mari bounnoun katoa, wiyeħoara nukuġ ġikoúmba, wonnai kan bountoa warakaġ.

⁶ Ĝatun yakita kakulla, kakulla bara ba unta, purreág ka kátan pórkulli koa bountoa ba wonnai.

7 Ğatun bountoa pórbiúggulléún kurri-kurri yinal, ġatun bountoa muġgama bon kirikin to, ġatun bon wúnkulla takilliġélla buttikaġ koba ka; kulla wal tantullan kokera takilliġél.

8 Ğatun bara éipu-kál untoa kakulléún, tumimillin wirrál barun ba tokoi ta

9 Ğatun noa aġelo Yehóá-úmba tanan uwa barun kin, ġatun kullaburra Yehóá-úmba kakulla barun katoa; kinta ġaiya bara kakulla.

10 Ğatun noa aġeloko wiya barun, Kinta kora; kulla nurun baġ wiyan murrárág totóġ kakilliko pitál ko, kakilliko yantin ko kúri ko.

11 Kulla nurúnba pórkulléún unni purreág, kokerá Dabidúmba ka, Ġolomullikan ta, noa Kriht ta Piriwáл ta.

12 Ğatun unni túga kánün nurúnba; nanún boboġnuġ ġamatoara kirikin taba, kakillin ba takilliġél laba

13 Ğatun tanoa kal bo paipéa konara morokokál ġikouġ katoa aġelo katoa, murrárág wiyyellin bon Eloinuġ, ġiakai,

14 Wiyabunbillä bon murrárág Eloinuġ wokka kaba moroko kaba, ġatun kàmünbillä pitál purrai tako, murrárág umatoara barun kúri ko.

15 Ğatun kakulla ba, waita uwa bara ba, aġelo barun kinbiruġ moroko kolaġ, wiyyellan bara éipu-kál taraikan-taraikan, Waita géen yakita Bethlehem kolaġ, na-uwil koa unnuġ tara kakulla ba, ġala Yehóako noa wiya ġéarun

16 Ğatun bara uwa kurrikai, ġatun nakulla Marinuġ, ġatun boboġ pirikilliela takilliġél laba.

17 Ğatun nakulla bara ba, wiybünbéa bara yantin ta purrai ta unnoa wiyyellikanne wiyyatoara barun wonnai tin.

18 Ğatun bara yantinto ġurra, kotelliela unnuġ tara, wiya barun bara éipu-kál-lo.

19 Wonto ba bountoa Mariko miromá unni tara, ġatun kota bountoa minki ka búlbúl-la bounnoun kin.

20 Ğatun bara éipu-kál willuġ ba kakulla, murrárág wiyyellin ġatun pitálfullin bon Eloinuġ ġala biruġ natoara biruġ ġurratoara biruġ bara yantita wiyyatoara ba barun kai.

21 Ğatun purreág ét ta kakulla ba, kullintiela ko túga-witia wonnai, ġiakai bon wiya léthu, ġala ba wiya noa aġeloko kurrikurri noa ba piķa ka kakulla kunto ka.

22 Ğatun purreág ka ġoloin ta killibinbin bounnoun ba, yanti Mothé-ko noa ba wiya, mankulla baro bon Hierothalem kolaġ, ġukilliko bon Yehóá kin;

23 (Yanti wupa ba wiyyellikanne ta Yehóá-úmba ġiakai, Yantin kúri tara ġanka-ġanka piķa kabiruġ yirri-yirri wal kánün yitirroa Yehóá koba;)

24 Ğatun ġukilliko ġutoara, ġala wupa ba wiyyellikanne taba Yehóá-úmba, ġiakai, Buloara purrouġkan ga keawai wuroġ buloara poppolameri.

25 A! ġatun kakulla noa tarai kúri Hierothalem kaba, ġiakai noa yitirra Thimeon; ġatun unnoa kúri wiyyellikan tuloakan, ġatun ġurrullikan, mittillin pitál ko Ithárael-úmba ko; ġatun Marai yirri-yirri-kan kakulla ġikouġ kin.

26 Ğatun bon wiyyatoara Maraito yirri-yirri-kan-to, keawai noa nanún tettibullikanne, na-uwil koa noa Krihtnuġ Yehóá-úmba.

27 Ğatun noa uwa Maraito hieron kako: ġatun bula ba porikullaito puruma wonnai Iethu kin, umulliko bon yanti ko upatoara ko wiyyellikanne tako,

28 Mankulla ġaiya bon noa ġikouġ kin turruġ ka, ġatun pitálma noa bon Eloinuġ, ġatun wiyyelliela,

29 "Wamünbillä bi tia Yehóá yakita pitálkan, yanti wiya bi ba:

30 Kulla baġ nakulla ġaikuġ ko ġolomullikan ġiroúmba,

31 Ĝali ko kakilliko ġointa yantin ko kúri ko mikan tako;

32 Kaibuġ kakilliko barun ethánékal ko, ġatun pitál kakilliko kúri ko Ithárael ġiroúmba ko."

33 Ğatun bula Yotheġ ġatun Mari kotelliela unnoa wiyyatoara ġikouġ kai.

34 Ğatun Thimeon ta noa pitálma barun, ġatun wiyyelliela Marinuġ tunkan ġikoúmba, "A! kátan noa unni wonnai kakilliko puntimulliko, ġatun bouġkulliko kauwál-kauwál barúnba Ithárael koba; ġatun túga ko wiyyéa kánün;

35 (Kauwa, yirrako bin turánun wal marai ġiroúmba kóti,) paipi-uwil koa kotatoara búlbúl labiruġ kauwál-kauwál labiruġ."

36 Ğatun kakulla wakál Anna, propetkun, yinálkun Panuel koba, konara koba Ather koba; bountoa ta ġurroġéen ġaġkakálin, ġatun kakulla bountoa poribai ta wunál la hepta ta, murrankin tabiruġ bountoa katalla;

³⁷ Ğatun bountoa maboğun kukulla wunál la éty-warra yantikalai tabiruğ, waita uwa korien bountoa hieron kabiruğ, wonto ba ġurrullielia Eloinuğ bon purreáġ ka ġatun tokoi ta ta-korien.

³⁸ Ğatun bountoa uwolliela tanoa-kal-bo, wiyapaiyéan bon Yehóanuğ, ġatun wiyelliela yantin barun ġikouğ kin barun, nakillikan ġupaiyiko Hierothalem kako.

³⁹ Ğatun upá bara ba unni tara yanti wiyatoara Yehóa koba, willuğbo ġaiya bara kakula Galilaia kako, barun ka tako kóti kako Nadharet tako.

⁴⁰ Ğatun wonnai poaikulléun ġuraki noa maraikan kátan; ġatun pitálmatoara bon Eloi koba.

⁴¹ Waita uwa bula ġikoúmba tunkan ġatun biyuğbai Hierothalem kolağ yanti-katai wunál la takilligél lako kaiwitoara wokka koa.

⁴² Ğatun noa ba wunál la dodeka ka, waita ġaiya uwa bara Hierothalem kolağ wirikai ko takilli ko.

⁴³ Ğatun kirun kakulla purréáġ, willuğbo bara ba, wonnai Iéthu noa minka willuğ ka Hierothalem ka; ġatun noa Yotheppko ġatun tankanto ġurra korien bula.

⁴⁴ Wonto bara ba punta bon barun kin konara, uwa purreáġ ka wakál la; ġatun bara bon tiwa kóti ta ka.

⁴⁵ Ğatun bara na korien bon ba, willuğbo ġaiya bara katéakún Hierothalem kolağ tiwolliko bon.

⁴⁶ Ğatun purreáġ ka ġoro kulla, nakulla ġaiya bara bon murrug ka hieron ka, yellawolliela willi ka barun kin didathkaloi ka, ġurrullielia barun wiyelliela barun wiyellikanne pulli.

⁴⁷ Ğatun yantinto bara bon ba, ġurra, kotelliela bara bon ġuraki ġatun wiyatoara ġikoúmba.

⁴⁸ Ğatun nakulla bara bon ba, unma ġaiya barun; ġatun tankanto ġikoúmba-ko wiya bon, Nai, minariġ tin bi kakulla ġearun kai? a! biyuğ ta uwa bali, tiwolliela bali bin, minki-kan-to.

⁴⁹ Ğatun noa wiya barun, Minariġ tin nura tia tiwolliela? keawai nura ba ġurran-upa-unwil koa bağ pintunúmba-kan wiya noa tia ba?

⁵⁰ Ğatun bara ġurra korien unnoa wiyelli ta wiya noa ba barun,

⁵¹ Ğatun noa uwa barun katoa barán Nadharet tako, ġatun ġurrullikan noa kakulla barun kin: wonto bountoa ba tunkan to ġikoúmba miromá unni tara wiyellikanne murrug ka búlbúl la bounnou kin.

⁵² Ğatun noa Iéthuko poaikulléun ġuraki kakilliko, ġatun kauwál kakilliko, ġatun pitálmulliko bon Eloito ġatun kúriko.

3

¹ Yakita kakulla wunál la pipátin ta piriwál koba Tiberio Kaithar koba, kobána noa Pontio Pilato Iudaia ka, ġatun tetrák noa Herod Galilaia ka, ġatun ġikoúmba kóti Pilip tetrák noa Ituréa ka, ġatun yantin tako Trakoniti ka, ġatun Luthanio tetrák noa Abiléné ka,

² Annath ġatun Kaiapath hiereu piriwál bula kakulla, wiyeillanne Eloi koba uwa Ioanne kinko bon, yinal Dhakaria koba, koruğ kaba.

³ Ğatun noa uwa yantin toa purrai toa Iorádan toa, wiyelliela korimulliko kanumaiko, warekulliko yarakai;

⁴ Yanti wupaitoara biblion ka wiyellikanne Ethaia koba propet koba, ġiakai, Pulli wakál koba wiyeellén koruğ kaba, Yapuğ Yehóa koba murrárág umulla nura, tuloa kakillikoyapuğ ġikoúmba.

⁵ Yantin ta pilabai warapal upinún, ġatun yantin ta bulkára umánún puntiġ; ġatun warin-warin ta umánún tuloa, ġatun yapuğ yarakai wolluğbiara umánún poitoġ;

⁶ Ğatun yantinto nanún wal ġolomullikanne Eloi koba.

⁷ Wiya ġaiya noa barun konara uwa bara korimulliko ġikouğ kinko, Ela béara! konara maiya kiloa nura! ġanto nurun wiya murralliko bukka tin tanan ba uwánún?

⁸ Koito nura ba umullia murrárág minki kabiruğ; ġatun kota yikora nura kóti ka minki ka nurun kin wiyeilliko, Abáram ġearun noa ġearúnba biyuğbai; kulla bağ wiyan nurun, Eloi noa kaiyukan kátan umulliko untì tara biruğ tunúğ kabiruğ wonnai kakilliko Abáram kinko.

⁹ Ğatun yakita baibai wúnkulla kúlai ta wirrá ka; koito ba yantin kúlai keawai kátan murrárág kólbúntillánún wal barán, warekulliko koiyuğ kako.

¹⁰ Ğatun kúriko bon wiya, wiyelliela, Minnuğ banún ġaiya géen?

¹¹ Wiya noa barun, wiyelliela, Niuwoa kót-kan buloarakan ġikoúmba, ġumunbillá bon keawai ko; ġatun niuwoa kuntokan ġumúnbillá bon yanti kilo.

¹² Uwá ġaiya bara telóné korimulliko, ġatun wiya bon, Piriwál, minnuġ banún géen?

¹³ Ġatun noa wiya barun, Manki yikora untoa-kál unnoabo mara wiyatoara nurúnba.

¹⁴ Ġatun bara army-kanko wiya bon wiyelliela, Minnuġ banún géen? ġatun noa wiya barun, Bukkamai yikora yantin kúri, ġatun wiyéa-yemmai yikora ġakoyellaikan yantin kúri; ġatun murrai kauwa nura ġaloakan ġutoarakan nurúnba.

¹⁵ Ġatun bara ba kuri kotelliela, ġatun yantinto kuriko kotelliela murruġ ka ba ko, búlbúl la ba ko barun kin ba ko ġíkouġ Ioannenuġ, minariġ noa Kritht ta, mirka keawaran.

¹⁶ Ioanneto noa wiya barun yantin ta, wiyelliela, Korimulliko baġ kátan nurun bato ko; wonto ba wakál kaiyukan kauwál-kau wálkan ġatoa kiloa uwánün, murráráġ korien baġ poruġbuġgulliko tügganuġ ko ġíkouṁba ko; niuwoa ta korimanün nurun Marai to yirri-yirri ko ġatun koiyuġ ko:

¹⁷ Pituon ġíkouṁba mankillin máttára ba, ġatun murkun noa umánün bünkilligél laba ġíkouṁba, ġatun noa ka-umánün wiet ġíkouṁba tako kokerá ko; wonto ba tirri koiyuġ-banún wal noa koiyuġ ka talokulli korian ta.

¹⁸ Tarai ta yantin kauwál-kauwál wiya noa: ġatun wiyelli ta ba ko barun kúri.

¹⁹ Wonto noa ba Herodnuġ tetráknúġ piralma bon, noa boun noun kin Herodia kin nukuġ ka Pilip-úmba ġíkouṁba kóti koba, ġatun yantin yarakai noa ba uma Herodto,

²⁰ Yanti unni uma, wirrigbakkulla bon noa Ioannenuġ jail ka.

²¹ Yakita barunbo karima yantin kúri, kakulla ġaiya korimullielia bon Iéthunuġ, ġatun wiyelliela, moroko ġaiya waruġkalléun,

²² Ġatun uwa barán Maraikan yirri-yirrikan murrin kiloa purrouġkan kiloa, ġíkouġ kin; ġatun wakál pulli kakulla moroko tin, wiyelliela, Ĝintoa ta emmoúmba yinal pitál-mullikanne; pitálman baġġiroġ.

²³ Ġatun niuwoa bo Iéthu kakilliliela wunál la triakonta ka ġíkou-úmba, puntelliela bon yinal Yothebúmba, wonto yinal Eli-úmba;.....

³⁸ Wonto yinal Enoth-úmba, wonto yinal Thet-úmba, wonto yinal Adam-úmba, wonto yinal Eloi-úmba.

4

¹ ĠATUN noa Iéthu warapálkan Maraikan yirri-yirri-kan, willuġbo kakulla Iorádan tabiruġ, ġatun bon yatéa Maraito koruġ kolaġ,

² Nupitoara bon purreág ka tettarakonta ka diabollo. Ġatun unta tara purreág ka keawai noa ta ba: ġatun ġoloin ba unta tara kakulla, kapirri ġaiya noa kakulla.

³ Ġatun noa diabollo wiya bon, Wiya, bi ba yinal Eloi koba, wiyellia unni tunuġ ka-uwil koa kunto.

⁴ Ġatun noa Iéthuko bon wiya, wiyelliela, Wupatoara ta, Keawai kúri kánün moron kundo kabiruġ, wonto ba Eloi koba pulli tabiruġ.

⁵ Ġatun noa diabollo yutéa bon waita bulkárā ko, nanunbéa bon yantin piriwál koba purrai ta ba tanoa-kál-bo kurraħai.

⁶ Ġatun noa diabollo wiya bon, yantin kaiyu kako ġunün bag ġirouġ, ġatun pitál-mulliko ġali tara ko; koito ba ġukulla tia emmouġ; ġatun bag ġutan ganúmbo pitál bag ba kátan.

⁷ Ĝintoa ba wiyanún tia, kánün bin yantin ġiroúmba.

⁸ Ġatun noa Iéthuko wiya bon, Kauwa bi, Thátan, willuġ ka emmouġ kin; koito ba wupatoara, Wiyánün wal bi Yehóanuġ ġiroúmba Eloinuġ, ġatun ġíkouġ bo ġurranún wal bi.

⁹ Ġatun noa bon yutéa Hierothalem kolaġ, ġatun wúnkulla bo búlwarrá ka hieron ka, ġatun wiya bon, Yinalla bi ba unni Eloikoba, warekulla bi unti biruġ barán:

¹⁰ Kulla ba wupatoara ta, Wiyánün noa barun ágelo ko nakilliko ġirouġ, ġolomulliko ġirouġ;

¹¹ Ġatun bara bin manún máttárró wokka lag, tinna koa ġirouġ pultéa-kún tunuġ ko yantin ta.

¹² Ġatun Iéthuko, wiyelliela, wiya bon, Wiyatoara ta, Yanoa wal bi numa yikora bon Yehóanuġ Eloinuġ ġiroúmba.

¹³ Ġatun noa diabollo ġoloin kakulla unni tara nupatoara, waita ġaiya noa uwa ġíkouġ kinbiruġ yakita ko.

14 Ğatun noa Iéthuko willuğ ko kakulla, kaiyukan Maraikan, Galilaia kako: ġatun totóğ bon kakulla yantin ta purrai kariğ ka.

15 Ğatun noa wiyeiliela thunagóg ka barun ka ta, pitál wiyoatoara bon yantinto.

16 Ğatun noa uwa Nadharet tako, kakulla noa poaikulléün unta; ġatun, yanti katai noa ba, uwa noa thunagóg kako purreáğ ka thabbat, ġatun ġarokéa wokka lağ wiyeiliiko.

17 Ğatun ġukulla bon biblion ta propet koba Ethaia koba: ġatun buğbuggá noa ba biblion, nakulla ġaiya noa ġiakai upatoara,

18 Marai ta unni Yehóa koba emmouğ kinba, nulla noa tia putia wiyeiliiko Euagelion barun kin mirrál la; yuka noa tia turon umulliko minkikan ko, wiyeiliiko barun wúntoara ko wamunbilliko, ġatun na-uwil koa bara munmin to, buruğ buğgulliko barun búntoara,

19 Wiyeiliiko * * * ġurrabunbilliko wunál la pitálmułlikanne Yehóa koba.

20 Ğatun noa wirriğ-buğgá biblion, ġatun noağutéa kan bon umullikan ko, ġatun yellawa barán. Ğatun bara bon pimilliela ġaikuğ ko, yantin thunagóg ka ba ko.

21 Ğatun noa barun tanoa bo wiya, Turin-pai-béa unni wiya upatoara nurun kin gurreúğ ka unti purreáğ ka.

22 Ğatun yantintobara ġurrulliela bon, ġatun kota bara pulli murrai kurra kabiruğ ġikouğ kinbiruğ. Ğatun bara wiya, Wiya, unni ta Yothebúmba yinal?

23 Ğatun noa barun wiya, Nura ta wiyanún tia unni wiyeiliikanne, Karákal, turon bi umulla gintonia bo; ġurra géen ba umatoara Kapernaum ka, umulla bi unti yantin ta purrai ta ġiroúmba ka.

24 Ğatun noa wiya, Tuloa nurun bag wiyan, keawai propet ġurrá korien ġikouğ ka ta purrai ta kóti ka

25 Wonto bağ ba nurun wiyan tuloa, kauwál-kauwál ta mabogun Ithárael kulléün purreáğ ka Elia-úmba ka, yakita wirriğbakulla moroko ta wunál ta ġoro ġatun yellenna hek ta, tara-wará kakulla yantin ta purrai kariğ ka;

26 Keawai Elianuğ yuka ba barun kinko, wonto ba Tbarepta kako Thidoni kako nukuğ kako mabogun tako.

27 Ğatun kauwáhkauwálkan leprokan Ithárael ka, yaki-kálai Eliéu koba propet koba; keawaran wakál barun kinbiruğ turon umatoara, wonto ba noa Naaman Thuriakál.

28 Ğatun yantin bara kakulla thunagóg ka, ġurra bara unni tara, bukka kauwál kakulla

29 Ğatun bouğkulleün, ġatun yipa bon kokerá biruğ, ġatun bon yutéa pita kako bulkárá ko kokerá ko wittitoara ko, wareka uwil koa bara bon walluğgón barán.

30 Wonto noa ba uwollielia Willi koa barun katoa, waita uwa.

31 Ğatun noa uwa barán Kapernaum kako, kokerá ko Galilaia kako, ġatun wiyeiliela barun purreáğ ka thabbat ka.

32 Ğatun bara kota wiyeiliikanne tin ġikoúmba tin; nulla ġikoúmba pulli kaiyukan.

33 Ğatun kakulla wakál kiri thunagóg ka, ġikouğ kin minki ka marai kakulla diabol koba yarakai koba, ġatun noa kaipulléün wokka,

34 Wiyeiliela, Kámunbillá gearun; minnuğ banún géen bin ġíntoa Iéthu Nadharetkál? uwa bi ġearun tetti-umulli koláğ? ġimillin banuğ ġíntoa ta; wakál bo ta yirri-yirri-kan Eloi koba.

35 Ğatun bon Iéthuko koakulla, wiyeiliela, Kaiyellia bi, ġatun paikulléa ġikouğ kinbiruğ. Ğatun bon ba wareka willi ka diabollo, paikulléün noa ġikouğ kinbiruğ, ġatun keawai bon tetti búntima ba.

36 Ğatun bara yantinto kota, ġatun wiyeiliela barabo-barabo, Minariğ unni wiyeiliikanne! nulla noa wiya kaiyu-kan-to barun diabolnuğ yarakaijan, ġatun barun paikulléün warrai tako.

37 Ğatun totóğ ġikoúmba kakulla yantin toa purrai kariğ koa.

38 Ğatun noa uwa thunagóg kabiruğ, ġatun polóğkulléün Thimon kinko kokerá ko. Ğatun tankán Thimonúmba nukuğ koba munni kakulla karinkan; ġatun bon bara wiya bounnouñ kai koláğ.

39 Ğatun noa ġarokéa bounnouñ kin turruğ ka, ġatun noa koakulla karin; ġatun wareka ġaiya bounnouñ karinto; ġatun bountoa bouğkulleün tanoa-kál-bo, ġatun umullielia barun kaiko.

40 Ğatun punnál ba pulóğ-kulliléün, yantin bara mankulla munni-munni-kan ġikouğ kinko; ġatun noa wunpilléün barun kin mättára yantin ta, ġatun turon uma barun.

⁴¹ Ģatun diabol kauwál-kauwál paikulléún kauwál-kauwal labirúg, kaibulliela, ġintoa ta Kriht ta, yinal ta Eloi-koba. Ģatun noa barun koakulla wiya korian; kulla wal bara ġimilléún bon Kriht ta noa unnoa.

⁴² Ģatun purreág ba kakulla, waita noa uwa korariġ; ġatun bara kúriko tiwa bon, ġatun uwa ġikouġ kin, ġatun mima bara bon, keawai noa waita wapa barun kinbiruġ.

⁴³ Ģatun noa wiya barun, Wiyánún bo ta wal bag piriwálġél la Eloi koba taraikan ta kokerá; kulla wal tia ġaliko yuka.

5

¹ ĢATUN yakita kakulla, warapa bon ba bara kuriko, ġurrulliko wiyellikanne Eloi koba, ġarokéa noa pitta ka waraka Gennetharet ta,

² Ģatun nakulla buloara murrinauwai kakilliela wara ka; wonto ba bara makoroban waita uwa murrinauwai tabiruġ, ġatun bara umilliela pika mirkun.

³ Ģatun noa uwa wakál la murrinauwai ta Thimon koba ka, ġatun wiya bon yógyóġ umullia purrai tabiruġ. Ģatun noa yellawa barán, ġatun wiyelliella barun kúri murrinauwai kabiruġ.

⁴ Ģatun ġoloin noa ba wiya, wiya noa Thimónnuġ bon, Tuirkullia pirriko kako, ġatun wura pika nurúnba mankilliko.

⁵ Ģatun Thimόnto, wiyelliela, wiya bon, Piriwál, uma géen tokoi ta yanti-katai, ġatun man korian; kulla bi wiyán wupinún wal baġ barán pika.

⁶ Ģatun uma bara ba unni, kokoi-kokoi bara uma makoro katai kal, ġatun pika kilpaiya.

⁷ Ģatun bara wokkaimulléún barúnba tarai taba murrinauwai taba; wa-uwil koa barun dintamulliko. Ģatun bara uwa, ġatun warapál bara wupéa buloara murrinauwai, pillukilliela ġaiya bara.

⁸ Nakulla noa ba Thimόnto Peterko, puntimulléán noa Iéthu kin warómbuġ ka, wiyelliela, Ela Piriwál! yuriġ bi wolla emmouġ kinbiruġ; kulla baġ yarakairán kúri kátan.

⁹ Kulla noa kota, ġatun yantin bara ġikouġ katoa ba, kauwállin makorrin mankulla bara ba.

¹⁰ Ģatun yantibo bara Yakobo ġatun Ioanne, yinal ta Lebedao koba, mankillai bula ba Thimon katoa. Ģatun Iéthako noa wiya bon Thimónnuġ, Kinta kora bi; yakita biruġ manún wal bi barun kúri.

¹¹ Ģatun mankulla bara ba murrinauwai barán purrai tako, wúnkulla bara yantin, wirroba bon bara.

¹² Ģatun yakita kakulla, kakulla noa ba tarai ta kokerá, a! wakál kúri kauwál leprokan; nakilliela noa Iéthunuġ puntimulléún ġoarrá ko, ġatun wiya bon, wiyelliela, Piriwál, wiya, bi ba kalyukan kánún, umánún bi tia turon.

¹³ Ģatun noa bon wupilléún mättára ġikouġ kin, wiyelliela, Kauwá; turon bi kauwa. Ģatun tanoa-kál-bo leprota wareka ġikouġ kinbiruġ ko.

¹⁴ Ģatun noa bon wiya, wiyéakún koa noa barun kúri; wonto ba yiruġ uwa tūġunbilliko ġíntoa bi hiereu kinko, ġatun għuwa kulla bi turon umatoara, yanti to Mothé ka noa ba wiya, ġurrulliko kakilliko barun.

¹⁵ Wonta ba yantin kakulla totóġ ġikouġ yantin toa purrai toa: ġatun kauwálko naro uwa ġurrulliko, ġatun turon kakilliko barun munni-munni ġikouġ kinbiruġ ko.

¹⁶ Ģatun noa uwa koruġ kako, ġatun wiyelliela.

¹⁷ Yakita kakulla tarai ta purreág ka, wiyelliela noa ba, yellawa ba Parithaioi ġatun didathkaloi wiyellikanne koba, yantin tabiruġ kokerá biruġ Galilajia kabiruġ, ġatun Iudaia kabiruġ, ġatun Hierothalem kabiruġ; ġatun kaiynto Yehóa-úmba kakulla turon umilliuko barun.

¹⁸ A! ġatun bara kúri wakál kúri kurréa pirrikilligél la munnikan karál; ġatun numa bara bon kurrilliko kokerá kolaġ, ġatun wúnkilliko bon ġikouġ kinko mikan tako.

¹⁹ Ģatun keawai bara napa wonnén kurrilliko murruġ kolaġ konara tin, uwa bara wokka laġ kokerá bülwarra ka, ġatun wupéa bon barán kulla koa willi-willi kako pirrikilligélkan Iéthu kin mikan ta.

²⁰ Ģatun nakulla noa ba kotellikanne barúnba, wiya noa bon, Ela kúri, yarakai ġiroúmba wareka ġirouġ kinbiruġ.

²¹ Ģatun bara gárammateu ġatun Parithaioi kota, wiyelliela, Gan-ke unni wiyan ba yarakai? Ġanto kaiyu-kan-to warekulliko yarakai, wonto ba wakállo Eloito?

22 Wonto noa ba Iéthuko óurra kotatoara barúnba, niuwoa wiya wiyeiliela barun, Minariğ tin nura kotelliela búlbúl lako nurun kin ba ko.

23 Wonnén murrárág wiyeiliko, giróumba ko yarakaito wareka giróug kinbirug; ga wiyeiliko, Bougkullia óatun uwolliko?

24 Wonto ba óurra-uwil koa nura kaiyukan noa yinal kúri koba purrai taba yarakai warekulliko (wiya noa munni karál). Wiyan banug, bougkullia óatun mara giróumba pirrikilligél, óatun waita unwolla giróug ka tako kokerá ko.

25 Óatun tanoa-kál-bo bougkulléun noa barun kin mikan ta, óatun mánkulla unnuğ giköumba pirrikéa noa ba, óatun waita uwa giköouğ ka tako kokerá ko koti kako, pitálmuilliela bon Eloinuğ.

26 Óatun yantin bara kotelliela, óatun bara óaiya pitálma bon Eloinuğ, óatun kinta lag bara kauwál, kátan wiyeiliela, Nakulla géen minariğ konéin buğgai.

27 Óatun yakita waita uwa noa, óatun nakulla wakál telónenuğ, giakai yitirra Lebi, yellawollin wunkilligél la; óatun noa wiya bon, Yettiwolla tia.

28 Óatun noa wunkulla yanti bo bougkulléun, óatun noa bon yettiwa.

29 Óatun Lebiko bon noa upéa kauwál takillikanne giköouğ ka ta koti ka kokerá: óatun kauwál kakulla konara telónai ko óatun tarai to yellawa barun katoa

30 Wonto ba barúnba gárammateu óatun Parithaioi koakillan bara barun wirrobullikan giköumba, wiyeiliela, Minariğ tin nura tatan óatun pittan barun katoa telónai koa óatun yarakai toa?

31 Óatun noa Iéthuko wiya barun, wiyeiliela, Bara ba moron tai kátan keawai bara wiyan karákál; wonto ba bara munni kátan.

32 Uwa bag wiya korien ko murroğ taiko, wonto ba yarakai willuğ ko minki kakilliko.

33 Óatun wiya bon bara, Minariğ tin bara mupai kátan murrinmurrin wirrobullikan Ioanne-úmba, óatun wiyan wiyeillikanne, óatun yantibo bara Parithaioi koba; wonto ba giröumba ko tatan óatun pittan?

34 Óatun noa wiya barun, Wiya, nura kaiyukan mupai umulliko barun wonnai kakillaikanne, yakita-kálai poribai ba kátan barun katoa ba?

35 Wonto ba purreág kánun wal, mánun wal bon ba poribai barun kinbirug, óatun yakita óaiya bara mupai-kakillinún purreág ka una tara.

36 Óatun wiya noa barun wakál parabol giakai: Keawai kúri ko wupillinún buğgaikál korokál la; ga ba, yanti buğgaikál yiirbuğganún óaiya wal, óatun pontol buğgaikál labiruğ keawai korokál kiloa kátan.

37 Óatun keawai kúri ko wupinún buğgaikál wain píka ka korokál la; kulla buğgaikállo potopai-yanún wal píka ka, óatun kiroabullinún, óatun píka kánun yarakai.

38 Wonto ba buğgaikál wain wunún wal buğgaikál la píka ka; óatun buloara murrárág kátan.

39 Óatun keawai kúri koba pittánun korokál wain keawai noa mánun buğgaikál wain, kulla noa wiyan korokál ta murrárág.

6

1 ÓATUN yakita thabbat ka buloara, yukita thabbat ka kurri-kurri, uwa óaiya noa murruğ koa yeägél loa; óatun bara wirrobulli-kan-to giköouğ ka to tittia wolluğ yeai, óatun takulla mirro-mirromá mättára barun kin.

2 Óatun tarai kanto Parithaioi koba wiya barun, Minariğ tin nura uman unnoa keawaran murrárág umulliko untı tarai purreág ka thabbat ka?

3 Óatun noa Iéthuko wiya, wiyeiliela, Wiya nura, wiya nura, wiya ba unni, Dabid-to noa ba upa, niuwoabo ba kapirri kakilla óatun bara giköouğ katoa;

4 Uwa noa ba kokerá kai Eloi koba, óatun mankulla takulla nulai nakillikanne, óatun óukulla barun giköouğ katoa ba ko, keawaran murrárág takilliko, wonto ba barúnba ko hiereu koba?

5 Óatun noa barun wiya, Yinal ta kúri koba, piriwál noa kátan yantin ko thabbat ko.

6 Óatun yakita kakulla tarai ta thabbat ta, uwa óaiya noa thunagóğ ka óatun wiyeiliela: óatun wakál kúri una kakulla, mättára giköumba túgkağkeri tirrai kakulla.

7 Óatun bara gárammateuko óatun Parithaioiko tumiméa bon, wiya bon noa ba turon umulla purreág ka thabbat ta; wiyyayemma-uwil koa bara bon.

8 Wonto noa ba kota barúnba óurruilliela, wiya bon noa mättára kan tirraikan, Bougkullia, óatun óarokilla Willi ka. Óatun noa bougkulléun, óatun óarokéa.

⁹ Wiya ġaiya noa lēthuko barun, Wiyánún wal bag nurun unni; wiya tuloa ta umulliko, murrárág ġa yarakai umulliko purreáġ, ka thabbat ta? moron umulliko, ġa warekulliko?

¹⁰ Ĝatun nakilliela kari-kari yantin barun, wiya bon noa, Tutullia bi máttára ġiroúmba. Gatun upulléun ġaiya noa, ĝatun máttára ġaiya bon turon uma yanti tarai ba.

¹¹ Ĝatun bara warapalkan bukkakan kakulla; ĝatun murrárág wiyyellan barabobarabo, minnuġ banún bara bon ba lēthunuġ.

¹² Yakita unta purreáġ ka, uwa noa bulkára kolag wiyyelliko, yanti-katai noa tokoi ta wiyyelliko bon Eloi-nuġ.

¹³ Ĝatun yakita purreáġ ta, kaai ba noa barun wirrobullikan ġikoúmba; ġirimulléun noa barun kinbiruġ dodeka niuwoa, barun wiya ġiakai yitirra apothol;

¹⁴ Thimónnuġ (wiya noa ġiakai yitirra Peternuġ), ĝatun ġikoúmba kurrikóġ Andrea, ġatun Yakobo gatun Ioanne, ĝatun Pilip ġatun Bátolomai,

¹⁵ Mattaio ġatun Thoma, ġatun Yakobo Alpai-úmba, ġatun Thimon ġiakai wiya yitirra Dheloté,

¹⁶ Ĝatun Iudath kurrikóġ ta Yakobo-úmba, ġatun Iudath Ithákariot, ninwoa ġakoiyayé noa.

¹⁷ Ĝatun noa uwa barán barun katoa, ġatun ġarawan tako ġarokéa noa, ġatun konaró wirrobullikan ġikoúmba, ġatun kauwál konara kúri Iudaikál, ġatun Hierothalemkál, ġatun korowátar Turokál ġatun Thidonikál, uwa bara ġurruilliko bon, ġatun turon umulliko barun ba munni;

¹⁸ Ĝatun bara wonkálman yarakai to marai to: ġatun barun umá turon.

¹⁹ Ĝatun yantinto konaró numulla bon bara; kulla murrárág paibéa ġikouġ kinbiruġ, ġatun noa turon umá yantin barun.

²⁰ Ĝatun noa wokkalan nakulla ġaikuġ ko ġikoúmba wirrobullikan, ġatun wiya, Murrárág umatoara mirrálko; kulla nurun ba piriwálġél la Eloi koba.

²¹ Murrárág umatoara nura kapirrikan yakita: kulla nura warapan wal kakilliko. Murrárág umatoara nura túnkillin yakita, kulla nura kintellinún wal.

²² Murrárág umatoara nura, yarakai umánún ġaiya nurun kúri ko, ġatun warekanún nurun, ġatun yarakai wiyanún nurun, ġatun warekanún yitirra nurúnba yanti yarakai ba, ġikouġ kin biruġ yinal kúri koba kabirug.

²³ Pitál nura kauwa ġatun úntellia unta purreáġ ka; kulla nurúnba ġukillikanne kauwál kátan moroko kaba; yanti umá bara biyuġbai tako barun ka to barun propetnuġ.

²⁴ Yapal nura porólkhan kátan! kulla nura mankulla ta pitál nurúnba.

²⁵ Yapal nura warakan! kulla nura kapirrikánün. Yapal nura kintellan yakita! kulla nura ġirellinún ġatun túnkillinún.

²⁶ Yapal nura, murrárág wiyanún ba yantinto kuriko nurun! yantibo barúnba biyuġbai ta ko barun ġakoyaye propetnuġ.

²⁷ Ġiakai baġ wiyan nurun ġurruillikan, Pitálumulla barun yarakai willuġ nurúnba; murrárág umulla barun yarakai nurúnba uman,

²⁸ Murrárág barun wiyyella koatan nurúnba; ġatun wiyyella bon Eloinuġ wiyyella barun yarakai nurúnba uman.

²⁹ Ĝatun bùnnün ba wakál ġan kulló tarai to, tarai ġukillia; ġatun niuwoa manún wurabil ġiroúmba, wiya yikora wiwi manki yikora unni doan.

³⁰ Ĵuwa barun yantin ko wiyyellinún ba ġirouġ kin; ġatun niuwoa ba mankulla tullokán ġiroúmba wiya yikora kari bon.

³¹ Ĝatun unnoa la kotan nura la murrárág umulliko barun kúri nurun, umulla nura yantibo ta barun.

³² Kulla nura pitálman barun pitálman nurun, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai-kan-to yantibo uman.

³³ Ĝatun murrárág nura umánún ba barun ġali murrárág nurun uman, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai-kan-to yantibo uman.

³⁴ Ĝatun mumbinún nura ba barun kotan nura willuġbo upilliko barun, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai willuġ mumbillan barun willuġbo upilliko yantibo.

³⁵ Wonto ba nura pitálumulla barun yarakai willuġ nurúnba; ġatun murrárág umulla, ġatun mumbilla kotan keawai willuġbo upilliko; ġatun ġutoara kauwál kánún nurúnba, ġatun nura wonnai kánún wokka koba; kulla noa murrárág uman barun wiyyapaiye korien ġatun barun yarakai.

³⁶ Kauwa nura minkikan, yantibo Biyuġbai nurúnba minki kátan.

³⁷ Kota yikora yarakai, ǵatun keawai nurun kotánún yarakai: pirrilalmal yikora nura, ǵatun keawai nurun pirrilalmanún: warekilla nura, ǵatun nurúnba warekánún.

³⁸ ǲuwa, ǵatun ǵunún wal nurun; warapál, upulla barán, ǵatun tolomulla kaumulliko, ǵatun kiroabullin barán, ǵunún wal kúri nurun ǵielkaǵ ka nurun kin. Kulla yantibo upitoara nura upullin, upéa kánún nurun.

³⁹ ǵatun noa wiya barun wakál parabol; wiya, munminto yutinún tarai munmin? wiya, wal bula-buloarabo warakullinún barán kírun tako?

⁴⁰ Wirrobullikan ta keawaran noa kauwál korien ǵikouǵ kin piriwála; wonto ba tuloa kátan, kánún noa yanti piriwála ba ǵikouǵ ba.

⁴¹ ǵatun minariǵ tin bi natan moriǵ ǵirouǵ ka ta ba ǵaikuǵ kaba kurrikóǵ kaba, wonto ba na korien bi tulkirri ǵaikuǵ kaba ǵirouǵ kinba kóti kaba?

⁴² ǵa, yakoai bi wiyan bon kurrikóǵ ǵirouǵ ba, Biǵgai, yakoai tia poruǵbuǵabunbillá moriǵ ǵirouǵ kinba ǵaikuǵ kaba, keawai bi ba nakillín tulkirri ǵirouǵ kaba? ǵíntoa ǵakoiyaye! buruǵbuǵ ǵala kurri-kurri tulkirri ǵaikuǵ kaba ǵirouǵ kinba kóti kaba, ǵatun nanún ǵaiya bi murra-murrárág umulliko moriǵ ǵaikuǵ kaba kurrikóǵ kaba ǵirouǵ ka ta ba.

⁴³ Kulla ba kúlai murrárág ta kátan, keawai yeai yarakai upin; ǵa keawai kúlai yarakai ta kátan, yeai murrárág upin.

⁴⁴ Wonto ba yantin kúlai ǵimilliko kóti tin yeai tin; kulla bara kúri mán korien kokuǵ tulkirri-tulkirri tin, ǵa titi korien bara botru maro tin.

⁴⁵ Murrárágko noa kúriko wupillin noa murrárág wunkilligél labiruǵ minki kabiruǵ búlbúl labiruǵ ǵikouǵ kinbiruǵ; ǵatun noa yarakai wupullin noa yarakai wunkilligél labiruǵ yarakai ta biruǵ minki kabiruǵ búlbúl labiruǵ ǵikouǵ kinbiruǵ; kulla ǵikoúmba ko kurra ko wiyan kauwál labiruǵ ko búlbúl labiruǵ ko.

⁴⁶ ǵatun minariǵ tin nura tia wiyan, Piriwála, Piriwála, ǵatun uwa korien nura unnoa tara wiyan nurun baǵ ba.

⁴⁷ ǵan tia ba uwánún emmoúǵ kin, ǵatun ǵurran wiyeLLita emmoúmba, ǵatun ǵaloa uman, túǵunbinún baǵ nurun ǵan kiloa noa:

⁴⁸ Niuwoo ba wakál yanti kúri kiloa, wittia noa kokerá ǵatun pinnia pirriko, ǵatun wupéa tuǵga tunuǵ ka; ǵatun poakulléun ba tunta-tunta, waiumbul murrá koribibi kokeroa, ǵatun ǵeawai tolomá pa; kulla wal wittia tunuǵ ka.

⁴⁹ Wonto ba ǵurran ǵatun uma korien, kúri kiloa noa wittia kokera tuǵga korien purrai ta: waiumbul murrá koribibi ǵali, ǵatun warakulléun tanoa-kál-bo; kauwálla unnoa warakullin kokerá koba.

7

¹ WIYA noa ba góloin ǵikoúmba wiyeLLikanne, mikan ta yantin ta kúri ka, uwá noa Kapernaun kako.

² ǵatun tarai koba kapáatin koba umullikan munni kakilliela muluǵkilliliela tetti, pitál umatoara noa ǵikoúmba.

³ ǵatun, ǵurrá noa ba Iéthunuǵ, wiybunbá noa barun ǵarokál Hebáraioi koba, wiyeLLiela bon uwa-unwil koba noa pírbuǵgulliko ǵikoúmba ko, umullikan ko.

⁴ ǵatun uwá bara ba Iéthu kin, wiya ǵaiya bon bara tanoa-kálbo wiyeLLiela, Murrárág noa uma-unwil koba noa bon yanti:

⁵ Kulla noa pitálman ǵearúnba kúri, ǵatun noa wittia ǵearun thunagóg.

⁶ Uwa ǵaiya noa Iéthu barun katoa. ǵatun kaloǵ korien ta noa ba kakulla kokerá kolaǵ, yuka noa barun kapáttinto kóti ta ǵikouǵ kin wiyeLLiela bon, Piriwála, yanoa bi; kulla bag keawaran murrárág korien uwa-unwil koba bi emmoúǵ kin kokerá:

⁷ Yaki tin baǵ kota murrárág korien bag uwolliko ǵirouǵ kinko; wonto ba wiyeLLa wakál wiyeLLikanne, ǵatun emmoúmba umullikan pirkullinún wal.

⁸ Kulla baǵ ba kaiyukan wiyeLLiko, emmoúǵ kinba bara kakillin army-kan; ǵatun baǵ wiya wakál, Yuríǵ, ǵatun waita ǵaiya noa uwa; ǵatun tarai, Kaai, ǵatun noa uwa tanan; ǵatun emmoúmba umullikan, Umulla unni, ǵatun umá ǵaiya noa.

⁹ Iéthuko noa ba ǵurrá unni tara, kotelliela noa ǵikouǵ, ǵatun warrakulléun noa, wiya ǵaiya noa barun wirroba bon ba, Wiyan baǵ nurun, keawaran baǵ na pa yanti ǵurrullikanne kauwál, keawai yanti Ithárael la kátan.

¹⁰ ǵatun bara yukatoara, willuǵbo uwollila kokerá kolaǵ, nakulla bon umullikan munni biruǵ pírbuǵgatoara.

¹¹ ǵatun yakita purreáǵ ka yukita, uwa noa kokeroa, ǵiakai yitirra Nain; ǵatun kauwál uwa ǵikoúmba wirrobullikan ǵatun taraikan kúri ǵikouǵ katoa.

¹² Ğatun uwa noa ba papai pulogkulligél la kokerá kolağ, ga, tetti kulwon kurrilliela kúri warai kolağ, wakál bo ta yinal tunkán koba bounnouñ ba, ġatun mabogün bountoa, ġatun kauwál-kauwál kúri kokerá biruğ uwa bounnouñ katoa.

¹³ Ğatun nakulla bounnouñ noa ba Piriwállo, ġurirra bounnouñ noa kakulla, ġatun wiya ġaiya noa bounnouñ, Túgki yikora.

¹⁴ Ğatun uwa ġaiya noa, numa kurrilligél; ġatun bara kurriá bon ba ġakéa korun. Gaton noa wiya, Wuğgurra, wiyan banuğ, Bouğkullia.

¹⁵ Ğatun niuwoa tetti kabiruğ yellawa, ġatun tanoa-kál-bo wiya. Ğatun willuğbo bon noa ġikuñba bounnouñ kin ġikuñba ka tunkán ta.

¹⁶ Ğatun bara kakulla kinta yantin; ġatun bara bon pitálman Eloinuğ, wiyeñliela, Kauwál propet ta paipéa ġearun kin, ġatun noa Eloito nakulla ġikuñba kúri.

¹⁷ Ğatun unni totóğ ġikuñba kakulla yantin to Iudaia koa, ġatun yantin toa purrai kariğ koa.

¹⁸ Ğatun Ioanne-úmba-ko wirrobullikanto wiya bon unni tara.

¹⁹ Ğatun noa Ioanneto wiya bulun wirrobullikan ġikuñba, yuka bulun Iéthu kinko, wiyeñliko, ġintoa ta uwánun? ga, na-téa kánun géen taraikan?

²⁰ Uwa bara ba kúri ġikouğ kinko wiya bara, Ioanneto korimullikanto ġearun yuká ġirouğ kinko, wiyeñliko, ġintoa ta uwánun? ga, na-téa kánun taraikan?

²¹ Ğatun tanoa-kál-bo hora ka pirbuğga noa kauwál-kauwál munni-munni, ġatun marai yarakaijan; ġatun kauwál-kauwál munmin umá noa barun nakilliko.

²² Wiya ġaiya noa barun Iéthu, wiyeñliela, Waita lag nura, ġatun wiyeña bon Ióannenuğ unni tara nakulla nura ba ġatun ġurra; munmin-tabiruğ-ko natan, wiirwiir-biruğ-ko uwani, wamun-wamun-tabiruğ turon kakulla, woğkál-labiruğ ġurran, tettikabiruğ bouğkulliéün, barun mirrál ko wiyan ta Euaçlion.

²³ Ğatun pitál-umatoara yantinto niuwara korien kánun emmoúğ kin.

²⁴ Ğatun waita ka ba bara ba puntimai Ioanne-úmba, wiya ġaiya noa barun kúri Ioannenuğ bon, Minariğ tin nura koruğ kolağ nakilliko? koğka toloman wibbi ko?

²⁵ Minariğ ko nura uwa koruğ kolağ nakilliko? wakál upulléün kúri poitoğ korikin to? A! bara upulléün konéin to ġatun bara murrárág kátan takilliko, yellawa bara piriwálğél la.

²⁶ Minariğ ko nura uwa koruğ kolağ nakilliko? wakál propet Kauwa, wiyan nurun bağ kauwällan noa ba propet kiloa.

²⁷ Gali noa wiyoñara upa unni, A! yukan bağ puntimai emmoúmba ġirouğ kin mikan ta, umánun wal noa yapuğ ġirouğ.

²⁸ Kulla bağ wiyan nurun, Keawai propet kauwál kátan yanti Ioanne noa ba korimullikan porkullitoara nukuğ labiruğ: niuwoa waréa ta kátan piriwálğél la Eloi koba ka, kauwál noa kátan ninwoa kiloa.

²⁹ Ğatun yantinto kúriko ġurra bon, ġatun bara telónai, pitálma bon Eloi-nuğ, korimatoara kátan bara Ioanne kaibiruğ karimulli biruğ.

³⁰ Wonto ba bara Parithaioi ġatun bara nomikoi ġurramaija wiyeñlikanne Eloi koba barun kin, keawai korimatoara korien Ioanne kai.

³¹ Ğatun noa Piriwállo wiya, Yakoai kiloa bara kúri untikál willuğgél? ġatun minariğ kilo bar?

³² Bara yanti wonnai kiloa yellawollin ġukilligél la, ġatun kaipullin taraikan, ġatun wiyeñlin, Tirkima géen nurun, ġatun keawai nura úntelli korien; minki géen kakulla nurun, ġatun keawai nura tuğkilli korien.

³³ Kulla noa Ioanne korimullikan uwa, keawai kunto ta pa, ga wain keawai pitta pa; ġatun nura wiyan, diabol noa ġikouğ katoa ba.

³⁴ Yinal ta kúri koba uwa takilliko ġatun pittelliko, ġatun nura wiyan, A! mataye kúri unni, ġatun wain pittaye, kóti ta telónai koba ġatun yarakai willuğ koba!

³⁵ Wonto ba yautinto wonnaito ġuraki koba ko piralman bon ġuraki.

³⁶ Ğatun wakállo Parithaioi koba ko wiya bon ta-uwil koba noa ġikouğ katoa. Ğatun uwa noa kokerá Parithaio koba, ġatun yellawa noa barán takilliko.

³⁷ Ğatun, a! ġapal wakál yarakaijun bountoa ġurrá bountoa ba Téthunuğ bon yellawai takilli taba kokerá Parithaio koba ka, mankulla bountoa wúñkilligél alabathro putillikanne,

³⁸ Ğatun ġarokéa bountoa tinna ka bulká ka ġikoung kin, túğkillin, ġatun bountoa puntia bounnouñ ka to ġurrun to tinna ġikuñba, ġatun pirripa bounnouñ ka to kittuğ ko wolluğ koba ko bounnouñ ka to, ġatun búğbúğka bon tinna ġikuñba, ġatun putia bon putilligél lo.

³⁹ Yakita nakulla noa ba unni gáli Parithaio, wiya bon ba, wiyyelléun gaiya noa ninwoabo minki ka, wiyyelliela, Unni kúri propet ba noa gúrra pa noa wonta-kan-to ka gápallo numa bon; kulla bountoa yaraikan.

⁴⁰ Gáatun Iéthuko noa wiyyayelléun, wiyyelliela bon, Thímón, wiya-uwil koa banug. Gáatun noa wiya, Piriwál, wiyyelliela.

⁴¹ Tarai ta kakulla gúkillikan wakál buloara mumbitoara gíkoúmba; wakállo noa mumbilléun pentakothioi denari, gáatun tarai ta pentékonta mumbilléun.

⁴² Gáatun keawai bula gúpaiye pa ba yaruğ ka bon, wareká gaiya noa bulun ba. Wonta kin bulun kinbiruğ pitálmanún kauwál bon!

⁴³ Thímónto noa wiya, wiyyelliela, Mirka gíkouğ wareka noa ba kauwál. Gáatun noa wiya bon, Kota bi tuloa.

⁴⁴ Gáatun noa warrakulléun gápal ko, gáatun wiya Thímónnuğ Natan bi unni gápal? uwa bağ kokerá ko gírouğ ka ta ko, keawai bi tia gúpa bato tinna ko; wonto bountoa ba puntia tia tinna bounnoun ka to gúrrun to, gáatun watia bounnoun ka to wolluğ kabiruğ ko kittuğ ko.

⁴⁵ Keawai bi tia búgbúğ ka pa: wonto ba unni gápal, búgbúğ-kulliela tia tinna yakita biruğ uwa bağ ba.

⁴⁶ Keawai bi puti pa emmoúmba wolluğ kipai to, wonto ba unni gápal putia emmoúmba tinna kipai to.

⁴⁷ Gíakai tin banuğ wiyan, Yarakai umatoara bounnoun ba kauwál ta warekatoara bounnoun ba; kulla bounnoun pitál-ma kauwál: kulla barúnba warekatoara waréa, pitál-ma bara warea.

⁴⁸ Gáatun noa bounnoun wiya, Wareká umatoara gíroúmba yarakai.

⁴⁹ Gáatun bara yellawan gíkouğ kinba takilli taba, bara bo wiyyatan minki ka, gán-ke unni warekan noa yarakai.

⁵⁰ Gáatun noa bounnoun wiya, gúrrulli ta biruğ gíroúmba moron bi kátan; yuruğ bi pitál kakilliko.

8

¹ GÁTUN yakita uwa noa yantin toa purrai toa kokerá, wiyyelliela gáatun túgunbilliela totóğ pitálfullikanne bathileia koba Eloi koba: gáatun bara dodeka ta gíkouğ katoa ba.

² Gáatun bara nukuğ taraikan, turon umatoara marai yarakai tabiruğ gáatun munni kabiruğ, Mari yitirra gíakai Magdalakálín, bounnoun kinbiruğ paipéa diabol hepta ta,

³ Gáatun Ioanna porikunbai Kutha-úmba, Herod-úmba umullikan, gáatun Thuhanna, gáatun taraikan kauwál, gala bara gúkulla bon untakál tullokan ba biruğ barun kai.

⁴ Gáatun uwittillin bara ba kúri kauwál-kauwál, gáatun uwa gíkouğ kinko, yantin tabiruğ kokerá biruğ, wiya noa unni parabol:

⁵ Upillikan noa uwa yeai ko upilliko gíkoúmba ko; gáatun upulliela noa ba, winta porkulléun kaiyinkon ta yapuğ ka; gáatun waiata-wa barán, gáatun tibbinto takulla moroko tinto.

⁶ Gáatun winta porkulléun tunuğ ka; gáatun poaikulléun ba wokka lag tetti gaiya kakulla, koito ba bato korien ta.

⁷ Gáatun winta porkulléun tulkirri-tulkirrá; gáatun poaikulléun tulkirri-tulkirri matti, gáatun murruğkama.

⁸ Gáatun tarai ta pórkulléun purrai murrárág purrai ta, gáatun poaikulléun wokka lag, gáatun yeai kurria hekaton ta. Gáatun noa ba wiya unni tara, kaaipulleun gaiya noa, Niwooja ba gúrréuğ kan kátan gúrrulliko gúrrunbunilla bon.

⁹ Gáatun wirrobulli-kan-to gíkoúmba ko wiya bon, wiyyelliela, Minaríg ke unni parabol?

¹⁰ Gáatun noa wiya, gútan gúrrulliko nurun pirrial bathileia koba Eloi-úmba; wonto barun tarai ta parabol la; natan bara keawai bara na pa, gáatun gúrran bara keawai bara gímilli pa.

¹¹ Gíakai ta unni parabol: Yeai ta wiyyellikanne ta Eloi koba.

¹² Bara kaiyinkon taba yapuğ kaba gúrrullikanne bara; uwa gaiya noa diabol, gáatun mankulla wiyyellikanne barun ba minki kabiruğ búlbúl labiruğ, gúrréa-kún koa bara gáatun moron koa bara katéa-kún.

¹³ Bara tunuğ kaba gúrra bara ba wiyyellikanne pitálkan to; gáatun unni tara wirra korien kátan, kota bara waréa ba, gáatun yakita numullikanne ta waraka gaiya bara.

¹⁴ Ğatun unnoa tara pórkulléún tulkirri-tulkirrá, bara ba ġurra, waita uwa ġaiya, ġatun murrugkanna umullikannéto ġatun porollo ġatun pirunto moron koba, ġatun yeai kurri korien murraráġ kakilliko.

¹⁵ Wonto ba unnoa murráraġ kaba purrai taba, bara ba ġurra wiyejjianne, tuloakan ġatun murráraġkan búlbúlkan, tuman bara, ġatun yeai kurrin murroi to.

¹⁶ Keawai kúriko wirroğbanún kalbuġ, wutinún ġaiya tenti ko, ga wutinún bara ka pinkilligélla; wonto ba wupinún kaibuġgél la, na-uwil koa bara uwollita ba ko kaibuġ.

¹⁷ Kulla yantin ta getti biruġ gurranún wal kakilliko; ġatun yantin ta yuropatoara biruġ gurranún wal kakilliko, ġatun paipinún wal.

¹⁸ Yakoai nura ġurrullá; kulla ġikouġ kinba ġunún wal ġikouġ kin; ġatun keawai noa ka korien, mantillinún wal bon ġikouġ kinbiruġ unnoa ta paipitoara ġikouġ kinba.

¹⁹ Ğatun tunkán ġikouġ kinko ġatun bara kóti ta ġikoúmba uwa, ġatun keawai bara wa pa ġikouġ kinko konarrin, kulla kauwál waitawollan.

²⁰ Wintako bon wiya ġiakai, Garokillin bara warrai taba ġikoúmba tunkán ġatun kóti ta, na-uwil koa bara ġirouġ.

²¹ Ğatun noa wiyyayelléún barun, wiyejjielia, Unni tara tia kátan emmoúmba tunkán ġatun kóti ta, ġurrullikan wiyejjianne Eloi koba ġatun umullikan.

²² Ğatun yakita tarai ta purreáġ ka, uwa noa murrinauwai ta ko ġikouġ katoa wirrobullikan toa ġikoúmba; ġatun noa barun wiya, Waita ġéen waiġa-uwil kaiyin kolaġ wara kolaġ. Ğatun bara tolka mureuġ kolaġ.

²³ Wonto ba bara uwollielia, pirrikéa noa kóġoġ; ġatun wibbi kauwál kakulla wara ka; ġatun bara warapál, ġatun kinta kakilliela.

²⁴ Ğatun bara uwa ġikouġ kin, bouġbuġga ġaiya bon, wiyejjielia, Piriwál, piriwál, tetti kolaġ ġéen! Bouġkulléún ġaiya noa, ġatun wiya noa wibbi, ġatun tulkun wombul koba; ġatun korun kakulla, ġatun yuraġ ġaiya kakulla.

²⁵ Ğatun noa wiya barun, Wonnug-ke nurun kotellita? Ğatun bara kinta kakulla, kotelliela, wiyalan taraijan-taraijan, Wontakan unni kúri! kulla noa wiyan wibbi ġatun bato, ġatun ġurra ġaiya bon.

²⁶ Ğatun bara uwa purrai tako Gadárén tako, kaiyin taba Galilaia kaba.

²⁷ Ğatun noa ba yankulléún purrai tako, nuġġurrawa bon wakállo kúriko kokerá biruġ ko, diabolkan noa katalla yuraki, ġatun keawai noa upillipa kirrikin to, keawai noa kátan kokerá, nikki ka noa kakulla.

²⁸ Nakulla noa ba Iéthunuġ, kaaibulléún ġaiya noa, ġatun puntimulléún ġikouġ kin mikan ta, ġatun wokka wiyyelléún wiyejjielia, Minnuġ banún ke bi tia, Iéthu, Yinal ta Eloi koba wokka kaba koba? Yanoa bi tia piralmai yikora.

²⁹ (Kulla noa wiya marai yarakaijan paikulliko kúri kabiruġ. Kulla bon mankulla murrin-murrin; ġatun wirria bon tibon ko; ġatun noa tiirbuġga tibon, ġatun yuaipéa bon diabollo koruġ kolaġ).

³⁰ Ğatun Iéthuko noa wiya bon, wiyejjielia, Wonnén bi yitirra? Gatun noa wiya, Léjun baġ; kulla kauwál-kauwál diabol uwa murrariġ ġikouġ kinko minki kako.

³¹ Ğatun bara bon wiya, Yanoa, wiya yikora ġearun bi pirriko kolaġ kakilliko.

³² Ğatun kakulla untakál wirrul takillielia bulkára ba ko; ġatun bara wiya bon pulóġkulliko barun minki kako porák kako. Ğatun noa wamunbéa barun.

³³ Uwa ġaiya bara waita diabol minki tabiruġ kúri kabiruġ, ġatun pulóġkulléún porák ka koiro ka; ġatun wirrul murra barán karakai pirriko koba wara kako, kurrin to ġaiya bara.

³⁴ Nakulla bara ba tamunbéa unnoa tara umatoara, murra ġaiya bara, ġatun waita uwa kokerá kolaġ, ġatun ġoruġ kolaġ; wiya ġaiya ġaloa.

³⁵ Uwa ġaiya bara nakilliko umatoara ko; ġatun uwa Iéthu kin, ġatun nakulla bara bon unnoa kúri, paipitoara biruġ bara waita uwa, yellawoliela Iéthu ka ta tinna ka, kirrikinkan ġatun tuloa ġurrullikan; ġatun kinta bara kakulla.

³⁶ Yantinto nakulla unnoa wiya barun, yanti bon ba turon uma diabolkan kauwálkan.

³⁷ Ğatun yantinto konaró purrai tako Gadárén tako wiya ġaiya bon waita uwolliko barun kinbiruġ; kulla bara kintakan kauwál kakulla. Ğatun noa uwa murrinauwai tako, ġatun wulluġbo kakulla.

³⁸ Ğatun unnoa kúri kabiruġ diabol bara waita uwa, wiya bon ka-uwil koa noa ġikouġ katoa: wonto noa Iéthuko yuka bon waita, wiyejjielia,

³⁹ Willuğbo bi wolla ġirouğ ka tako kokerá ko, ġatun gurrabunbilliko unnoa tara uma noa ba Eloito ġirouğ. Ĝatun noa waita uwa, ġatun wiya yantin toa kokeroa, yanti Iéthuko noa uma bon.

⁴⁰ Ĝatun yakita kakulla, willuğbo noa ba Iéthu kakulla, pitál tara kakilliela küri, nulla bara bon mittilliela yantinto.

⁴¹ Ĝatun yakita uwa wakál küri tanan, giakai yitirra Yaeiro, wiyelliakan noa thunagók kako; ġatun noa puntimulléun Iéthu kin tinna ka, ġatun wiya uwolliko ġikouğ kinko kokerá ko;

⁴² Kulla bon wakál yinálkun kakulla, dodeka wunál ta bounnoun ba, ġatun bountoa pirrikilliela tetti kakilliela. Gatun uwa ġaiya noa, küriko bon murruğkama.

⁴³ Ĝatun wakál nukuğ, kumarakan dodeka wunál ta bounnoun ba, ġukilléun bountoa kirun tullokan bounnoúnba karákál ko, keawai bara bounnoun turon uma pa,

⁴⁴ Uwa bountoa bulka kako, ġatun numa pita ġikoúmba kirrikin: ġatun tanoa-kál-bo kumara ġaiya kakulla korun.

⁴⁵ Ĝatun noa Iéthuko wiya ġaiya, Ĝanto tia numa? Yantinto wiya keawai, wiya ġaiya noa Peterko ġatun bara ġikouğ katoa, Piriwál, konaro bin murruğkama ġatun waita wa, ġatun bi wiyan, Ĝanto tia numa?

⁴⁶ Ĝatun noa Iéthuko wiya, Wakállo ta tia numa: nulla bağ ġurran waita ka ba kaiyu emmouğ kinbiruğ.

⁴⁷ Ĝatun bountoa ba nukuğko nakulla yuropa korien bountoa, uwa bountoa pulul-pulul, ġatun puntimulléun ġikouğ kin mikan ta, wiya bon bountoa mikan ta yantin ta kuri ka, minariğ tin bountoa numa bon, ġatun tanoa-kál-bo bountoa kakulla turon.

⁴⁸ Ĝatun noa bounnoun wiya, Yinálkun, kauwa bi pitál; ġurrullito ġiroúmba-ko turon bin uma; yuriğ waita pitál kakilliko.

⁴⁹ Ĝatun wiyelliela noa ba, tanan uwa wakállo wiyelliakan ta biruğ kokerá biruğ, wiyelliela bon, Ġiroúmba yinálkun tetti kakulla; yanoa, Piriwál pirrimalmai yikora bon.

⁵⁰ Wonto noa ba Iéthuko ġurra, wiyayelléun noa bon wiyelliela, Kinta kora bi; ġurrulla wal bi, ġatun turon ġaiya wal bountoa kánún.

⁵¹ Ĝatun noa ba uwa kokerá ko ba murriağ, keawai noa tarai kan wommumbi pa ġikouğ kin, wonto ba Peternuğ ġatun Yakobonuğ, ġatun Ioannenuğ, ġatun biyuğbai ġatun tunkán murrakin koba.

⁵² Ĝatun yantin tuğkilléun ġatun minki kakulla bounnoun kai: wonto noa ba wiya, Tuğki yikora; keawaran bountoa tetti korien, wonto ba ġarabo kakillin.

⁵³ Ĝatun bara bon bélhma, nakilliela tetti bountoa kakulla.

⁵⁴ Ĝatun noa kirun barun yipa warai tako, ġatun noa mankulla bounnoun muttárrin, ġatun wiya, Murrakin, bouğkullia.

⁵⁵ Ĝatun bounnoun ba marai katéakan, ġatun bountoa bouğkulléun tanoa-kál-bo: ġatun noa wiya bounnoun takilliko.

⁵⁶ Ĝatun kintakan biyuğbai ġatun tunkán bounnoun ba: wonto noa ba wiya barun, yanoa wiya yikora taraikan kuri unni umatoara.

9

¹ WIYA ġaiya noa barun dodeka ta ġikoúmba kaumulliko, ġatun ġukulla barun kaiyu kakilliko ġatun wiyelliakan kakilliko yantin ko diabol ko, ġatun turon umulliko yantin munnikan ko.

² Ĝatun noa barun yuka wiyelliiko bathileia Eloi koba, ġatun turon umulliko munni ko.

³ Ĝatun noa wiya barun, Manki yikora waita kolag, keawai tup-a-tupa mánün, keawai yinuğ, keawai kunto, keawai money, keawai buloara mánün kirrikin taraiko-taraiko.

⁴ Ĝatun uwánún nura ba tarai ta kokerá, tanoa kauwa, ġatun waita uwolla untoa biruğ.

⁵ Ĝatun bara keawai nurun wommumbi korien, waita nura ba uwánún untoa biruğ kokerá biruğ, tirri-tirrillia yullo kabiruğ moriğ tinna kabiruğ nurun kinbiruğ, túğka kakilliko barun kinko.

⁶ Ĝatun waita bara uwa, ġatun uwa kokeroa Willi koa, wiyelliela Euágelion, ġatun turon umulliela yantin ta purrai ta.

⁷ Ĝatun noa Herodto tetrákkö ġurra unni tara umá noa ba; ġatun koteiliela niuwoa bo, nulla wiyatoara tarai-kan-to Ioanne noa bouğkulléa tetti kabiruğ;

⁸ Ĝatun winta ka, paipéa noa Elia; ĝatun tarai-kan-to, wakál ĝaĝka-kál propet tabiruğ bouğkalléün.

⁹ Ĝatun noa Herod wiya, Kolbüntia bağ bon Iaonnenuğ wolluğ; ġan-ke unni ġurran bağ unni tara? ĝatun noa na-uwil koa bon.

¹⁰ Ĝatun bara apothollo willuğbo bara ba kakulla, wiya ġaiya bon yantin unni tara uwa bara ba. Ĝatun noa barun yutéa, ĝatun kara uwa mirrulla ko, kokerá ko yitirra Betáthaida kako.

¹¹ Ĝatun bara kúri ġurra bara ba, wirropa bara bon; ġarokéa noa wiyeilliko barun bathileia Eloi koba, ĝatun umá barun turon kakilliko munnikan.

¹² Ĝatun purreağ kakilliela yaréakál, uwa ġaiya bara dodeka ta, ĝatun wiya bon, Yukulla barun konara waita lağ, uwa-uwil koa bara yantin toa purrai kariğ koa, yellawilliço, ĝatun takilliko; kulla ġéen kátan unti mirrul la.

¹³ Wonto noa ba barun wiya, Ĝuwa barun ġaloa ko takilliko. Ĝatun bara wiya, Keawai ġearúnba kulla unni pente kunto ĝatun buloara makoro; wiya ġéen wirrilla barun ġali ko takilliko yantin ko kúri ko.

¹⁴ Kulla wal kúri kauwál pentakikilioi ta. Ĝatun noa wiya barun wirrobullikan, Yellawabunbillä barun konara kakilliko pentékonta tarai taba kakilliko.

¹⁵ Ĝatun uma ġaiya bara yanti, ĝatun yellawabunbá barun yantin barán.

¹⁶ Mankulla ġaiya noa unnoa tara kunto pente ĝatun makoro buloara; ĝatun nakilliela wokka lağ moroko koba, murroi wiyeillila unni tara, ĝatun yiirbuğga, ĝatun ġukulla barun wirrobullikan ko wunkilliko barun kin mikan ta konara.

¹⁷ Ĝatun takulla bara, ĝatun warakan ġaiya bara kuttawan yantin; ĝatun mankulla bara wanen dodeka ka wimbi ka wuntawai biruğ barun kai.

¹⁸ Ĝatun yakita wiyeillila noa ba niuwoa-bo púnbai, ġikoúmba wirrobullikan ġikouğ katoa; ĝatun noa wiya barun, wiyeillila, Ĝannuğ wiyan kúri ko ġan bağ ba.

¹⁹ Wiyayelléün bara; wiyeillila, Ioanne ta bi korimullikan wonto ba taraito wiyan Elia ta ba; ĝatun taraito wiyan wakál ĝaĝka-kál propet koba, bouğkulliakan katéa-kán.

²⁰ Wiya noa barun, ġanto tia nura wiyan ġan bağ ba? Peterko noa wiyyayelléün, wiyeillila, Kritth ta bi Eloi-úmba.

²¹ Ĝatun noa barun piralma, wiyeá-kán koa bara unnoa tara tarai ko kúri ko;

²² Wiyelliela, Yinal ta kúri koba yarakai kauwál wal bon umánün, ĝatun warekánün wal bon bara ġaġkakal ĝatun bara hierreukan piriwál, ĝatun bara ġárammateukan, ĝatun búnün wal tetti, ĝatun bouğgánün ġaiya bon tarai ta purreağ góro ka.

²³ Ĝatun wiya noa barun yantin, Wanún tia ba tarai kúri uwánün, ġurrullia noa niuwoa-bo, ĝatun mara-uwil koa noa taligkabillikanne ġikoúmba yantin ta purreağ ka, ġatun wirrobulla tia.

²⁴ Ĝanto ba mirománün moron ġikoúmba, warekánün wal noa? kulla noa warekánün moron ġikoúmba emmoûğ kin, ġaloa noa moron umánün.

²⁵ Wonnuğ-ke murrárág kúri ko, mankilliko purrai kariğ ko, ĝatun noa tetti wal ġaiya kánün niuwoa-bo, ġa warekánün wal?

²⁶ Ĝan tia ba koiyun kánün emmoûğ kai, ĝatun wiyeillikanne emmoúmba, Yinal kúri koba koiyun ġikouğ kai, uwánün noa ba killibinbin kóti ġikouğ kinba, ĝatun Biyuğbai koba, ġatun ağelo yirri-yirri-kan koba barúnba.

²⁷ Kulla bag wiyan nurun tuloa, unni winta ġarokéün ba, keawai bara tetti kánün, kabu na-uwil koa bara bathileia-núğ Eloi koba.

²⁸ Ĝatun yakita kakulla purreağ ka ét ta yurika-ta unni tara wiyeillikanne, yutéa noa barun Peternuğ, ĝatun Ioannenuğ, ĝatun Yakobonuğ, ġatun uwa wokka lağ bulkára koağ wiyeilliko.

²⁹ Ĝatun noa ba wiyeillila, takin bon tarai warrakulléün, ġatun ġikoúmba kirrikin purrul kakulla, ġatun killibinbin kakulla.

³⁰ Ĝatun wiyeillila bon kúriko Mothéko ġatun Eliako:

³¹ Paipéa bula killibinbin, ġatun wiya bula ġikoúmba (tetti?) tin ka-uwil koa Hierothalem ko.

³² Wonto ba Peter noa ġatun bara ġikouğ katoa porrólkan bara birikéa kójogój; ġatun bara kakulla tirağ, nakulla bara ġikoúmba killibinbin, ġatun buloara bula kúri ġarokéa ġikouğ katoa.

³³ Ĝatun kakulla yakita bula ba waita uwolliela ġikouğ kinbiruğ, Peterko noa wiya bon Iéthunuğ, A! Piriwál, murrárág ġearun unti ko kakilliko; ġatun umabunbillä góro

kokerá; wakál bin, ġatun wakál Mothénug, ġatun wakál Elianug, ġurra korien minariġ noa wiya.

³⁴ Wiyelliela noa ba, yareil kakulla, ġatun wutéa barun; ġatun bara kinta kakulla, waita bara ba wollielia murrariġ yareil la.

³⁵ Ĝatun pulli kakulla yareil labiruġ, wiyelliela, Unni ta emmoúmba kóti yinal pitálmułlikan; ġurrulla bon.

³⁶ Ĝatun pulli ba kakulla korun, Iéthu noa kakilliela pünbai. Keawai bara unni tara wiya pa untatoara, natoara purreág ka taraikan ta.

³⁷ Ĝatun yakita kakulla purreág ka tarai ta unta, uwa bara ba barán bulkára biruġ, kauwállo kúriko nuġġurra wa bon.

³⁸ A! ġatun wakál kúri konara koba kaaibulléun, wiyelliela, Piriwál, kai bi, na-uwillia yinal emmoúmba; kulla noa emmoúmba wakál wonnai.

³⁹ A! ġatun maraito bon mankulla, ġatun ġaiya noa kaaibulléun wokka; ġatun yiirbuġga bon, ġatun kurraqtoanbuġġa; ġatun búntoara noa, waita ġaiya ġikouġ kinbiruġ uwa.

⁴⁰ Ĝatun baġ wiya barun wirrobullikan ġiroúmba warekulliko bon; keawai bara kaiyu korien.

⁴¹ Ĝatun noa Iéthuko wiya, wiyelliela, A! ġurra korien ġatun pirriral unni willuġ-gél! Yakounta-laġ baġ kánün nurun kin, ġatun wal baġ kámunbinün nurun? Mara bon tanan ġiroúmba yinal unti ko.

⁴² Ĝatun uwollielia noa ba tanan diabollo bon puntima barán ġatun yiiryir uma. Ĝatun noa Iéthuko koakulla bon marai yarakai ka, ġatun bon wonnai turon uma, ġatun ġutéakan ġaiya bon biyuġbai ta ġikoúmba tin.

⁴³ Ĝatun yantin bara kinta kakulla kaiyu tin kauwál lin Eloi koba tin; ġatun kotelliela bara ya yantin unni tara Iéthuko noa ba uma, wiya ġaiya noa barun wirrobullikan ġikoúmba,

⁴⁴ Kámúnbillia unni tara wiyellikanne murriraq ġurréuġ kako nurun kin; kulla noa Yinal kúri koba wupinún wal bon mattára kúri ka.

⁴⁵ Keawai bara ġurra pa unni wiyellikanne, ġatun yuropa ġali barun kinbiruġ, keawai bara ġimilli korien; ġatun bara kinta kakulla wiyelliko bon ġali tin wiyellikanne tin.

⁴⁶ Yakita ġaiya bara wiyellan barabo-barabo, ġan-ke kánün kauwál piriwál barun kinbiruġ.

⁴⁷ Ĝatun Iéthuko noa ġimilléun kotatoara bülbül labiruġ barun kinbiruġ mankulla noa wonnai, ġatun yellawabunbáea bon ġikouġ kin taruġ ka,

⁴⁸ Ĝatun noa barun wiya, Ĝanto ba unni wonnai pitálmanün kinba, pitál manün ġaiya tia; ġatun ġanto ba tia pitálmanün, pitálmanün bon ġala yuka tia ba; ġatun niuwoa kátan waréa nurun kinba yantin taba, yantibo ta wal noa kauwál kánün.

⁴⁹ Ĝatun noa Ioanneto wiya, wiyelliela, Piriwál, nakulla géen wakállo paibuġgullielia barun diabol ġirouġ katoa biruġ yitirra biruġ; wiya géen bon yanoa, koito ba keawai noa wa pa ġearun katoa.

⁵⁰ Ĝatun noa Iéthuko bon wiya, Wiwi yikora; koito noa ba keawai bukka korien ġearun, niuwoa ġearun katoa ba.

⁵¹ Ĝatun yakita kakulla purreág mánün bon ba wokka kolaġ, pirral noa kakilliela waita Hierothalem kolaġ,

⁵² Ĝatun noa yuka barun puntimai ġikoúmba ġanka; ġatun bara uwa kokerá kolaġ Thamaraka kako, umulliko ġikouġ.

⁵³ Ĝatun bara bon keawai pitálma pa, kulla noa pirral kakulla wa pa Hierothalem kolaġ.

⁵⁴ Ĝatun bula wirrobullikan ġikoúmba, Yakobo ġatun Ioanne, nakulla bula unni, wiya bula, Piriwál, wiya bi, wiya-uwil koa géen koiyuġ koa kauwál barán moroko kabiruġ wina-uwil koa barun, yanti Elia noa ba unnoa?

⁵⁵ Wonto noa ba wakulléun, koakulla ġaiya barun noa, ġatun wiya, Keawaran nura gimilli korien nurúnba kóti bülbül.

⁵⁶ Koito ba noa yinal kúri koba keawaran noa tanan wa pa, búnkilliko kúri ko barun, wonto ba murrin umulliko. Ĝatun bara uwa tarai tako kokerá ko.

⁵⁷ Ĝatun yakita kakulla, uwollielia bara ba yuriġ yapuġ koa, taraito bon wiya, Piriwál, wirrobuġbinün banuġ, wontariġ bi ba uwállün,

⁵⁸ Ĝatun noa Iéthuko bon wiya, Murroğ-kai-ko kumiri barúnba, ĝatun tibbin moroko ka koba kunta barúnba, wonto ba yinal kúri koba keawaran bon ĝikoúmba birikilli-ĝél walluğ ko ĝikoúmba ko.

⁵⁹ Ĝatun noa tarai wiya, Wirrobulla tia. Wonta noa ba wiya, Piriwál, wamunbillia tia ġanka bapa-uwil koa bağ emmoúmba biyuğbai.

⁶⁰ Wiya bon noa Iéthuko, Bapabunbillia barun tetti-tetti barúnba; ĝintoa yuriğ bi wolla wiyelliko piriwál koba Eloi koba.

⁶¹ Ĝatun taraito wiya, Piriwál, wirrobanún banuğ; wamunbillia tia ġanka wiyellikoa barun bağ unni emmouğ kinba kokerá ba.

⁶² Ĝatun noa Iéthuko bon wiya, Keawai tarai-kan-to upillinún máttára purrai-ĝél lo, ĝatun willuğ-wuminún, keawaran noa murrárág korien kakilliko piriwál ko Eloi koba ko.

10

¹ YAKITA ĝaiya kakulla unni tara, Piriwállo noa ġearimulléún thebenty taraikan ta, ĝatun yuka barun buloara-buloara ĝikouğ kin mikan ta, yantin tako kokerá ko uwánun noa ba niuwoa-bo.

² Ĝatun noa barun wiya, Kauwál-lan unni nulai kátan, keawai bo katillikan kúri kauwálkál; ġali tin wiyella nura bon, Piriwál nulai-ĝél koba yuka-uwil koa noa barun katillikan nulai ko katilliko ĝikouğ kaiko.

³ Waita nura yuriğ wolla: A! yukan nurun bağ waita kolağ yanti kiloa waréa ta éipu barun kin murroğ ka ta.

⁴ Kurri yikora yanoa munniğél, ĝatun yinuğ, keawai tuğganuğ; ĝatun yanoa wiya yikora yapuğ koa taraikan kúri.

⁵ Ĝatun uwánun nura ba kokerá ko taraikan tako, wiyyella, kurri ġiakai, Pitál kauwa unni kokerá ba.

⁶ Ĝatun ba yinal koba pitál koba kánun unta, nurúnba pitál kánun ĝaiya unta; keawai ba nurun kin katéa kánun willuğbo.

⁷ Ĝatun yellawánun nura unta kokerá, takilliko ĝatun pittelliko, ġunún bara ba nurun; kulla noa umulli-kan-to man ba ġutoara ĝikoúmba. Uwai yikora kokerá kolağ kokerá kolağ.

⁸ Ĝatun uwánun nura ba yantin ta kokeroa, ĝatun bara nurun pitálmanún, ta-uwa untoa tara wunún ba mikan ta nurun kin.

⁹ Ĝatun turon barun umulla unta tara; ĝatun wiyyella barun, Piriwál koba Eloi koba papai uwa nurun kinba.

¹⁰ Uwánun nura ba tarai ta kokeroa, ĝatun bara keawai pitálma korien nurun, uwéa ka nura warai tako yapuğ kako, ĝatun wiyyella,

¹¹ Umulléún ġéen punul untilkál ġearun kinba nurun kin; A! kotellia nura unni ta uwán ta papai kátan nurun kin piriwál koba Eloi koba.

¹² Wiyan nurun bağ, murrárág kánun unta ta tarai ta purreáğ, ka Thodom kako, keawaran ġala ko kokerá ko.

¹³ Yapallun bi Koradhin! yapallun bi Betáthaida! kulla umatoara ba kauwál-kauwál kaiyu biruğ ka pa Turo ka ġatun Thidoni ka uma ġirouğ kin, minki bara ka pa yuraki, yellawa pa bara pirral la kirrikin ta ġatun bonoğ ka.

¹⁴ Murrárág buloara kánun Turo ġatun Thidoni unta purreáğ wiyyellaikanne ta keawaran bi.

¹⁵ Ĝatun ġintoa, Kapernaum, wunkulla wokka lağ moroko ka, yuaipinún wal barán pirri kako.

¹⁶ Niuwoa ġurran nurun ba, ġurran ta noa tia; ġatun niuwoa waitiman nurun ba, waitiman noa tia; ġatun niuwoa tia waitiman, waitiman noa bon yuka noa tia ba.

¹⁷ Ĝatun bara thebenty ta willuğbo kakulla pitálkan, wiyyelliela, A Piriwál! ġurrullikan bara diabollo ġearun ġirouğ katoa yitirroa.

¹⁸ Ĝatun noa barun wiya, Nakulla bon bağ Thatannuğ puntimulléún barán moroko tin yanti málma kiloa.

¹⁹ A! ġutun bağ nurun kaiyu waitawolliko maiya ko ġatun wuarai ko, ġatun yantin ko kaiyu bukkakan ko; ġatun keawai wal nurun yarakai umulliko.

²⁰ Pitál-mai yikora nura-nura, ġali tin ġurullikan tin bara marai nurun ba; unti biruğ pitálma nura, kulla yitirra nurúnba upatoara moroko ka ba.

²¹ Yakita ta noa pitál-lan kakulla marai ta, ġatun wiyyelliela, Kauwa tia yanti, Biyuğ, Piriwál ta moroko koba ġatun purrai koba, kulla bi ba unnoa tara yuropa ġali unti biruğ

ğuraki ta biruğ, ǵatun bi túǵkaiya unnoa tara barun boboǵ ko; kauwa yanti, Biyuǵ, koito ba murrárág ta ǵiroúg kin kátan mikan ta.

²² Yantin ta tia wupéa emmouǵ kinko Biyuǵbaito; ǵatun keawai küríko bon yinal ǵimilli pa, wonto ba Biyuǵbaito; ǵatun Biyuǵbai yinallo ǵimilléün, ǵatun niuwoa yinallo túǵunbinún bon Biyuǵbai.

²³ ǵatun noa willarıǵ kakulla ǵikouǵ kai koba wirrobullikan, koba, ǵatun wiyeiliela kara, Kauwa yanti murrárág ta natan gaikuǵ ko unni tara natan nura ba:

²⁴ Kulla baǵ nurun wiyan, kauwálló propetto ǵatun piriwálló na pa unni tara natan nura ba, ǵatun bara keawai na korien; ǵatun ǵurra pa unni tara ǵurran nura ba, ǵatun keawai ǵurra korien.

²⁵ A! tarai wakál nomiko ǵarokéa wokka laǵ, ǵatun wiya bon, wiyeiliela, Piriwál, minnuǵ banún baǵ moron kakilliko yantikatai?

²⁶ Wiya bon noa, Minariǵ upa wiyeillikanne? yakoi bi wiyan?

²⁷ ǵatun noa wiayelléün, wiyeiliela, Pitál kakilliko bi Piriwál ko Eloi ko ǵiroúmba ko yantin to búlbúul lo ǵiroúmba ko, ǵatun yantin to marai to ǵiroúmba ko, ǵatun yantin to kaiyu ko ǵiroúmba ko, ǵatun yantin to kotellító ǵiroúmba ko; ǵatun kóti ta ǵiroúmba yanti ǵíntoa bo ba.

²⁸ ǵatun noa wiya bon, ǵíntoa wiayelléün tuloa; unni ta umulla ǵatun moron koa bi kauwál

²⁹ Wonto noa ba kotelliela tuloa ko ninwoa bo, wiya bon noa Iéthunuǵ, ǵan-ke tia kóti ta emmoúmba?

³⁰ ǵatun noa Iéthuko wiya, Taraikan waita uwa barán Hierothalem kabiruǵ Jeriko kako, ǵatun nuǵgurrawa mankiye, mantilléün bon kirrikin, ǵatun búnkulla, ǵatun bara waita uwa wareka ǵaiya bon búntoara.

³¹ Yakita ǵati uwa wakál hiereu barán yapuǵ koa; ǵatun nakulla bon noa ba, uwa noa taruǵ koa kaiyin ta koa.

³² Ganti yanti kiloa wakál Lebikan kakulla noa ba unta, uwa nakulla ǵaiya bon, ǵatun noa uwa taruǵ koa kaiyin ta koa.

³³ Wonto ba wakál kuri Thamariakál uwolliela ba, uwa yapariǵ kakilliela noa ba; ǵatun nakulla bon noa ba, minki bon noa kakulla ǵikouǵ kai,

³⁴ ǵatun uwa ǵikouǵ kai koba, ǵatun ǵira bon búntoara ǵikoúmba, kiroabulliela kipai ǵatun wain, ǵatun yellawabunbéa bon ǵikouǵ ka ta kóti ka buttikaǵ, ǵatun yutéa bon takillígél lako, ǵatun miroma bon.

³⁵ ǵatun tarai ta purreáj ka wakál la waita noa ba uwa, mankulla ǵaiya noa buloara denari, ǵatun ǵukulla kokeratin ko, ǵatun bon wiya, Golomulla bon; kirun bi ba upinún, uwéa kánún baǵ ba willúǵbo, ǵutéa kánún ǵaiya banuǵ.

³⁶ Wonnug-ke kóti ta ǵikoúmba nuǵgurrawa mankiye unti biruǵ ǵoro kabiruǵ kuri kabiruǵ, kotella bi?

³⁷ ǵatun noa wiya, Niuwoa góloma bon. Wiya noa bon Iéthu ko, Yuriǵ, yanti kiloa umulla bi.

³⁸ ǵatun yakita kakulla, uwa bara ba, uwa noa murruǵ koa kokeroa; ǵatun taraito nukuǵko, Maráthako yitirra, wamunbéa bon bounnoun kin kokerá.

³⁹ Wúǵgunbai bounnoun ba ǵaiya kai, yitirra Mari, yellawa bountoa Iéthu kin yallo ka, ǵatun ǵurra bon wiyeilita

⁴⁰ Wonto ba Marátha kámullan bountoa marai-marai umullita, ǵatun uwa bountoa ǵikouǵ kin, ǵatun wiya, Piriwál, kora bi natan tia wareka tia wúǵgunbai emmoúmba umulliko wakállo? wiyeilla bounnoun umulli koa bountoa tia.

⁴¹ ǵatun noa Iéthako wiyeilléün, ǵatun wiya bounnoun, Ela! Marátha, Marátha, ǵíntoa kámullan marai-marai minnambo-minnambo ka;

⁴² Wonto ba wakál murrárág kátan: ǵatun Mariko bountoa ǵeremulléün unnoa murrárágbo, keawai wal mantillinún bounnoun kinbiruǵ.

11

¹ ǵATUN yakita kakulla, wiyeiliela noa ba tarai ta purrai ta, kaiulléün noa ba wiyeili ta, wakállo bon wiya ǵikouǵ-ka-to wirrobullikanto, Piriwál, wiyeilla ǵearun bi wiyeilliko, yanti kiloa Ioanneto noa wiya barun ǵikoúmba wirrobullikan.

² ǵatun noa wiya barun, wiyanún nura ba, ǵiakai nura wiyanún nura, Biyuǵbai ǵearúmba wokka ka ba moroko ka ba kátan, Kámúnbillá yitirra ǵiroúmba yirri-ýirri kakilliko. Paipibunbillá Piriwál koba ǵiroúmba. ǵurribunbillá wiyeillikanne ǵiroúmba, yanti moroko ka ba, yanti ta purrai ta ba.

³ Ĝuwoa ĝearun purreáḡ ka takilliko.

⁴ Ĝatun warekilla ĝearúnba yarakai umatoara, kulla ĝéen yanti ta wareka yanti ta wiyapaiyeún ĝearúnba. Ĝatun yuti yikora ĝearun yarakai umullikan kolağ; miromulla ĝearun yarakai tabiruğ.

⁵ Ĝatun noa barun wiya, Ĝan nurun kinbiruğ kóti ĝikoúmba, ĝatun uwánún ĝikouğ kin tokoi ta, ĝatun bon wiyanún, Ela! kóti, mumbilla tia wokkai to góro ko;

⁶ Kulla noa emmoúmba kóti uwa kaloğ tin emmouğ kinko, ĝatun keawai bağ wún korien ĝikouğ kin mikan ta takilliko?

⁷ Niuwua murruğ ka ba ko wiyanún, Wai tia wiyyellan; kulla unni kurra ka wirrigbakulla, kulla wonnai tara emmoúmba emmouğ katoa ba birrikilligél laba; keawaran bağ bouğkulli korien ġukilliko girouğ.

⁸ Wiyan nurun bağ, Keawai noa bouğkulli korien ġulliko bon, kulla noa ba ĝikoúmba kóti; kulla wal noa bon pirriral-mulli tin bouğkullinún ġaiya noa ġulliko bon wiyyellinún noa ba.

⁹ Ĝatun nurun bağ wiyan, Wiyella, ĝatun ġunún ġaiya nurun; ĝatun tiwolla, ĝatun karawollinun ġaiya nura; wirrillia, ĝatun umanún ġaiya nurun.

¹⁰ Yantin ba wiyyellinún, manún wal; ĝatun noa tiwollinún, karawollinún ġaiya noa; ĝatun ĝikouğ wirrillinún noa ba, umanún ġaiya wal.

¹¹ Yinallo ba wiyanún nulai yantin ta nurun kin, biyuğbai ta ba, wiya, noa ġunún tunuğ? ġa makoro, wiya, noa maiya ġunún makoró?

¹² Ga ba wiyyellan noa ba yarro, wiya, noa bon ġupaiyinún wuarai?

¹³ Nura ba yarakkaikan kátan, ġukilliko ġutoara murráráḡ wonnai ko nurúnba ko; kauwa yanti ġunún noa Biyuğbaito moroko ka ba ko Marai murráráḡ barun wiya bon ba?

¹⁴ Ĝatun noa ba paibuğgulliela wakál diabol, ĝatun noa gógo. Ĝatun yakita ġaiya kakulla, waita ba uwa diabol, wiya ġaiya noa gógo kabiruğ ko; ĝatun bara kúri kotelliela.

¹⁵ Wonto ba tarai-kan-to wiya, Paibuğğa noa barun diabol Béeldhebul kátan biruğ, piriwálloa biruğ diabol koba ko.

¹⁶ Ĝatun tarai-kan-to wiyyelliela, wiya bon túja moroko tin.

¹⁷ Wonto noa ba gimilléun barúnba kotelliinne, wiya barun, Yantin piriwál koba ġarugğara umulla barabo tetti bara kánün; ĝatun kokerá koba barabo warakullia bara.

¹⁸ Thatan noa ba ġarugğara kánün niuwoa-bo, yakoi ĝikoúmba piriwál koba kánün? kulla nura wiyan paibuğğa bag ba barun diabol Béeldhebul katoa biruğ.

¹⁹ Ĝatun ġatoa ba paibuğgánun barun diabol Béeldhebul biruğ, ġan katoa biruğ nurúnba-ko yinal-lo paibuğga?

²⁰ Gatoa paibuğgánun mättárroa biruğ Eloi koba ko barun diabol, kauwa tuloa uwa ġaiya piriwál koba Eloi koba nurun kin ba.

²¹ Ğolománún noa ba tarai kúri mokál porrol ĝikouğ kin kokerá, ĝikoúmba tullokan murroi kátan.

²² Wonto ba tanan uwánun tarai mokál porrolkan kauwál kan ĝikouğ kin, ĝatun kéakéa-ma noa bon, mantillinún ġaiya wal bon kirun mokál ĝikoúmba pirriral-matoara; ĝatun ġutillinún noa mokál ĝikoúmba.

²³ Niuwua keawai emmouğ katoa, niuwua kátan kóti korien; ĝatun noa keawai boa-ma korien emmouğ katoa, ware-ware-kan.

²⁴ Paikullinún ba marai yarakai kúri kabiruğ, uwan noa yuriğ purroi toa tarawaroa, nakilliko korilliko; ĝatun noa keawai na korien, wiyan noa, Willuğbanún wal bağ willuğbo kokerá ko emmouğ ka ta ko, unta biruğ uwa bağ ba.

²⁵ Ĝatun uwánún noa ba, nakulla ġaiya noa ba wiréa kíriiri ĝatun konéin.

²⁶ Uwan ġaiya noa ĝatun yutéa taraikan theben ta marai yarakai kauwál yanti niuwua ba; ĝatun bara uwa murraryiḡ ĝatun kakulla ġaiya bara unta; ĝatun yarakai kauwál noa unnoa kátan yakita, kakulla noa ba kurri-kurri.

²⁷ Ĝatun yakita kakulla, wiyyelliela noa ba, kaibulléun tarai nukuğ ġali koba konara koba, ĝatun wiya bon bountoa, Murráráḡ kauwa yanti piña kurréa bon ba, ĝatun paiyil pitta bi ba.

²⁸ Wonto noa bo wiya, Kauwa yanti, murráráḡ kauwál kátan bara ġurrullikan wiyyelliinne Eloi koba, ĝatun mirromulli-ko.

²⁹ Ĝatun yakita kakulla, wittillan bara ba kúri, wiya noa kurri-kurri, Unni ta yarakai kátan willuğgél; nakillin bara túja; keawai wal barun ġunún, unni bo ta wal tuúga Iona-ümba propet koba.

³⁰ Yanti kiloa Iona túga kakulla noa barun kúri Ninebi ka, yanti bo ta wal kánún noa yinal kúri koba barun gáli ko willúggél ko.

³¹ Bougkullinún wal piriwál kirin pakai biruğ purreág ka wiyelligél la kúri koa untikál loa willúggél loa, gáton pirralmanún barun; nulla bountoa uwa kaloğ kabiruğ purrai tabiruğ wirán tabiruğ gúrrulli bon gúraki ko Tholomón ko; A! kauwál kátan Tholomón kiloa unnibo.

³² Bougkullinún wal bara kúri Ninebíkál purreág ka wiyelligél la kúri koa untikál loa willúggél loa, gáton pirral-manún barun; nulla bara minki kakulla wiyelli ta Iona-úmba ka; A! kauwál kátan Iona kiloa unnibo.

³³ Keawai kúriko tarai-kan-to wirrouğ buğgánún kaibuğ wunún gáya gáti ta, keawai baria ka wimbi ka, wonto ba kaibuggél la, bara ba uwánún na-uwil koa bara kaibuğ.

³⁴ Kaibuğ ta murrin koba gáikuğ; wonto ba gíroúmba gáikuğ tuloa kátan, yantin bin kátan murrin kaibuğkan; wonto bin ba gáikuğ yarakai, kánún murrin bin warapa tokoi to.

³⁵ Yakoai bi, mirka unnoanuğ kaibuğ gírouğ kinba tokoi ta ba kátan.

³⁶ Kulla ba yantin ta gíroúmba murrin ta ba warapan kaibuğ ko, keawai taraikan tokoi, kánún yantinbo ta wal warapan kaibuğ ko, yanti kaibuğ koba wupin gáton binkirréün.

³⁷ Gáton wiyelliela noa ba, taraito Parithaiko wiya bon tauwil koa noa gíkouğ katoa; gáton noa uwa murrağı gáton yellawa takilliko.

³⁸ Gáton noa ba Parithaiko nakulla, umulli korien noa bato ka kurri-kurri takilli kolağ, kotelliela noa.

³⁹ Gáton bon noa Piriwállu wiya, Yakita nura Parithaiko umullia mirkun karai-gon tunti gáton pikirri; wonto ba nurúnba murrin warapan williró gáton yarakai to.

⁴⁰ Woğkál nura! yan ta noa uma unnoa yanti unnoa ba warrai ta ba, yantibo uma noa murruğ ka ba?

⁴¹ Guwa nura untoakál nurun kinbiruğ, gáton yantin nurun ba tuloa ka kátan.

⁴² Yapal nura Parithaioi! nulla nura gúkillan wintakál mentha tabiruğ, gáton ruta tabiruğ, gáton yaki tara, gáton gúrramaígan tuloa gáton pitálumullikanne Eloi koba: unni tara nura uma pa, gáton keawai taraikan wareka pa uma korien.

⁴³ Yapal nura Parithaioi! nulla nura pitálman yellawollikanne wokka kaba thunagóg kaba, gáton umullikanne gúkilligél lako.

⁴⁴ Yapal nura gárammateu gáton Parithaioi, gákoiyaye! nulla nura yanti tulmun kiloa paipi korien, gáton bara kúri uwan wokka lag tulmun toa, keawaran bara na korien.

⁴⁵ Wiyayelleún gáya wakállo nomiko-ko wiyelliela bon, Piriwál, giakai bi wiyan, pirralman bi géarun.

⁴⁶ Gáton noa wiya, Yapal nura nomikoi yantinbo! nulla nura wuntan kúri ka porrol ta lo kauwál porrol kurrilliko, gáton keawai nura unnoa porrol numa korien nurun ka to mättárró.

⁴⁷ Yapal nura! nulla nura ba wittiman tulmun barúnba propet koba, gáton biyugbaito nurúnba-ko bunkulla barun tetti kulwon.

⁴⁸ Kauwa tuloa ta pirralman nura umatoara biyuğbai koba nurúnba; nulla bara yuna bo ta barun búnkulla tetti, gáton nura wittillin tulmun barúnba.

⁴⁹ Yaki tin wiya gúrakita Eloi koba ko, Yukánún wal bağ barun propet gáton apothol barun kin, gáton winta barun kinbiruğ búnnún wal bara gáton yarakai umánún;

⁵⁰ Wiya-uwil koba górog yantin koba propet koba kiroabatoara yaki tabiruğ kurri-kurri tabiruğ purrai tabiruğ, unni barun willúggél;

⁵¹ Górog kabiruğ Abelúmba kabiruğ, górog kako Dhakariaúmba kako búntoara Willi ka bómo ta gáton hieron; kauwa tuloa to wiyan nurun bağ, wiya-uwil koba unni barun willúggél.

⁵² Yapal nura nomikoi! nulla nura mankulla wirriğbakilliğél gúrakita koba; keawai nura wa pa, gáton nura miya barun uwa bara ba.

⁵³ Gáton wiya noa ba unni tara barun, pirralma bon bara gárammateuto gáton Parithaiko, wiya-uwil koba noa minnambo wiyelliiko;

⁵⁴ Mittillin bara bon, gáton nakillin gúrrulliko gíkouğ kin ba ko kurraka ba ko, wiyayeún koba bara bon.

12

¹ YAKITA kakulla, wittilan bara ba yantibo konara kúri, wata-watawollan barabo, wiya noa kurri-kurri barun wirrobullikan gíkouúmba, Yakoai nura lebben barúnba Parithaioi koba, gákoiyaye ta unnoa.

² Yantin ba wutéa ta túgunbinün ġaiya wal; ġatun yantin yropa ta namunbinün ġaiya wal.

³ Yaki tin, wiellan nura tokoi ta ġurrabunbinún wal kaibuġ ka; ġatun unni ta wiya nura ba ġurruġ ka waiyakan ta, wiyejjinún wal wokka ka kokera.

⁴ Ġatun baġ nurun wiyan kóti ta emmoúmba, Kinta kora nura barun kin búnkillikan tin murrin tin, ġatun yukita tantoa bo ta wal bara kaiyukanto banún.

⁵ Túgunbinún wal baġ nurun ġan-kai nura kinta wal kánün: Kinta bon kauwa ġikouġ kai, yukita noa ba búnkulla kaiyukan noa warekulliko koiyuġ kako pirriko kako; kauwa wiyan baġ nurun, Kinta bon kauwa ġikouġ kai.

⁶ Wiya, pente tibbin waréa ta ġupaiye ko buloara assari, ġatun keawai wakál unti birug woġġgunti korien ġikouġ kin Elio kin?

⁷ Kulla yantin wolluġ kaba kittuġ murrapatoara kátan. Kinta kora nura ġali tin; kulla nura murrarrág kauwálkan kátan, keawaran ġali tarako tibbinko waréa-ta-ko kauwál-kauwál-ko.

⁸ Unni ta nurun baġ wiyan, Yantinto emmouġ wiyanün mikan ta kúri ka, ġikouġ wiyanün noa Yinal kúri koba mikan ta aġelo ka Elio koba ko.

⁹ Wonto ba niuwoa ġanbullinún tia emmouġ mikan ta kúri ka, ġanbullinún wal bon mikan ta aġelo ka Elio koba ka.

¹⁰ Ġatun ġanto ba yarakai wiyanün ġikouġ Yinal kúri koba, kámunbinün wal bon; wonto bon ba yarakai wiyejjikan Maraijan yirri-yirri-kan, keawai bon kámunbinün.

¹¹ Ġatun manún nurun bara thunagóġ kako ġatun wiyejjikan tako, ġatun kaiyukan tako, kota yikora nura wonnuġ nura ba wiyyellinún, ġa minnuġ nura wiyanün.

¹² Kulla nurun Marai-kan-to yirri-yirri-kan-to wiyanün wal yakita bo ġaiya minnuġ wal nura wiyanün.

¹³ Ġatun wiya bon wakállo konara biruġ ko, Piriwál, wiyejla emmoúmba biġġainuġ, ġukulli koa noa purrai emmouġ kai.

¹⁴ Ġatun noa bon wiya, Kúri, ġanto tia uma wiyejjikan, ġa ġukillikan ġirouġ kin?

¹⁵ Ġatun noa barun wiya, Yakoai ġatun murroi kauwa williri koba; kulla moron kúri koba ka korien ta kauwál-kauwál la tul lokan ka ġikouġ ka ta.

¹⁶ Ġatun noa wiya barun unni parabol, wiyejliela, Purrai ta porrólkan koba poaikulléun kauwál:

¹⁷ Ġatun noa kotelléun niuwoabo, wiyejliela, Minnuġ banún baġ, kulla wal unni tuntan uwa, wiya wal baġ wonta wura-uwil unni tara emmoúmba?

¹⁸ Ġatun noa wiya, Unni baġ umánün; umánün wal baġ barán wunkilligél emmoúmba, ġatun wittia kánün kauwál; ġatun unta baġ wunün yantin emmoúmba nulai ġatun tullokan.

¹⁹ Ġatun baġ wiyanün emmoúmba marai, A marai! Kauwál tullokan ġiroúmba wunkulla kauwál lako wunál lako; yellawolla murroi bi, tauwa, pittella, ġatun pitál kauwa.

²⁰ Wonto ba Eloito bon wiya, Woġkál-lan bi! unti tokoi ta ġiroúmba marai mantillinún wal ġirouġ, kinbiruġ; ġanto ġaiya unnoa tara tullokan manún tuiġko bi ba uma?

²¹ Yanti niuwoa ba wupéakan tullokan ġikoúmba ko, ġatun keawai porrol korien Elio kai koba.

²² Ġatun noa wiya barun wirrobullikan, Yaki tin wiyan baġ nurun, Yanoa, kota yikora nurúnba moron takilliko; ġa keawai murrin ko wupulliko.

²³ Moron ta kauwál kátan murrarrág takillikanne keawaran, ġatun murrin ta kauwál kátan murrarrág kirrikin keawaran.

²⁴ Kotella wákun barun; koito bara ba keawai wupa korien, ġatun keawai kol bunti korien; keawai barúnba tuiġko wupilligál, keawai barúnba kokera; ġatun noa Eloito giratiman barun; kauwál-kauwál nura kátan murrarrág tibbin bara keawaran.

²⁵ Ġatun ġan nurun kinbiruġ kotellita kánün, uméa kánün moron ġikoúmba waréa ka kakilliko kubit kako?

²⁶ Wiya nura ba kaiyu korien to umulliko unni waréa, minariġ tin nura kotellin unnoa tara?

²⁷ Kotella nura kenukún turukin bara ba; keawai bara uma korien wupi korien bara; ġatun baġ wiyan nurun, Tholomón noa ba, konéinkan keawai bon wupa korien yanti kiloa wakál unti tara biruġ.

²⁸ Upánün noa ba Eloito woiyo yanti, yakita purreāġ ka unta ba purrai ta kátan, ġatun kumba warekakin murrug ka wolto ka; wiya, nurun noa upánün, A! nura ġurrullikan waréakan?

²⁹ Ğatun na-ki yikora nura minarığ nurúnba takilliko ġatun pittelliko, ġa kota yikora nura minki ko.

³⁰ Koito ba bara yantinto purrai ta ba ko natan yantin unni tara; ġatun nurúnba-to Biyuğbai-to ġurran unni tara ġukillikanne nurun ba murrárág kakilliko.

³¹ Wonto ba nura nauwa piriwál koba Eloi koba, ġatun yantin unni rara ġunun nurun kin.

³² Kinta kora, wirrul waréa; kulla pitálman bon Biyuğbai nurúnba ġukilliko piriwál-gél ta nurun kin.

³³ Ĝukilléa nurúnba, ġatun ġuwa ġukillikanne: umulla nura yinuğ nurúnba, keawai koa korokál katéa-kún, porrólkan ta moroko ka ba kakilliko ka korien kakilliko, keawai ba unta ko uwa korien mankiye, ġatun keawai ba yarakai puntaye.

³⁴ Wonnun ta nurúnba tullokan, untabo kánun nurúnba búlbúl yantibo.

³⁵ Girullia nura winnal nurúnba, ġatun nurúnba kaibuğ winabunbilla;

³⁶ Ğatun nurabo yanti kiloa kúri ba mittillin barúnba ko Piriwál ko willuğ-banún noa ba mankilligél labiruğ; uwánún noa ba ba tanan ġatun wirrillinún, umánún ġaiya bon tanoa-kal-bo.

³⁷ Pitálmatoara kánun bara unnoa tara mankillikan, yakita Piriwál noa ba uwánún, noa ba barun kin nanún noa ba barun nakilli ta; wiyan bag tuloa nurun, girullinún noa kótibo, ġatun yellawabumbéa barun takilli kolağ, ġatun uwánún noa ġukilliko barun.

³⁸ Ğatun tanan uwánún noa ba, yakita buloara nakillikan ta, yakita ġoro ka nakillikan ta, ġatun nanún barun yantibo nakilli ta, pitálmatoara bara unnoa tara mankillikan.

³⁹ Ğatun ġurrulla unni, wiya noa ba kokera-tin-to ġurra pa, yakounta ba uwa pa mankiye na pa noa, keawai ġaiya kokera ġikoúmba potobunti pa.

⁴⁰ Yanti tin kauwa nura mankilliko; kulla noa Yinal kúri koba uwánún yakita kota korien nura ba.

⁴¹ Wiya ġaiya noa bon Peterko, Piriwál, wiyan bi unni parabol ġearunbo, ġa ġearun yantin?

⁴² Ğatun noa Piriwállu wiya, Gan-ke noa mankillikan murrárág ġatun ġuraki, piriwállu noa umánún bon wiyyellikan kakilliko kokera ko ġikoug ka ta ko, ġu-uwil koa noa takilliko yakita ġukilligél la?

⁴³ Pitálmatoara kátan unnoa mankillikan, umánún noa ba ġikoúmba piriwál nanún ġaiya noa bon umulli ta yanti.

⁴⁴ Wiyan bağ tuloa, umánún bon noa wiyyellikan kakilliko yantin tako.

⁴⁵ Wonto noa ba wiyyánún gala mankilli-kan-to, búlbúl la, Emmoúmba piriwál minkin uwa korien; ġatun ġaiya noa búnkilli kolağ barun kúri mankillikan ġatun ġapal, ġatun takilli kolağ, ġatun pittelli kolağ, ġatun kuttawai kolağ;

⁴⁶ Piriwál ġala koba mankillikan koba uwánún wal noa purreág ka na korien ta, ġatun yakita ġaiya kota korien ta bon, ġatun búnnyún bon buloarakan, ġatun ġunún bon winta ġikoug kai barun kin ġurra korien ta.

⁴⁷ Ğatun unnoa mankillikan ġurran noa kotelli ta piriwál koba ġikoúmba, ġatun keawai uma korien, keawai noa uma pa yanti kotelli ta ġikoúmba, búnnyún wal ġaiya bon kauwál-kauwál.

⁴⁸ Wonto noa ba niuwoa ġurra korien, ġatun yarakai umatoara yaki tin búñ ba bon, búnnyún wal waréa. Kulla bon ġupa kauwál, wiyapaiyánún wal kauwál ġikoug kinbiruğ; ġatun kúriko ġukulla kauwál, wiyyellia kánun bara ġaiya kauwál-kauwál ġikoug kinbiruğ.

⁴⁹ Uwan ta bağ unni yukulliko koiyuğ ko purrai ta ko; minnuğ-bullinún bağ kauwa ba tanoa-kal-bo wirroğ-kulléa?

⁵⁰ Kulla tia korimullikanne emmouğ kinba korimulliko; ġatun yakoai bağ kátan ġoloin koa ka-uwil kakilliko!

⁵¹ Kotan nura, uwa bağ ba pitál ġukilliko purrai ta ko? wiyan bağ ba, keawai; wonto ba ġurruğgurra kakilliko;

⁵² Kulla wal unti biruğ kánun kakilliko pente kokerá wakál la, ġurruğgurra biruğ, ġoro bulun kinbiruğ, ġatun buloara ġoro kabiruğ.

⁵³ Biyuğbai ġurruğgurra kánun yinal labiruğ, ġatun yinal biyuğbai tabiruğ; ġatun tunkan yinálkun tabiruğ, ġatun yinálkun tunkán tabiruğ, túngaikun bounnoun ba kurrinanbai tabiruğ, ġatun kurrinanbai bounnoun ba túngaikun tabiruğ.

⁵⁴ Ğatun noa barun kúri wiya, Nanún nura ba yareil wokka lağ punnál ba pulóğkulligél lin, wiyyánún ġaiya nura koiwon tanan ba; ġatun kauwa yanti.

⁵⁵ Ğatun kareawuğ ba kánún, wiyyellinún ġaiya nura, karol kánún; ġatun yanti ġaiya kánún.

⁵⁶ A nura nakoiyaye! natan nura tarkin moroko koba ġatun purrai koba; minariġ tin koa nura na korien unti yakita?

⁵⁷ Kauwa, kora koa nura kota ba nurun kinbiruğ tuloa?

⁵⁸ Uwanún bi ba ġikouğ katoa bukkakan toa ġikouğ kinko wiyyellikan tako, yapuğ koa nuiyella bi bon, wamunbi-unwil koa biloa murroi kakilliko ġikouğ kinbiruğ; yutéakún koa biloa wiyyellikan kauwál lako, ġatun wiyyellikanto kauwálló wamunbinún biloa yarakant tako, ġatun yarakanto wupinún biloa jail kako.

⁵⁹ Wiyan banuğ, keawai bi waita uwa korien unta biruğ, ġukillinun bi ba lepton ta kirun waréa ta.

13

¹ KAKULLA bara unta yakita taraikan, wiya bon barun Galilaiakál, ġoroğ barúnba taroġkama Pilato-to thuhia barun barúnba.

² Ğatun noa Iéthuko wiyyayellén, wiyyelliela noa barun, Wiya, nura kotellin unnoa tarra Galilaiakál yarakai bara kakulla kauwál barun kinbiruğ Galilaiakál labiruğ, kulla barun ba mankulla unnoa tara?

³ Wiyan nurun bağ, Keawai; kulla nura keawai minki kátan, yantin ġaiya nura tetti tetti kánún.

⁴ Ga barun etin ta wunkulléún kokera barán, ġatun tetti-tetti barun wirria, wiya, nura kotellin barun yarakai bara ba kakulla kauwál barun kúri kabiruğ kakillin Hierothalem ka?

⁵ Wiyan nurun bağ, Keawai; kulla nura keawai minki kátan, yantin ġaiya nura tetti tetti kánún.

⁶ Wiya noa unni yanti parabol: Taraikan ta kúriko wupéa yirriwilbin purrai ta ġikouğ ka ta; ġatun noa uwa yeai ko nakilliko, ġatun noa keawai ġaiya na pa.

⁷ Wiya ġaiya noa bon upullikan, Ela! ġoro ka wunál la unti, uwa bağ nakilliko yeai ko unti biruğ ko yirriwiltabin tako, ġatun keawai ġaiya bağ na pa; kólbüntilla unnoa barán; minariġ, tin unnoa kátan purrai ta?

⁸ Ğatun noa wiyyayeléún, wiyyelliela bon, Piriwál, kámunbillá unnoa unti wunál la, pinni-unwil koa bağ untoakál ko, ġatun konuğ koa bağ wupi-unwil;

⁹ Ğatun yeai ba kánún, murrárág ġaiya kánún; ġatun ka korien ba, ġatun yukita ġaiya kólbüntinún; wal bi unni barán.

¹⁰ Ğatun noa wiyyelliela wakál la thunagóğ ka purreáġ ka thabbat ka.

¹¹ Ğatun, a! kakulla unta wakál nukuğ munni-lan bountoa ba kauwál-kauwál wunál étin ta, ġatun woinu bountoa, ġatun keawai bountoa kaiyu korien wokka-lan kakilliko.

¹² Ğatun nakulla noa ba Iéthuko bounnoun, kaipa bounnoun noa, ġatun wiyyelliela bounnoun, Nukuğ, ġintoa buruğ-kulléún woinu kabiruğ ġirouğ kinbiruğ.

¹³ Ğatun noa upilléún mätára bounnoun kin; ġatun tanoakal-bo bounnoun tuloa uma, ġatun bountoa pitálma bon Eloinuğ.

¹⁴ Ga-tun piriwálló thunagóğ kako, wiyyayellén bukka-kan-to, kulla noa Iéthuko turon uma purreáġ ka thabbat ka, ġatun wiya barun kúri, Hek ta purreáġ ka umilliko kúri ko; unti tara purreáġ ka tanan uwolla turon umullilo, ġatun keawai thabbat ta purreáġ ka.

¹⁵ Piriwálló noa bon wiyyayellán ġatun wiyyelliela, ġintoa ġakoiyaye! wiya, yantinto nura buruğbuğgan ġikoumba boo ġatun athino, purreáġ ka thabbat ka, unta biruğ kokerá biruğ, yemmama-unwil koa kokoin koláġ pittelliko?

¹⁶ Ğatun keawai wal unni ġapal, yinálkun ta Abúramúmba, ġiratoara bounnoun Thánto noa unni tara étin ta wunál la, buruğbuğgulliko yanti biruğ, unti thabbat ta purreáġ ka?

¹⁷ Ğatun wiya noa ba unni tara, koiyun bara ġaiya kátan yantin bukkamaiye ġikouğ kai; ġatun yantin kúri pitál kakulla yantin tin umatoarrin kauwál lin ġikouğ, biruğ.

¹⁸ Wiya ġaiya noa, Minariġ kiloa Piriwál koba Eloi koba? Ğatun yakoai kiloa paġġunbinun?

¹⁹ Yanti kiloa ta yeai ba mutant koba, mankulla kúriko, ġatun meapa purrai ta ġikouğ, kai ta; ġatun boaikulléún wokka lağ, ġatun kakulla kauwál kúlai; ġatun tibbin moroko tin yellawa wiran ta.

²⁰ Ğatun noa wiyyéa-kún, Yakoai kiloa bağ tuġġunbinún piriwál koba Eloi koba?

²¹ Yanti lebben kiloa, mankulla ǵapallo ǵatun yuropa ǵoro ka ǵukilligél la nulai ta, kakulla wal yantibo lebben kiloa.

²² ǵatun noa uwa kokeroa ǵatun kauwál loa kokeroa, wiyatín, ǵatun uwollin Hierothalem kolag.

²³ Wiya ǵaiya bon wakállo, Piriwál, wiya, warai moron kakilliko? ǵatun noa wiya barun,

²⁴ Nuwolla pulóǵkulli kolag tuloa tin yapúg tin: kulla baǵ nurun wiyan, kauwállo nuwanún murrárag pulóǵkulli kolag ǵatun keawai wal kaiyu korien.

²⁵ Bouǵkullinún noa ba kokeratin wokka laǵ, ǵatun wirriǵbakulla pulóǵkulligél, ǵatun nura ǵarokéa warrai ta, ǵatun wirrilléun tuo pulóǵkulligél, wiyeLLin, Piriwál, Piriwál, umulla ǵearun; ǵatun noa wiyayellinún ǵatun wiyanún, Keawaran baǵ nurun ǵimilli korien wonta birúg wal nura:

²⁶ Wiyánún ǵaiya wal nura, Takéún géen ǵatun pittakéún ǵiroúg kin mikan ta, ǵatun ǵintoa wiyakéún ǵearun kin yapúg ka.

²⁷ Wonto wal noa ba wiyanún, Wiyan baǵ nurun, keawaran baǵ nurun ǵimilli korien, wonta birúg wal nura; yuriǵ tia uwolla emmouǵ kinbirúg, yantin nura yarakai umullikan.

²⁸ Unta ta wal tuǵkillinún ǵatun tirra-ǵatpuntullinún, nanún ǵaiya nura ba barun, Abáramnuǵ, ǵatun Itháknug, ǵatun Yacóbnug, ǵatun yantin propetnuǵ, kakillin bara ba piriwál koba ka Eloi koba, ǵatun nurunbo yuapéa warrai tako.

²⁹ ǵatun bara uwánún muriúg tin, ǵatun krai tin, ǵatun kummari tin, ǵatun pakai tin, ǵatun yellawánún wal piriwál koba ka Eloi koba ka.

³⁰ ǵatun, a! bara willúg kátan, kabo wal bara ǵanka kánún ǵatun bara ǵanka kátan, kabo wal bara willúg kánún.

³¹ Unta purreáǵ ka winta uwa Parithaioi kabirúg wiyeLLin bon, Yuriǵ ba waita wolla una birúg, kulla noa Herodito biloa buúnnún tetti.

³² ǵatun noa barun wiýá, Yuriǵ nura wolla, wiya-unwil koa bon unnoa alópék, A! paibúggan baǵ barun diabol, ǵatun turon baǵ uman buǵgai ǵatun kúmba, ǵatun kúmba-ken-ta wal góloin tia kánún.

³³ Yantin tin uwánún wal baǵ buǵgai ǵatun kúmba, ǵatun kúmba-ken-ta; kulla wal keawaran wal wakál propet ka korien tetti Hierothalem kabirúg.

³⁴ Yapallun Hierothalem, Hierothalem! búniye tetti wirriye barun propet, ǵatun pintia barun tunuǵ ko yupitoara ǵiroúg kinko; murrin-murrin baǵ kauma pa baǵ barun wonnai tara ǵiroúmba, yanti kiloa tibbito ba kauma-unwil yirriǵ ka bara ka bounnouñ ba waréa tara, ǵatun keawaran nura kauma korien.

³⁵ A! nurünba kokera kakillin mirrál kakilliko: ǵatun baǵ wiyan tuloa nurun, Keawai nura tia nanún, yakita ko kánún ba wiyanún wal nura ba, Pitálkámunbillá bon uwan noa ba yitirroa Piriwál koba koa.

14

¹ ǵATUN yakita kakulla, uwa noa ba murráriǵ kokerá piriwál koba ka Parithaioi koba takilliko nulai ko purreáǵ ka thabbat ka, tumiméa ǵaiya bon bara.

² ǵatun, a! ǵaroka ba kakulla wakál kúri kokoin-kan warakaǵ.

³ ǵatun Iéthuko noa wiyayelléun wiya barun nomikoinuǵ ǵatun Parithaioinuǵ, wiyeLLiela, Wiya, murráráj turon umulliko purreáǵ ka thabbat ka?

⁴ ǵatun bara tullama pulli. ǵatun noa bon turon uma, ǵatun wamunbéa bon;

⁵ ǵatun wiyayelléun noa barun, wiyeLLiela, ǵanto nurun kinbirúg-ko puntimanún buttikaǵ ba athino ba ǵa boo ba nurúnba kirai ta, ǵatun keawai ǵaiya bon manún wokka laǵ purreáǵ ka thabbat ka?

⁶ ǵatun keawai bara bon wiyayelli pa unni tara.

⁷ ǵatun noa wiya wakál parabol barun ǵala ko wiyyatora ko, nakulla noa ba ǵiriméa bara murráráj waiyakan; wiyeLLiela barun,

⁸ Wiyánún bin ba taraito kúriko uwa-unwil koa bi mankilli kolaǵ nukuǵ kolaǵ, yellawa yikora wokka waiyakan, mirka ta tarai kúri piriwál wlyatoara ta;

⁹ ǵatun noa ninwoa wiya biloa ǵatun ǵikouǵ tanan uwolliko ǵatun wiyelliko bin, ǵuwa bon ǵali ko; ǵatun ǵintoa koiyun bi ba kánún waita uwánún waiyakan kolaǵ bará ka bo.

¹⁰ Wonto ba bin wiyanún ba, yuriǵ bi yellawolli ta ka bará kako waiyakan kako; ǵatun uwánún noa ba wiya biloa ba wiyanún biloa, Kótí, yuriǵ wokka laǵ uwolla: yakita ǵaiya pitálmánún bin mikan ta barun kin tanún ba kunto ǵiroúg katoa.

¹¹ Ğan umullinün ninwoa bo wokka kako, umânün wal bon bará kako; ġatun ninwoa umullinün niuwoa ba bará kako, umullinün wal wokka kako.

¹² Wiya ġaiya noa ġala wiya bon noa ba, Ĝunün bi ba takilliko bûlwâra ka ġa yaréa ka, wiya yikora bi ġiroümba kóti, ġa kótita, ġa porrólkan; wiyeá kânün bin ba bara, ġatun ġupaiyéa kânün bin yaruğ ka.

¹³ Wonto bi ba umânün takilliko, wiyella barun mirrál-mirrálkan, ġatun munni-munni-kan, ġatun wiir-wiirkän, ġatun munminkan:

¹⁴ Ĝatun bin pitálmanün; kulla bara keawai ġupaiye korien yaruğ ka; kulla bin ġupaiyéa kânün yaruğ ka, yakita ba moron kânün murrárág-tai tetti-tetti kabiruğ.

¹⁵ Ĝatun wakál barun kinbiruğ yellawa ġikouğ kin takilliela, ġurra noa ba unni tara, wiya bon noa, Pitálmatara noa tanún wal kunto piriwál lako Eloi koba ka.

¹⁶ Wiya ġaiya noa bon, Taraito kúriko wupéa kauwál takilliko yaréa ka, ġatun wiya barun kauwál-kauwál kuri:

¹⁷ Ĝatun yarea ka yuka noa bon ġikoúmba mankillikan, wiyellu ko barun wiyoatoara ko, Tanan; kulla yantin unnuğ tara wupea yakita.

¹⁸ Ĝatun bara yantin wiyellen wakál-wakál ġakoiyellän. Kurri-kurrito wakállo wiya ġikouğ, Ģukilléün bağ winta purrai, ġatun waita wal bağ uwánün nakilliko ġala ko; wiyan biloa wamunbilliko tia.

¹⁹ Ĝatun taraito wiýá, Ģukilléün bağ pente tumba boo buttikağ, ġatun bağ waita uwan numulliko barun; wiyan biloa wamunbilliko tia.

²⁰ Ĝatun taraito wiýá, Mankulla bağ nukúğ emmoúmba, yaki tin keawai bağ uwa korien.

²¹ Uwa ġaiya noa unni mankillikan, ġatun wiya bon piriwál ġikoúmba unni tara. Wiya bon ġaiya noa kokeratinto bukka-kanto ġikoúmba mankillikan, Yuriğ wolla kurrikai yapúğ koa kokeroa, ġatun yutilla barun tanan untiko mirrál-mirrál-kai, ġatun munni-munni-kan, ġatun wiir-wiirkai, ġatun munmin-kan.

²² Ĝatun noa mankillikanto wiýá, Piriwál, upatoara ta yanti bi ba wiya, ġatun kauwál-kauwál lako ka untiko.

²³ Ĝatun noa bon piriwállo wiya mankillikan, Yuriğ, uwolla yapúğ koa ġatun koruğ koa, ġatun pirriralmulla barun tanan uwolliko, emmoúmba koa kokera warapa-uwil.

²⁴ Kulla bağ wiyan nurun, Keawai wal bara untoakállo wiyoatoara nutunún emmoúmba kunto.

²⁵ Ĝatun kúri kauwál-kauwál uwa ġikouğ katoa: ġatun noa willariğ, warkulléün, ġatun wiya ġaiya barun,

²⁶ Uwánün tia ba tarai kúri emmoúğ kin, ġatun wareka korien ġikoúmba biyugbai ġatun tunkan, ġatun nukúğ, ġatun wonnai tara, ġatun kóti tara, ġatun wúggubai, kauwa, ġikoúmba kata moron, keawai noa kânün emmoúmba wirrobullikan.

²⁷ Ğanto-bo ba kurri korien ġikoúmba talíġ-kabillikanne, ġatun uwolla emmoúğ katoa, keawai noa kânün emmoúmba wirrobullikan.

²⁸ Ğanto nurun kinbiruğ-ko, kotellin wittimulliko kokera, wiya, noa yellawánün kurri-kurri, ġatun tuiğko umulliko, mirka keawai ġoloin witti korien?

²⁹ Mirroma, yukita wupéa noa ba tuğga, ġatun keawai noa kaiyu korien ġoloin wittimulliko, yantinto ba nanún béelmánün ġaiya bon,

³⁰ Wiyellinün, Ğali kúriko nuteá wittimulliko, ġatun kaiyu korien noa ġoloin wittimulliko.

³¹ Ğa, ġan piriwál uwánün noa ba wuruwai kolağ, tarai ko piriwál ko, yellawa noa kurri-kurri, ġatun kotelliela, wiya, noa ba kaiyukan uwa-uwil koa dekem-millia to nuğgurrawa-uwil koa bon taimin to ke bith-dekem-millia to?

³² Ğa ba, kalog ka ba noa piriwál taraito, yuka noa wakál puntima wiyellu ko pitál koa kakillai.

³³ Yanti kiloa, yantinto nurun kinbiruğ-ko wareka korien noa yantin ġikoúmba, keawai noa kânün emmoúmba wirrobullikan.

³⁴ Pulli ta unni murrárág; wonto ba pulli ka korien, yakoai kânün upilliko!

³⁵ Keawai murrárág, korien ta purrai ko, ġa ba konuğgél ko; wareka ġaiya kúriko. Niuwoabo ġurreúğkan ġurrulliko, ġurrabilla bon.

15

¹ PAPAI ġaiya bara uwa ġikouğ kin yantin telónai ġatun yarakaiwilluğ, ġurrulliko bon.

² Ĝatun koiya bara Parithaioiko ġatun ġarammateuko, wiyeeliela, Unni kúri murrárág korien, noa uman barun yarakai-willuğ ġatun tatan noa barun katoa.

³ Ğatun noa wiya barun unni parabol, wiyelliela,

⁴ Ğan kíri nurun kinbiruğ, hekaton ta ċipu ġikoúmba, wákál noa ba yuréa umámün barun kinbiruğ, wiya, noa wunún barun nainty-nain ta koruğ ka, ġatun waita noa uwánün na-uwil koa noa yuréa-matoara, kara-uwilli koa noa?

⁵ Ğatun karawolléun noa ba, wúnkilléun ġaiya noa bamirruğ ka ġikouğ kin, pitállo ba.

⁶ Ğatun uwa noa ba ġura kako, wiya noa barun kótita ġatun taraikan wiyellin barun, Pitállia kanwa emmoúg katoa; kulla bağ karawolléun ċipu ta emmoúmba unni, yuréa ba kakulla.

⁷ Wiyan bağ nurun, yanti kiloa pitál kánán kauwállan moroko ka ba minki noa ba wakál yarakaikan, keawai barun kai murrárág-tai tin nainty-nain ta tin, minki korian.

⁸ Ğa wonnuğ-ke nukuğ púndol arguro ten ta bounnouñ kinba, yuréa bountoa ba umánün wakál púndol, wiya, bountoa wirroğ-banún kaipuğ ġatun wirrillinün wirrillikanneto kirra-kirra-uwilli koa bountoa?

⁹ Ğatun karawolléun bountoa ba, wiya ġaiya bountoa ba kótita ġatun taraikan tuígko, wiyellin, Pitállia kauwa emmoúg katoa; kulla bağ karawolléun yuréa bag ba umá.

¹⁰ Yanti kiloa, wiyan bağ, nurun, unnuğ, ta pitál kátan mikan ta ágelo ka Eloi koba wakál lin ba yarakai-willuğ minki kánün.

¹¹ Ğatun noa wiya, Taraito kúriko yinal bula-buloara ġikoúmba:

¹² Ğatan mittiko bulun kinbiruğ-ko wiya bon biyuğbai ġikoúmba, Biyuğ, ġuwa tia winta tullokan ka-uwil koa emmoúmba. Ğatun túnbilliela noa bulun tullokan.

¹³ Ğatun keawai kauwál-kauwál, korian ta purreág ka yukita, kauma noa mittiko yinallo, ġatun waita noa uwa kaloğ koba, ġatun unta noa wari-wareka tullokan ġikoúmba pittelliğél la.

¹⁴ Ğatun wari-wareka noa ba kirun, kauwál kakulla unta kunto korian; ġatun tanoa-kál-bo kakulla ġaiya noa kapirrikan.

¹⁵ Ğatun uwa ġaiya noa umulliko kúri kako unta ko purrai ta ko; ġatun noa bon yuka ġikouğ, ka tako purrai tako ġiratimulliko buttikağ, ko porák ko.

¹⁶ Pitál ġaiya noa kakulla takilliko, ta-uwil ba buttikağko: ġatun keawai kúriko bon ġupa.

¹⁷ Ğatun noa kakilliela ba niuwoabo, wiyelliela ġaiya noa, Kauwál-kauwálla umullikan biyuğbai koba emmoúmba koba kunto kauwál barúnba takilliko ġatun ġukilliko, ġatun ġatoa kapírró wirribanbillin!

¹⁸ Bouğkullinún wal bağ, waita biyuğbai tako, ġatun wiyanún wal bon, Biyuğ, yarakai bağ umá mikan ta moroko ka, ġatun ġirouğ kin,

¹⁹ Ğatun keawai bağ murrárág korian wiya-uwil koa tia ġiroúmba yinal yitirra: umulla tia wakál yanti umullikan ġiroúmba.

²⁰ Ğatun noa bouğkullinún, uwa ġaiya noa biyuğbai tako. Wonto noa ba kaloğ ka kauwál kakulla, nakulla noa bon biyuğbai-to ġikoúmba-ko, minki ġaiya noa kakulla, murrá ġaiya noa, puntimulléun ġaiya noa ġikouğ kin wuroka, ġatun búmbúmbea-kan ġaiya bon.

²¹ Ğatun noa bon yinallo wiýá, Biyuğ, yarakai bağ umulléun mikan ta moroko ka ġatun ġirouğ kin, keawai bag murrárág korian wiya-uwil koa tia ġiroúmba yinal yitirra.

²² Wonto noa ba biyuğbaito wiya barun mankillikan ġiroúmba, Mara unnoa-unnuğ upilligél, ġatun upilla bon konéin kako, ġatun upilla riğ ġikouğ kin mättára, ġatun upilla bon tuğganoğ yulo ka ġikouğ kin:

²³ Ğatun mara tanan untiko buttikağ italo ġiratimatoara kipai, ġatun turulla; tamunbillá ġearun, ġatun pitál koa géen kauwál:

²⁴ Koito ba unni emmoúmba yinal tetti kakulla, yakita ġaiya noa moron kátan: ġarawatilléun noa, ġatun yakita bummilléun ġaiya bon. Ğatun pitál bara kakilli kolağ.

²⁵ Unta ta ġarro ġikoúmba kakilliela upulligél la purrai ta; ġatun uwollielo noa ba papai kokerá koba, ġurra noa tekki ġatun untelli ta.

²⁶ Ğatun noa kaaipa wakál mankillikan, ġatun wiya minnuğ-ban ġali tara minariğ tin.

²⁷ Ğatun wiya bon noa, Unni ta uwan ġiroúmba biğgai; ġatun ġiroúmba-ko biyuğbaito tura ġiratimatoara buttikağ italo kipai ta, kulla wal pitál noa ġikouğ kai moron tin kátan.

²⁸ Ğatun noa niuwara kakulla, keawai noa murruğ kolağ uwa pa; yaki tin noa biyuğbai ġikoúmba uwa ġatun pirrialma bon.

²⁹ Ğatun noa bon wiayelliela ġikoúmba biyuğbai, Ela! kauwál-kauwálla wunálla umala bağ ġiroug; keawai bag ġiroúmba wiyellikanne umá korien; ġatun keawai bi tia ġupa waréa buttikağ kid, pitál koa tia ka-uwil baraj emmoúmba kótita:

³⁰ Wonto ba tanoa-bo ġiroúmba yinal uwa ġali, wari-wareka ġiroúmba tullokan yarakai-willúg koa ko ġapal loa, tura ġaiya bi ġikouğ buttikağ italo ġiratimatoara.

³¹ Ğatun noa wiya bon, Yinal, yellawan bi emmouğ kin yantikatai, ġatun yantin unni tara emmoúmba ġiroug kin kánún.

³² Murrárág ta kakulla takilliko ġatun pittelliko; koito ba unni ġiroúmba umbearakóğ tetti kakulla, ġatun moron katéakan; ġatun ġarawatilléun, ġatun bummilléun bon yakita.

16

¹ ĞATUN noa wiya barun ġikoúmba wirrobullikan, Untoa ta tarai ta wakál kúri tullokan porrólkan, mankillan piriwál ġikoúmba; ġatun wiayéma bon ġikouğ wareka noa ġikoúmba tullokan.

² Ğatun noa wiya bon, wiayelliela, Yakoa bağ ġurra ġiroug kinba? wiyella bi tia minarığ bi ba umulliebla; keawai bi kara kánún umullikan.

³ Wiyelléun ġaiya noa mankillikan niuwoabo, Minnuğ, banún bağ? nulla wal lia piriwállo emmoúmba ko mantilléun keawai bag mankillikan kánún; keawai bağ pinninún; koiyun bağ poiyelliko.

⁴ Ğali wal bağ umulliko, yipanún tia ba emmoúmba mankilligél labiruğ, wamunbi-uwil koa tia bara kótí ko kokerá ko.

⁵ Yanti ba wiya noa barun wiyatara piriwál koba ġikoúmba, ġatun noa wiya wakál kurri-kurri ka, Minnan ba wiyapaiyéun emmoúmba piriwál koba?

⁶ Ğatun noa wiya, Hekaton ta wimbi ka karauwa. Ğatun noa wiya bon, Mara bi unni, yellawa kurraikai, upulla pentékonta koa ka-uwil.

⁷ Wiya ġaiya noa tarai, Minnan bi wiyapaiyéun piriwál koba? Ğatun noa wiyá, Hekaton ta wimbi wiet. Ğatun bon noa wiyá, Mara bi unni, upulla éty koa ka-uwil.

⁸ Ğatun noa piriwallo murrárág bon wiya unnoa mankillikan yarakai ka, nulla noa umá ġurakito; nulla bara wonnai tara unti ko purrai tako barúnba willúggél koba ġuraki bara, keawai bara wonnai kaibuğ koba.

⁹ Ğatun ġatua nurun wiyan, Umulla nura bo kótita kakilliko tullo-yarakai tabiruğ; tetti nura ba kánún, wamunbillá ġaiya nurun kokerá yuraki ba kátan yanti-katai.

¹⁰ Niuwoa miroman ġali waréa ta, yanti miroman noa kauwál ġali ta; ġatun niuwoa yarakai-maye ġali waréa ta, yanti yarakaimaye ġali kauwál ta.

¹¹ Yaki tin keawai nura ba miroma pa tullo yarakai ta, ġanto wal nurun ġunún tullo tuloa ta miromulliko?

¹² Ğatun keawai nura ba miroma pa tarai koba, ġanto wal ġunún nurúnba kótí tako?

¹³ Keawai wal mankillikanto umánún buloara-bulun piriwál bula; nulla noa yarakai umánún wakál bon, ġatun murrárág umánún tarai; ġa ba kánún noa wakálla, ġatun béelmannún bon tarai. Keawai nura kaiyu korien umulliko Eloi ko ġatun tullokan ko yarakai ko.

¹⁴ Ğatun unni tara bara ġurra Parithaioiko, willirrikan bara kátan, ġatun bon bara bélma.

¹⁵ Ğatun noa barun wiyá, Kauwa murrárág koa nura ka-uwil mikan ta barun kin kúri ka; wonto noa ba Eloito ġurran nurúnba búlbúl la ba; nulla unni tara murrárág ta kátan barun kinba kári ko, yakaran ta kátan mikan ta Eloi kin.

¹⁶ Wiyellikanne-ta ġatun bara propet kakulla loanne noa ba paipéa; yaki tabiruğ piriál koba Eloi koba wiyabunbá, ġatun yantin kúri waita-waitawolléun murruğ kolag.

¹⁷ Ğatun moroko ta ġatun purrai ta kaiyukan kánún waita kolağ, keawai waréa ta wiyellikanne koba ka korien kakilliko.

¹⁸ Ğanto ba warekullinún porikunbai ġikouúmba ġatun tarai búmbéa ka, yarakai búmbéa noa: ġatun ġanto ba búmbinún warekatoara poribal tabiruğ, yarakai búmbéa noa.

¹⁹ Kakulla ta noa wakál porrólkan, upulléun noa ġoroğ-ġoroğ ko ġatun murrárág ko kariġkareuğ ko, ġatun bon kakulla minnuğbo-minnuğbo kauwál takilliko ġatun pittelliko yantin ta pureáğ ka:

²⁰ Ğatun kakulla ta wakál poiyye ġiakai yitirra Ladharo, wúnkulla bon ba yapuggéél ġikouğ ka ta, warapál mita-mitağ,

21 Ģatun wiya bon ba mutuġ ko takilliko ġikouġ kai porroólbin tin takilliġél labiruġ; ġatun warikál uwa bara, woatá ġaiya bon mita-mitāq.

22 Yakita-kálai tetti kakulla poiyyate, ġatun kurriá bara bon aġelo-ko Abáram kinko parraġ kako: tetti ġaiya noa porrólkan kakulla, ġatun bon nulká.

23 Ģatun noa unta koiyuġ ka hell ka bouġkulléun ġikoúmba ġaikuġ, kakilliela tirriki ka, ġatun nakilliela bon Abáramnuġ kaloġ ka, ġatun noa Ladharo parraġ ka kakilliela Abáram kin.

24 Ģatun noa kaaibulléun, wiyyelliela, Biyuġ Abáram, ġurrara tia kauwa, ġatun yukulla bon Ladharonuġ, kurrimulli koa noa kokoin to, ġatun moiya koa tia tällaġ wupi-uwil; kulla wal baġ kirrin kátan unti tirriki ka koiyuġ ka.

25 Wonto noa ba Abaramko wiyá, Yinal, ġurrulla ġintoa yakita moron ta mantala murrārāġ-tai ġiroúmba, wonto noa ba Ladharo yakaran mantala ġatun noa yakita pitál kátan, wonto bi ba kirrin kátan.

26 Ģatun yanti umni ba, ġearun kinba willika ba pirriko wún-kulla; keawai uwánun untikál untoa kolaġ: keawai bara unta biruġ, uwánun untiko ġearun kinko.

27 Wiya ġaiya noa, Wiyan banuġ, Biyuġ, yuka-uwil koa bon bintun kinko kokerá kolaġ:

28 Kulla wal lia emmoúmba kotita pente; wiya-uwil koa noa barun yanoa bara ba tanan uwánun unti kolaġ tirriki-tirriki kako.

29 Abáramko noa wiya bon, Mothé noa ġatun bara propet barun katoa ba; ġurrabunilla barun.

30 Ģatun noa wiyá, Keawaran, biyuġ Abáram; wakál ba uwolla barun kin unta biruġ tetti kabiruġ, ġurránun ġaiya wal bara.

31 Ģatun noa bon wiyá, Keawai bara ba ġurránun bon Mothénug ġatun barun propetnuġ; keawai wal bara ġurránun wakál ba paikullinún moron tetti kabiruġ.

17

¹ WIYA ġaiya noa barun wirrobullikan ġikoúmba, Kauwa yanti kánun bo ta wal yarakai; yapalla noa ġikouġ kinbiruġ yarakai tabiruġ!

² Murrái ka ba noa ġira-uwil kea kulleuġ koa bon tunuġ, ġatun wareka uwil koa bon korowa ka, unni noa yanoa yarakai umabunbi yikora unti tara biruġ wakál wonnai tara biruġ.

³ Yakoai nura kauwa: Kótiko ba ġirouġ, yarakai umánun ġirouġ ka to, wiyyella bon; ġatun minki noa ba kánun, kámunbilla bon.

⁴ Ģatun kauwál-kauwál-la biloa ba yarakai umánun wakál la purreáġ ka, ġatun kauwál-kauwál-la biloa willariġ noa kánun wakál la purreáġ ka, wiyyellinún biloa, Minki baġ kátan; kámunbinún wal binuġ.

⁵ Ģatun bon bara apothol wiyá, Piriwál, kauwál koa ġearúnba ġurrulli-ta ka-uwil kakilliko.

⁶ Ģatun noa Piriwállu wiyá, Ka ba nurunba ġurrulli-ta yanti kiloa mitti yeai mustard koba, wiyyella wal nura ba unni kúlai thukamin, Wokka laġ bi kauwa wirrakan-bo, ġatun meapullia bi korowa ka; ġatun gala nurun ġurránun ġaiya wal.

⁷ Ģan nurun kinbiruġ-ko upullin purrai nurun ka to mankillikan-to, ga tamunbin buttikáġ, wiyyánun bon kabo, uwánun noa ba upulliġġel labiruġ, Yuriġ bi wolla, yellawolliko ta-uwil koa?

⁸ Ģatun wiya bon noa wiyánun, Kurraikai umulla ta-uwil koa baġ, ġatun ġirullia bi ġintoabo, ġatun mara-uwil koa bi tia ta-uwil koa baġ ġatun pitta-uwil; ġatun willuġ ġaiya bi tanún ġatun pittánun?

⁹ Wiya noa, wiyyapaiyéun bon mankillikan, koito noa ba uma unni tara wiya bon ba? Kotan baġ kearan.

¹⁰ Yanti nura wiyyella, umánun nura ba yantin unni tara wiyyatoara nurun, Umullikan ġéen murrārāġ koren kátan; umá ta ġéen unni wiyyatoara umulliko ġearun.

¹¹ Ģatun yakita kakulla, uwolliela noa ba Hierothalem kolaġ, uwa willi koa noa Thamaria koa ġatun Galilaia koa.

¹² Ģatun noa uwolliela ba tarai toa kokeróa, nuġgarawa bon bara kúri ten ta purrul-wommun-wommun, ġarokéa kaloġ ka;

¹³ Ģatun bara paibuġga pulli, ġatun wiya Iéthu, Piriwál, ġurráramulla ġearun.

¹⁴ Ģatun nakulla noa barun, wiya barun noa, Yuriġ nura wolla, túġunbillia nura barun kin hiereu ko. Ģatun yakita kakulla, uwolliela bara ba, turon bara kakulla tanoa-kál-bo.

¹⁵ Ģatun wakállo barun kinbiruġ-ko, nakilléun noa ba turon noa kakulla, willuġbo noa uwa, ġatun kaaipulléun noa wokka, pitálmulliela bon Eloinuġ,

¹⁶ Ğatun puntimulléun noa barán góara ko ġikouğ kin tinna ka, murrárag noa bon wiyyelléun; ġatun noa Thamaria-kál.

¹⁷ Ğatun noa Iéthuko wiyyayelléun, wiyyeliela, Wiya, ten ta turon kakulla? ga wonnuğ-ke bara taraikan nain ta?

¹⁸ Keawai bara willuğ pa ba pitálommliko bon Eloinuğ, wakál ba noa unni gówikan ko.

¹⁹ Ğatun noa wiya bon, Bouğkullia, yuriğ bi wolla; girouğ ka ba ko ġurrulli biruğ ko turon bi kátan.

²⁰ Ğatun wiya bon ba Parithaiiko, yakounta-ke paipinún piriwál koba Eloi koba, wiyyayelléun noa barun, wiyyeliela, Tanan uwan piriwál koba Eloi koba keawai na korien.

²¹ Keawai bara wiyyánún wal, A unni ta! ga unta ta! kulla, a! piriwál koba Eloi koba murruğ kaba kátan nurun kinba.

²² Ğatun noa wiya barun wirrobullikan, A! purreág ta wal kánún, na-uwil koa nura wakál purreág Yinal koba kúri koba, ġatun keawai wal nura nanún.

²³ Ğatun bara nurun wiyyánún wal, Na-uwa unni; ga, na-uwa unnuğ: yanoa barun uwa yikora, wirroba yikora.

²⁴ Yanti kiloa pirruğgun-to uwan tarai tabiruğ ko moroko biruğ ko, tarai ta kako moroko kako; kauwa yanti kiloa wal kánún Yinal kúri koba purreág ka ġikouğ ka ta.

²⁵ Ğatun kurri-kurri ta bon umánún minnuğbo-minnuğbo, ġatun warekatéa wal bon ġali koba willuğgél koba.

²⁶ Ğatun yakita ba kakulla purreág ka Noe-úmba ka, yanti bo ta wal kánún purreág ka Yinal koba kúri koba.

²⁷ Takillala bara, pittellala bara, búmbillala bara nukuğ, ġukillala búmbilli ka, yakita purreág ka kakulla noa ba Noe uwa murrariğ murrinauwai ka, ġatun tunta-tunta kakulla, ġatun kirun ġaipa barun nuropa.

²⁸ Ğatun yanti yakita ba kakulla purreág ka Lot-úmba, takillala bara, pittellala bara, wirrillala bara, ġukillala bara, meapala bara, wittiala bara;

²⁹ Wonto ba yakita unta purreág ka Lot noa uwa Thodóm kabiruğ, patéa ġaiya koiyuğ-ko ġatun brimtón-ko wokka tin moroko tin, ġatun kiyupa barun yantin kirun tetti-tetti.

³⁰ Yanti kiloa kánún yakita purreág ka paipinún noa ba Yinal kúri koba.

³¹ Unta yakita purreág ka kátan noa ba wokka kokerá, ġatun ġikoúmba tullokan murruğ kaba kokera ba, keawai bon uwabunbi yikora barán mankilliko tullokan ko; ġatun kátan noa ba upulligél laba, keawai bon uwabunbi yikora willuğ, kolağ.

³² Kotella bounnoun kai nukuğ Lot-úmba tin.

³³ Ğanto ba ġikoúmba moron mirománún moron kakilliko, woğúntinún wal noa; ġatun ġanto ba woğúntinún ġikoúmba moron, kánún wal moron kakilliko.

³⁴ Wiya nurun bağ, yakita unta-unta tokoi ta buloara ta kánún birrikilliğél la wakál la; manún wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁵ Buloara umillinún bula; mánún wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁶ Buloara katéa-kánún upulligél la; mánún wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁷ Ğatun wiyyelléun bon bara, wiyyeliela, Piriwál, wonnuğ-ke? Gatum noa wiya barun, Unta wonto ba katéa-kánún murrin ta, unta kolağ ba kautillinún bara porowi.

18

¹ ĞATUN noa wiya barun wakál parabol, wiya-uwil koa bon bara kúriko Eloinuğ, ġatun yari koa bara kaiyaléa-kún;

² Wiyeliela, Unta ta kokerá tarai ta wakál wiyyellikan piriwál kakulla, kinta korien kakulla noa bon Eloi kai, ġatun keawai noa tuma korien barun kúri:

³ Ğatun kakulla wakál mabogun unta kokerá; ġatun bountoa uwa ġikouğ kin, wiyyeliela, Timbai kakillia tia emmoúmba bukkakaye.

⁴ Ğatun keawai wal noa ġurra pa kabo kakullai tako; wonto noa ba yukita wiya ġikouğ kinko minki ka, Keawai bağ kinta korien bon Eloi kail kátan, ga keawai kúri tuman korien;

⁵ Kulla bountoa tia unni mabogunto pirralman, ġatoa timbai kánún bounnoun kin, murrin-murrin koa bountoa tia uwa-uwil kumburrobawani bountoa tia.

⁶ Ğatun noa Piriwállo wiya, Gurrulla bon unni yarakai wiyyellikan piriwál wiyan ba.

⁷ Ğatun wiya noa Eloito timbai katillinún barun ġikoúmba girimatoara bara wiyan bon purreág ka ġatun tokoi ta, ġurralin noa barun wiyyelli ta kaloğ tinto?

⁸ Wiyan nurun bağ, timbai wal noa katillinán barun kurakai. Wonto noa ba uwánún wal Yinal kúri koba tanan, wiya, noa nanún ġurrullikanne purrai taba?

⁹ Ğatun noa wiya barun unni parabol tarai tako kotelléun bara ba murrárág-tai barabo, ġatun yarakai bara kotellin taraikan:

¹⁰ Buloara-bula kúri uwa hieron kolag̊ wiyelliiko: wakál la noa Parithaio ġatun tarai ta teloné;

¹¹ Ğarokéa noa Parithaio ġatun noa yanti wiyelliela niuwoabo ġiakai: A Eloi! pitálman baġ gírouġ, kulla baġ ka korien yanti tarai ba kátan, bara kau-maye, tuloa uma korien mankiye nukuġ ka, ga ka korien bag yanti unni noa ba telóne:

¹² Ta korien baġ buloarákál kátan wakál la thabbat biruġ ka, ġutan baġ winta untikál emmouġ kai yantin tabiruġ.

¹³ Ğatun noa telónē ġarokilliela ba kalog̊ ka, keawai noa ġaiuġ ka wokka laġ na pa moroko koba, wonto noa ba minki motilliela wiyelliela ba, A Eloi! miromulla bi tia, yarakai bag ba kátan.

¹⁴ Wiyan nurun baġ, unni noa kúri uwa barán kokerá koba ġikouġ ka tako ġurramatoara, keawai tarai ta: kulla yantin bara piriwál-buntelliko, kánün wal bara koiyun-barátoaro; ġatun niuwoa bo koai-koai korien bon, umánün kauwál bon kakilliko.

¹⁵ Ğatun mankulla bara ġikouġ kinko wonnai tara numa-wil koa barun noa: wonto ba nakulla bara ba wirrobullikanto, yipa bara barun.

¹⁶ Wonto ba noa Iéthuko wiya barun, wiyelliela, Wamunbillä barun wonnai tara emmouġ kinko, ġatun yanoa barun yipai yikora; kulla barun-kai-kál katéa-kánün piriwál koba Eloi koba.

¹⁷ Wiyan baġ tuloa nurun, Ganto ba ġurra korien piriwál koba Eloi koba yanti wonnai waréa ba, keawai wal noa pulóġkullinún unta kolag̊.

¹⁸ Ğatun taraito umullikant piriwállo wiya bon, wiyelliela, Piriwál murrárág-tai, minnuġ-bullinún bag moron kakilliko yantikatai?

¹⁹ Ğatun noa Iéthuko wiya bon, Minariġ tin bi tia wiyan murrárág-tai emmouġ? keawai wal wakál murrárág-tai, wonto noa ba wakálbo, Eloi ta.

²⁰ Ĝurran bi yantin wiyellikanne, Yanoa manki yikora nukuġ taraikan koba, Yanoa búnki yikora tetti, Yanoa manki yikora, Yanoa nakoiya yikora, Ĝurulla bon biyuġbai ġatun tunkán ġiroúmba.

²¹ Ğatun noa wiya, ġurra bag unni tara wiyellikanne yakikalai tabiruġ, wonnai baġ ba kakulla.

²² Ğatun yakita ġurra noa ba Iéthuko unnoa tara, wiya bon noa, Wakál unnoa-unnuġ uma korien bi ba; ġukillia yantin tullokan ġiroúmba, ġu-wil koa barun mirrál ko, ġatun tullokan ġiroúmba kánün wal wokka ka moroko ka; ġatun kaa, wirroba-wil koa bi tia.

²³ Ğatun ġurra noa ba unni, minki noa kakulla kauwál; kulla noa porrol kakulla kauwálkan.

²⁴ Ğatun noa ba Iéthuko nakulla bon minki noa ba kakulla kauwál-lan, wiya ġaiya noa, Pirral ta pulóġkulliko bara tullokan ta ba piriwál koba kako Eloi koba kako!

²⁵ Kamel noa kaiyukan kátan pulóġkakilliko tiġkuġko ko aku lako, keawai porrólkan pulóġkakilliko piriwál koba kako Eloi koba kako.

²⁶ Ğatun bara ba ġurrá, wiya bara, Gan-ke wal moron kánün kakilliko?

²⁷ Ğatun noa wiya, Unni tara kaiyu korien kúri ko umulliko, kaiyu-kan-to Eloito noa umulliko.

²⁸ Ğatun Peterko noa wiya, Ela! wúnkulla ġéen yantin ta, ġatun wirroba ġéen bin.

²⁹ Ğatun noa wiya barun, Wiyánün baġ tuloa, Niuwoa wareka kokera ġikoúmba, ġa biyuġbai, ġa tunkán, ġa ġapal, ġa wonnai, ġikouġ, kinko piriwál koba tin Eloi koba tin,

³⁰ Mánün wal noa kauwál unti yakita, ġatun untoa tarai ta purrai ta tanan kakilliko, moron noa kánün yanti-katai.

³¹ Mankulla ġaiya noa barun dodeka ta wirrobullikan, ġatua wiya barun, A! waita ġéen wokka kolag̊ Hierothalem kolag̊, ġatun yantin tara wiyatoara propet to ġikouġ, kai Yinal lin kúri koba tin kánün wal umatoara kakilliko.

³² Ğatun bon ġunün wal barun kin ethanékál kinko, ġatun bon bukka-manün wal, ġatun karaġkobinún:

³³ Ğatun wélkorinún wal bara bon, ġatun wal bon wirrinún; ġatun kúmba-ken-ta bouġkullinún ġaiya noa willuġbo.

³⁴ Ğatun keawai bara ġurrapa unni tara wiyatoara: ġatun unni wiyellikanne yuropa barun kai, keawai bara ġurrapa unni tara wiyatoara.

³⁵ Ğatun yakita kakulla, uwollielä noa ba papai Yeriko ka, wakál munmin kúri yellowoliela yapuġ ka bitta ka, poiyllielä:

³⁶ Ğatun ġurrulliela noa barun konara yapuğ koa, wiya noa minariġ unni?

³⁷ Ğatun bara bon wiyá, Uwan noa Iéthu Nadharet-kál.

³⁸ Ğatun noa kaaipulléun, wiyelliela, Ela Iéthu! yinal Dabidúmba, ġurrára-mulla bi tia.

³⁹ Ğatun bara uwa ġanka, wiya bon koiyelli koa noa: wonto noa ba butti paiyelléun, Yinal Dabidúmba gintoa, ġurrára-mulla bi tia.

⁴⁰ Ğatun ġarokéa noa Iéthu, ġatun wiya bon yutilliko bon ġikouğ kinko; ġatun uwa noa ba papai, wiya bon noa,

⁴¹ Wiyelliela, Minnuğ-bulliko bi tia wiyan? Gatun noa wiyan, Piriwál, namunbilliko tia umulla.

⁴² Ğatun noa Iéthuko wiya bon, Kámunbillá bin nakilliko; ġiroumba tin ġurrulli tin moron uma.

⁴³ Ğatun noa tanoa-kál-bo nakulla, ġatun bon noa wirropa, pitálfulliela bon Eloinuğ; ġatun yantin unni kuri nakulla bara ba, pitálma bon Eloinuğ.

19

¹ ĠATUN noa Iethu uwa Willi koa Yeriko koa.

² Ğatun kakulla untakál wakál kuri ġiakai Dhakké yitirra, piriwál telónékál noa kakulla, ġatun noa porrólkán.

³ Ğatun noa numéa nakilliko Iéthunuğ, ġan noa ba; ġatun noa keawai, kulla konaró núntima, kulla noa waréa goiyog.

⁴ Ğatun noa murra ġanka, ġatun noa kulliwa wokka-laġ, külai tin nakilliko bon, kulla noa unta kolag̊ uwolli kolag̊.

⁵ Ğatun Iéthu noa ba uwa untako, nakulla noa wokka-laġ, ġatun bon nakulla, ġatun bon wiyá, Ela Dhakké! tanan kurракai tirabulla, kulla buġgai koa baġ yellowánün ġirouġ ka ta kokerá.

⁶ Ğatun tiraba noa kurракai barán, ġatun pitál ma-uwa bon.

⁷ Ğatun nakulla bara ba, wiyellan niuwarakan bara yantinto, wiyelliela, Waita noa uwa yarakai toa kóti kakilliko.

⁸ Ğatun noa Dhakké ġarokéa, ġatun wiya bon Piriwálnuğ, Ela Piriwál! winta baġ ġutan emmoúmba tullokan kabiruġ mirrál kai ko; ġatun mankulla baġ ba tullokan taraikan tabiruġ yaki tin ġakoiyaye tin, wupinún ġaiya bon baġ willuğbo warán tako.

⁹ Ğatun noa Iéthuko bon wiyá, Tanan uwa moron unti buġgai purreáġ ka unti ko kokera ko, kulla noa kátan yinal ta Abáramuúmba.

¹⁰ Kulla Yinal kuri koba uwa tiwolliko ġatun tumulliko woġuntitoara ko.

¹¹ Ğatun ġurra bara ba unni tara, wiyéakan butti noa ġatun wiya wakál parabol, kulla noa papai ta ba Hierothalem ka, ġatun kulla bara kota paipillinún piriwál koba Eloi koba tanoa-kál-bo.

¹² Yaki tin noa wiyá, Tarai ta piriwál uwa tarai tako purrai tako kaloġ kako, mankilliko ġikouğbo piriwálkanne-ta, ġatun willuğbulliko.

¹³ Ğatun wiya noa barun ġikoúmba mankillikan ten ta, ġatun ġukulla noa barun kin mina ta ten ta, ġatun wiya barun, Miromulla uwánün baġ ba willuğbo.

¹⁴ Wonto ba ġikoúmba-ko konara niuwama bon, ġatun yuka bon puntimai ġikouğ, wiyelliela, Keawai wal noa unni piriwál katillinún ġearun.

¹⁵ Ğatun kakulla yakita, willuğ ba noa ba, mantoara piriwálkoba, wiya ġaiya noa barun unnoa mankillikan ġan kin noa ba ġukulla money, tanan ġikouğ kin, ġurra-uwil koa noa minnun barun kinba ġutoara ġukilli tabiruġ.

¹⁶ Tanan ġaiya uwa kurri-kurri wakál, wiyelliela, Ela Piriwál! ġiroúmba ta mina unni wittia kauwál ten mina ta.

¹⁷ Ğatun bon noa wiyá, Kauwa yanti, ġintoa mankillikan murrárág; kulla bi miroma unnoa waréa ta, kaiyukan bi kanwa ten ta kokera.

¹⁸ Ğatun tarai uwa, wiyelliela, Ela Piriwál! ġiroúmba ta mina unni wittia kauwál pente mina ta.

¹⁹ Ğatun noa wiya ġaiya bon, Kauwa bi kaiyukan pente ta kokera.

²⁰ Ğatun tarai uwa, wiyelliela, Ela Piriwál! na-uwa unni ta mina ġiroúmba, wúnkulla baġ ba koroka wurobilla:

²¹ Kulla baġ kinta kakulla ġirouġ kai, kulla bi bukka kauwál; mantan bi wokka-laġ keawai bi ba wunpa barán, ġatun kólbúntia bi unnoa keawai bi ba meapa ba.

22 Ğatun noa bon wiýá, ġirouǵ kinbiruǵ kóti ko kurra ka ko wiyan pirrilal-manún banuǵ, ġintoa ta mankillikan yarakai. Ĝurra bi tia bukka kauwál baǵ; mantillin wokka-laǵ keawai baǵ wunpa barán, ġatun kólbüntillin unnoa keawai baǵ ba meapa ba:

23 Kora koa bi ġupa emmoúmba money ġukilligél lako, marauwil koa baǵ emmoúmba kóti ġatun kopatoara ta, emmouǵ ka ta uwollí ta?

24 Ğatun noa wiya barun ġarokilliela bara ba taruǵ ka, Mantillia unnoa mina unti biruǵ bon, ġatun ġuwa bon gala ko tenkan ko ġikouǵ.

25 (Gatun bara wiya bon, Piriwál, ten ta mina mantan noa).

26 Wiyan nurun baǵ, Yantinko barun mantan bara ba ġünün wal butti; ġatun keawaran noa ba, unnoa ta mantan noa ba mantillinún wal bon ġikouǵ, kinbiruǵ.

27 Kulla bara unnoa emmoúmba niuwa-maye, keawai bara emmouǵ kámún bi ba piriwál barun, mara barun, bú-wil koa barun emmouǵ kin mikan ta

28 Ğatun wiya noa ba unnoa, waita ġaiya noa ġanka uwa wokka-laǵ Hierothalem kolaǵ.

29 Ğatun kakulla yakita, uwa noa ba papai Bethábage tako ġatun Bethany tako, bulkára ta ġiakai yitirra Eláion ka la, yakunbéa noa buloara-bulun ġikoúmba wirrobullikan,

30 Wiyelliela, Yuriǵ nura wolla kokeraá ko kaiyin tako; uwollinún nura ba untariǵ, nanún ġaiya nura wirritoara waréa buttikaǵ keawai yellawa pa kúri bulka ka: buruǵbuǵgulla unnoa, ġatun yemmamulla untiko.

31 Ğatun tarai-kan-to ba wiýanún, Minaríg tin nura unnoa ta buruǵbuǵgan? ġiakai nura wiýella bon, Kulla noa Piriwállo wiýá.

32 Ğatun bara ba yukatoara, waita uwa, ġatun nakulla ġaiya bara yanti noa ba wiya barun ba.

33 Ğatun buruǵbuǵgullielo bara ba unnoa waréa buttikaǵ, ġikoúmba-ko wiya barun, Minaríg tin nura buruǵbuǵgan unni waréa buttikaǵ?

34 Ğatun bara wiýá, Piriwállo noa wiya gála.

35 Ğatun bara yemmama bon kinko: ġatun bara wupéa barun ba kirrikin bulka ka buttikaǵ ka, ġatun wupéa bon bara Iéthunuǵ wokka ka.

36 Ğatun uwollielo noa ba, wupéa bara yapuǵ ka kirrikinkan nurúnba.

37 Ğatun uwa noa ba papai, bará ka Eláion ka ba koba bulkára koba, yantin konara wirrobullikan pitál ġaiya kakulla, ġatun pitálmulliela bon Eloinuǵ kauwál lo pulli to, yantin tin kauwál lin uma ba nakulla bara ba;

38 Wiyelliela, Pitálmbabunilla bon Piriwál ta uwan noa ba Yehóá-úmba koa yitirroa: pital-kámunbillia moroko ka, ġatun killibinbin kámunbillia wokka ka.

39 Ğatun winta-ko Parithaioi kabiruǵ konara biruǵ wiya bon, Piriwál, koawa bi barun ġiroúmba wirrobullikan.

40 Ğatun noa wiýayelleún barun, wiýelliela, Wiyan nurun baǵ, wiya, bara ba kaiyellinún mupai, kaibullinún wal ġaiya unni tara tunuǵ tanoa-kál-bo.

41 Ğatun uwa noa ba papai, nakulla noa kokera kariǵ, ġatun noa tuğkillimilléún ġaloa rin,

42 Wiyelliela, Ğurrapa bi ba, ġintoa ta, unti purreág ka ġirouǵ ka ta unni tara pitál-kakilliko ġirouǵma ko! wonto ba yakita yuropa ta ġirouǵ, kai nakilli tin gaikuǵ tin.

43 Kulla purreág, ta kánún ġirouǵ kin, bukka-kan-to ġirouǵ wirrinún wal bara kirrai kirai-karai ġirouǵ, ġatun karai-karai wirrinún ġirouǵ, ġatun mirrámanún bin willi ka yantin ta kaiyinkaiyin ta,

44 Ğatun pirikibunpinún bin purrai ta, ġatun ġiroúmba wonnai tara murruǵ kaba ġirouǵ, kinba; ġatun keawai bara wupinún tunuǵ tarai ta wokka ka; kulla keawai bi ba gurra pa yakita natala ba ġiroúmba.

45 Ğatun noa uwa murraríg koláǵ, ġatun yipa ġaiya noa barun ġukillikan, ġatun barun mankillikan unta biruǵ;

46 Wiyelliela barun, Upatoara unni, Emmoúmba kokera ta wiýelliégél kokera; wonto ba nura uma unni wollo kakilliko barun nankiye-ko.

47 Ğatun wiýelliela noa purreág ka yantin ta murruǵ ka hieron ka. Wonto ba piriwál hiereu, ġatun bara ġárammateu, ġatun bara piriwál kúri koba, numa bara bon búnkilli koláǵ;

48 Yakoai bara ba umulliko ġatun keawai bara, kulla yantin ta kúri pitál kakillielo ġurrulliko bon.

20

¹ GATUN yakita kakulla, wakál la tarai ta purreág ka, wiyelliela noa ba barun kúri ka, gatun wiyelliela euagélion, uwa gáya bon bara piriwál gatun bara gárammateu gatun bara párethbuteroi,

² Gatun wiya bon, wiyelliela, Wiyella gearun, minariğ tin kaiyu tin umullia bi unni tara? gá ganto-ke noa bin unni ta kaiyu gúkulla gíroug?

³ Gatun noa wiayelléun, gatun wiyelliela barun, Gatoa wiyanún nurun unni ta wakál; gatun wiayelleá tia;

⁴ Korimullikanne-ta Ioanne-úmba, wiya, ta morokó kabirug, gá kúri koba?

⁵ Gáatun bara wiyanan barabo, wiyelliela, Wiyánún géen ba, Morokó kabirug ta; wiyanún, gáya noa, Kora koa nura gúrrapa bon?

⁶ Kulla géen wiyanún ba, Kúri koba ta; yantinto gáya gearun kúriko pintinún tunug ko: kulla bara kotan bon Ioannenug propet ta kakulla.

⁷ Gáatun bara wiyá, keawai bara gúrrapa wonta birug ta.

⁸ Gáatun noa barun Iéthuko wiya, Keawai bağ, wiyanún nurun minariğ tin kaiyu tin uman bağ unni tara.

⁹ Gáatun potopaiyá gáya non barun kúri wiyelliiko unni-ta parabol: Taraito kúriko meapa wain-gél la, gatun wúnkulla barun kin upullikan ta, gatun uwa gáya noa kalog kolağ, yuraki.

¹⁰ Gáatun yakita poaikulléun ba, yuka noa bon wakál umullikan barun kin upullikan ta, gú-uwil koa bara bon yeai waingél labirug; wonto bara ba búnkulla bon, gatun yuka bara bon waiata yeai korian.

¹¹ Gáatun noa toanta yukéa-kan tarai umullikan: gatun bara bon búntéa-kan yantibo, gatun yarakai uma bara bon, gatun bon bara yuka waiata yeai korian.

¹² Gáatun noa toanta yukéa-kan góro-ta, gatun bara bon mularéa-kan, gatun wareka bara bon warrai tako.

¹³ Wiya gáya noa piriwálló wain-gél koba, Minnuğ banún kan bağ? Yukánún wal bağ emmoúmba yinal pitálmatara; míska bara bongurránún, nanún bon bara ba.

¹⁴ Wonto bara ba upulli-kan-to nakulla barun ba, barabo gáya wiylan, wiyelliela, Unni ta wúggurra piriwál: kaai géen búwil bon, purrai koa ka-uwil gearúnba.

¹⁵ Yanti bon bara wareka wain-gél labirug, gatun búnkulla gáya bon tetti. Minnuğ banún noa barun piriwálló wain-gél koba ko?

¹⁶ Uwánún wal noa tanan búnkilliko barun upillikan-ko, gatun günün wal wain-gél taraiakan ko. Gáatun gúrra bara ba unni, wiya gáya bara, Kámunbi yikora Eloito.

¹⁷ Gáatun noa barun nakilliela, gatun wiyá, Minariğ-ke unni upatoara yanti, Tunuğ ta wareka wittilli-kán-to, unnoa ta katéakánún wokka ka waiyakan ta wolluğ?

¹⁸ Gán-ba puntimullinún untoa tunuğ ka tiirpuntimullinún, wal; gán kinba puntimullinún, minbinún wal bon muta-mutan.

¹⁹ Gáatun tanoa-kál-bo kota bara piriwálló hiereuko gatun gárammateuko mankilliko bon; gatun bara kinta kakulla konará tin; kulla bara gúrrá, wiya noa ba unni parabol barun kin.

²⁰ Gáatun bara bon tuminéa, gatun yuka barun gákoiyellikan, gákoğkilliko barunbo kúri murrarág-tai, gúrra-uwil koa bara gíkoúmba wiyellikanne, yaki tin mara-uwil koa bara bon kaiyu kabo kobána kinko.

²¹ Gáatun wiya bon bara, wiyelliela, Piriwál, gúrran géen wiyan bi ba tuloa, kinta kora bi kauwa taraiakan tin kúri kurriğ tin, wonto bi ba wiyan tuloa wiyellikanne Eloi koba:

²² Wiya tuloa ta gúkilliko gearun tullokan gíkouğ kin Kaithari kin, gá keawai?

²³ Wonto noa ba gúrra gákoiya barúnba, gatun wiya barun, Yakoi nura tia numan?

²⁴ Túğunbillá tia wakál denari. Gan kiloa unnoa góara gatun upatoara unni ta? Wiyayelléun bon bara gatun wiyelliela, Kaitharúmba ta.

²⁵ Gáatun noa wiya barun, Koito Kaithari kinko gúwa Kaitharúmba ta, gatun Elio kinko unnoa taro Elio-úmba ta.

²⁶ Gáatun keawai bara man pa gíkoúmba wiyelli-ta mikan ta barun kin kúri ka: gatun mupai kakulla bara.

²⁷ Uwa gáya taraiakan barun kinbirug Thadukaiioi kabirug bara gúrramaiğaye moron ta katéa-kánún tetti kabirug; gatun bara bon wiyá,

²⁸ Wiyelliela, Ela Piriwál Mothéo noa upa gearun, Taraikan koba ba kóti tetti kánún ba porikunbai gíkoúmba ta, gatun tetti noa ba kánún, wonnai korian, mara-uwil koa gíkoúmba kóti bounnouñ gíkoúmt porikunbai ka-uwil koa wonnai gíkoúmba kóti koba.

²⁹ Yakita ġaiya warán kakulla kótita theben ta: ġatun kurri biruğ ko búmbéa porikunbai kakilliko, ġatun tetti kakulla, wonnai korien.

³⁰ Ĝatun willi-kaba-ko deutero-to búmbéa bounnouñ porikun bai kakilliko, ġatun tetti noa kakulla, wonnai korien.

³¹ Ĝatun willi-kaba-ko trito-to búmbéa bounnouñ porikunbai kakilliko; ġatun yaki-bo thebento; ġatun bara keawai wimba wonnai, ġatun tetti bara kakulla.

³² Willuğ ta tetti ba bountoa nukuğ.

³³ Ĝanúmba barun kinba unnoa porikunbai kánún kakilliko moron ba katéa-kánún tetti kabiruğ? nulla bara thebento bounnouñ búmbéa porikunbai kakilliko.

³⁴ Ĝatun noa Iéthuko wiyyayelléun, wiyyelliela barun, Wonnai ta untikál búmbillan porikunbai ġatun ġukillaiko búmbilliko:

³⁵ Wonto ba bara murráráğ-tai kánún uwolliko unta kolag tanai tako purrai tako, ġatun moron kakilliko tetti kabiruğ, keawai bara búmbúmbillan, keawai ġukitan búmbilliko:

³⁶ Keawai wal bara tetti banún yukita; nulla bara yanti kátan ágelo kilo; ġatun wonnai tara kátan Eloi-úmba, kátan bara wonnai tara ġali koba moron kánún tetti kabiruğ.

³⁷ Ĝatun Mothéko noa ba túgaiya wakál la külai ta, bouğbuğga barun tetti-tetti kabiruğ, wiya noa ba bon Yehóanuğ, Eloi ta Abáramúmba, ġatun Eloi ta Ithákúmba, ġatun Eloi ta Yacobúmba.

³⁸ Keawai noa Eloi ta barúnba tetti-tetti koba, wonto ba barúnba moron koba; nulla yantin moron kátan ġikouğ kin.

³⁹ Taraito bara gárammateukállo wiya ġaiya, Piriwál, murra ráğ bi wiyan.

⁴⁰ Ĝatun yukita keawai bara bon wiya pa kinta-kan-to.

⁴¹ Ĝatun noa barun wiyá, Yakoai bara wiya Kritht ta yinal ta Dabidúmba?

⁴² Ĝatun Dabidto noa niuwoabo wiyá, biblion kaba tehillim koba, Yehóako noa wiya bon Piriwál emmoúmba, Yellawolla bi túğkağkeri ka emmouğ kin,

⁴³ Uma-uwil koa bağ barun bukkakan ġikoúmba yulogél ko kakilliko ġikouğ.

⁴⁴ Dabidto noa ba wiya bon Piriwál yitirra, yakoai ġaiya noa yinal ta ġikoúmba?

⁴⁵ Wiya ġaiya noa barun ġikoúmba wirrobullikan mikan ta yantin ta kúri ka,

⁴⁶ Yakoai nura barun kai gárammateu tin, pitál koa bara uwa-uwil kurrawitaikan, ġatun umulliko ġukilliğél laba ko, ġatun yellawolligél la wokka ka thunagóg ka, ġatun piriwál-gél takilliğél laba;

⁴⁷ Mantan bara kokera ba mabogun koba, ġatun umánün wiyyellikanne-ta kurra-uwai túğunbilliko: yaki tin bara kánún kauwál tetti kakilliko.

21

¹ ĜATUN noa nakulla wokka-lağ, ġatun nakulla barun porrólkan wúnkilliela ġutoara barúnba wúnkilliğél la.

² Ĝatun noa nakulla tarai mabogun mirrálkan wúnkilliela bountoa leptu buloara unta ko taroğ kako.

³ Ĝatun noa wiya barun, Wiyan bağ nurun tuloa, ġali mabogunto mirrállo wúnkulla kauwál ta bara yantin kearan.

⁴ Kulla yantin ġali wúnkulla bara tulukan barúnba kauwál labiruğ ġutoara Eloi koba ko: wonto bountoa ba bounnouñ kinbiruğ mirrál koba wúnkulla yantin tulukan bounnoünba.

⁵ Ĝatun winta koba wiyyelliela hieron tin, umatoara unni korien tunuğ ko murráráğ ko ġatun ġutoara, wiya noa,

⁶ Unni tara natan nura ba, uwanán ta purreağ kariğ ka; korien ġaiya ba wakál tunuğ wokka-ka-wokka-ka, yantin wal warekullinún barán.

⁷ Ĝatun bara bon wiyá, wiyyelliela, Piriwál, yakounta-ke unni tara kánún? ġatun minarığ túğá kánún unni tara ba ġaiya kánún?

⁸ Ĝatun noa wiyá, Yakoai nura, ġakoia kora koa nura ka-uwil; nulla kauwál-kauwállo tanan uwánün emmouğ kin yitirra, wiyyelinún, ġatoa ta (Kritht ta); ġatun papai ta kakillin; yanoa uwa yikora nura barun.

⁹ Ĝurrànün ġaiya nura ba wurawai kauwál ġatun koakillai ta ba, kinta kora nura: nulla unni tara kánún wal kurri-kurri, nulla wirán keawai kánún kabo.

¹⁰ Wiya ġaiya noa barun, Bara kúriko wuruwai wal kánún barun kúriko, ġatun bara piriwál koba barun piriwál koba ko:

¹¹ Ğatun purrai tako pulululu kakilliko winta ka bo, ġatun kunto korien ta ko, ġatun munni kauwälkan; ġatun kinta nakilli tara ġatun kauwäl kánün túja morokó kabiruğ.

¹² W onto ba kurri-kurri ka unni tara ba kánün, manün wal bara mättárro nurun, ġatun yarakai nurun umánün, ġumullinün nurun thunagóg kako, ġatun jail ko, mantoaro nurun mikan ta ko piriwál lako, ġatun wiyellikan tako emmoúg kinko yitirra ko.

¹³ Ğatun unni ta kánün nurun túja kakilliko.

¹⁴ Yanoa nura kota yikora minki ko, minariğ nura wiyyayellinün.

¹⁵ Kulla bağ günün nurun curraka ġatun ġuraki kakilliko, keawai wal yantin bara nurúnba bukka-kan-to kaiyu kánün wiyyayelliko ġa pirrila umulliko.

¹⁶ Ğatun nura ġakoiyellinün wal nurun biyuğbaito ġatun kóti tako kariğ ko, ġatun winta nurun kinbiruğ búnnün wal tetti barun kai.

¹⁷ Ğatun nurun yarakai umánün yantinto, emmoúmba tin yitirra tin

¹⁸ Wonto ba keawai wal wakál kittuğ ġikouğ, kinbiruğ wolluğ kabiruğ tetti kánúun.

¹⁹ Murrái kakillikanne nurúnba ka, miromulla nura marai nurúnba?

²⁰ Ğatun nanün nura ba Hierothalem kirrai-kirrai ta ba konara ba ġurrulla papai ta ba ġaiya wari-warekulli ta ba unnuğ.

²¹ Murrabunbillä ġaiya barun Iudaia kaba wita bulkárá kolağ; ġatu uwabunbillä barun willi kaba wita warai tako; ġatun uwabunbi yikora barun tanan koruğ kaba untako.

²² Kulla yakita unti tara purreág ka bukka kakillikanne, kauwil koa yantin upatoara kánün wal kakilliko.

²³ Yapallun bara wonnaikun ġatun bara pittallikun, yakita ġaiya purreág ka! kulla wal kánün kauwäl yarakai purrai ta, ġatun bukka unti yantin ta kúri ka.

²⁴ Ğatun bara tetti kapaiyinün yírrá biruğ, ġatun barun yutinün wal mantoara kakilliko yantin tako purrai kariğ kako: ġatun Hierothalem wattawánün barán bara ethánékál-lo, yakita kalai tako barúnba koba góloin kánün ethánékál.

²⁵ Ğatun ġaiya kánün wal túja punnál la, ġatun yellana ka, ġatun mirri ka; ġatun purrai taba yarakai ta barun kin kúri ka, ġatun kinta kauwäl korowa ta ġatun bókkaloğ kóliblağbulin;

²⁶ Kúri koba búlbóllo kotan kinta-kan-to, ġatun nakilli tabiruğ ġaloo tara kotanan ba uwánün purrai koláğ; kulla wal barun tolománün wal kaiyukan ta moroko koba.

²⁷ Ğatun yakita ġaiya wal nanün Yinal ta kúri koba tanan uwollillün yareil loa kaiyu koa, ġatun killibinbin koa kauwäl loa.

²⁸ Ğatun kánün ba unni tara paipinün, na-uwa wokka-lağ, ġatun wokka-lağ kauwa kia-kia nurúnba wolluğ; kulla tanan uwánün paipai nurúnba wommunbillikanne-ta.

²⁹ Ğatun noa wiya barun wakál parabol; Na-uwa kokuğ ta, ġatun yantin kúlai ta;

³⁰ Paikullinün bara ba, nanün nura ġatun ġuurránün nura nurun kinbiruğ wunál kátan paipai taba.

³¹ Yaki kiloa nura, nanün nura ba unni tara paikulliko, ġurulla ġaiya nura piriwál koba Eloi koba kátan papai taba.

³² Wiyan tuloa nurun bağ, Keawai unni willuğgél tetti-tetti kánün, yakita-ko góloin ba kánün.

³³ Moroko ta ġatun purrai ta kánün wal wita uwánün, wonto ba keawai wal emmoúmba wiyellikanne unni tara keawai wal wita uwánün.

³⁴ Ğatun yakoai nura nurabo, kauwa ba yantin ta nurúnba búlból matayel koa katéákün ġatun kuttawaiban koa katéá-kún, ġatun umillikéün koa katéá-kún ġali koba moron koba, ġatun yanti ta purreág ka paipinün ġati nurun kin.

³⁵ Kulla pika kiloa yanti uwánün untoa purreág ka barun kin yellawan yintin ta yaki tin purrai ta.

³⁶ Tumimilla nura, ġatun wiyyellia yanti-katai to, ka-uwil koa nura murrárág kakilliko moron ko unti tara biruğ paikullinün wal ġatun ġarokilliko mikan tako yinal lako kúri koba ko.

³⁷ Ğatun purreág ka wiyyellia noa murruğ ka hieron la; ġatun noa uwa wita tokoi ta, ġatun yellawa noa bulkárá ġiakai yitirra Elaión ka la.

³⁸ Ğatun yantin bara kúri uwa górokan ta ġikouğ kinko hieron lako, ġurrulliko bon.

² Ğatun bara piriwál hiereuko ġatun ġárammateuko nukilliela búnkilli kolağ bon tetti wirrilliko; nulla bára kinta kakulla kuri tin

³ Pulóġkulléun noa Thatánto murruğ ka bon Iudathkin, tarai yitirra ġiakai Ithákariot, wakál noa dodeka kabiruğ.

⁴ Ğatun noa waita uwá, ġatun wiyelliela barun piriwál hiereunuğ ġat barun kapátin, yakoi noa ba ġakoyánún bon barun kin.

⁵ Ğatun pitál kakulla, ġatun bara wiya ġukilliko bon arguro.

⁶ Ğatun noa wiyi, ġatun mittilliela noa ġakomulliko bon barun kin, yakita bara ba konara waita ġaiya uwa.

⁷ Kakulla ġaiya purreág nulai lebben korien ta, yakita Pathak bunnúm wal ba tetti.

⁸ Ğatun noa yuka Peternuğ ġatun Ioannenuğ, wiyelliela, Yuriğ uwolla umulliko Pathak ta, ta-uwil koa géen.

⁹ Ğatun bara bon wiyiá Wonta-ke géen umánún?

¹⁰ Ğatun noa barun wiyiá, A! nauwa nura, yakita uwánún nura ba kokerá kariğ ka, unta ġaiya nurun wakállo kúriko wimbi-kaba-kan-to kokoin-kan-to nuğgurra uwánún nurun; wirrobulla bula bon murruğ kolag kokerá kolağ unta-ko pulóġkullinún noa ba.

¹¹ Ğatun wiyánún nura bon kokeratin, Piriwallo wiyan bin, Wonnug waiyakan takilligél, untoa bağ ba tanun Pathak ta emmoúmba katoa wirrobullikan toa?

¹² Ğatun nurun túġkaiyánún wal noa kauwál ta waiyakan wokka kaba wupitoara: unnuğ umulla.

¹³ Ğatun bara waita uwa, ġatun nakulla bara umni tara yantin ba wiya barun: ġetun bara upéa Pathak ta.

¹⁴ Ğatun yakita kakulla hóra ba, yellawa noa barán, ġatun dodeka ta apothol ta ġikouğ katoa.

¹⁵ Ğatun noa barun wiyiá, Kauwál ta emmoúmba kotatoara takilliko unni Pathak ta nurun katoa, ta-uwil koa kurri-kurri tetti kolağ ke bağ:

¹⁶ Kulla bağ wiyan nurun, Keawai wal bağ tanún unta-kál kabo ba kánún piriwál koba Eloi koba.

¹⁷ Ğatun noa mankulla wimbi, ġatun pitálma ġaiya noa, wiyelliela, Mara unni ġukillai koa nurabo:

¹⁸ Kulla bağ wiyan nurun, Keawai wal bağ pittánún yeai tabiruğ ampelo tabiruğ, kabo koa uwa-uwil piriwál koba Eloi koba tanan.

¹⁹ Ğatun noa mankulla arto ta, ġatun pitálma ġaiya noa, ġatun yiirbuğga, ġatun ġukilla barun, wiyelliela, Unni ta emmoúmba murrin ġutoara nurun kin: umulla unni yanti ġurrulliko tia.

²⁰ Yantibo wimbi takilli biruğ yaréa ka, wiyelliela, Unni wimbi ta wiyatoara ta buğgaikál emmoúğ kinbiruğ góroğ kiroapa nurun kai.

²¹ Al! na-uwa, unni ta máttára ġikoúmba ġakoyelli-kan-to tia, emmoúğ katoa ba takilligél laba.

²² Yuna bo ta wal noa uwánún Yinal kuri koba, yanti wiyatoara; yapallun unnoa kuri ġakoyelli-kan-to bon ba!

²³ Ğatun bara wiellan barabo, ġan-to barun kinbiruğ-ko umánún ta unni.

²⁴ Ğatun koakillan bara barabo, ġan-ke kánún piriwál barun kinbiruğ.

²⁵ Ğatun noa wiya barun, Bara ta piriwál ethánékál koba katilléun bara; ġatun bara ta katillikan ġiakai yitirra murrog-tai.

²⁶ Wonto nura ba keawai yanti kánún; wonto noa kurrikóğ nurun kinba, kámunbillá bon yanti mitti; ġatun noa piriwál kátan, yanti umullikan ta.

²⁷ Wonnug-ke kauwál unnuğ, niuwoa yellawan noa ba takilli ta, niuwoa umánún noa ba? wiya, unni ta noa yellawollin ba takilli taba? wonto bağ ba kátan nurun kinba yanti niuwoa ba umullikan ta.

²⁸ Nura ta emmoúğ kin minkéa emmoúğ ka ta numatoara:

²⁹ Ğatun ġutan nurun bağ kakilliko piriwálğél lako, yanti tia emmoúmba Biyuğbaito ġukulla tia;

³⁰ Ta-uwil koa nura ġatun pitta-uwil emmoúğ ka ta takilligél la emmoúğ ka ta piriwálğél la, ġatun yellawa-uwil yellawolligél la piriwál koba ka, wiyellin barun konara dodeka te Ithárael koba.

³¹ Ğatun noa piriwállo wiyiá, Ela Thimon, Thimon! ġurrulla, Thantánto noa wiyan bin mankilliko kirrai-kirrai koa biloa uma uwil yanti wiet kiloa:

³² Wonto bağ ba wiyejjén ġirouğ kai ġurra-uwil koa bi; ġatun minki bi ba kánún, pirralmulla ġaiya barun bi kóti ta ġiroúmba.

³³ Ğatun noa wiya bon, Piriwál, kátan bağ unni mirígil uwolli kolağ ǵikouğ katoa ko jail kolağ ǵatun tetti kakilli kolağ.

³⁴ Ğatun noa wiyá, Wiyan banuğ, Peter, keawai wal mukkaka ko tibbinto wiyanún unti purreág ka, kurri-kurri ka bi ba ǵakoyánún tia ǵoro-ka ǵimillin bi tia ba.

³⁵ Ğatun noa wiya barun, Yuka nurun bağ ba yinuğ korien, ǵatun pika korien, ǵatun tuğganóğ korien, wiya, nura minariğ lo? ǵatun bara wiyá, Keawai.

³⁶ Wiya ǵaiya noa barun, Wonto ba yakita unti, niuwoa ba yinuğkan, mamunbillá bon unnoa, ǵatun yanti pika; ǵatun niuwoa yirra korien, ǵumunbillá kirrikin ǵikoúmba, wakál koa noa ǵukilli ko.

³⁷ Wonto bağ bei wiyan nurum, unni ta upatoara ka-uwil koa emmouğ kin kakilliko ǵiakai, Tumbitoara noa barun kin yarakai willuğ ka: kulla unni tara emmouğ kin ba kakillinún góloin ko.

³⁸ Ğatun bara wiyá, Piriwúl, na-uwa unni tuloa buloara yirra. Ğatun noa wiya barun, Tantoa-bo-ta

³⁹ Ğatun noa uwa warrai koba, ǵatun waita uwa uwolli kolağ bulkára kolağ Elaión ko la kako; ǵatun ǵikoúmba wirrobulli-kan wirroba bon.

⁴⁰ Ğatun uwa noa ba unta, wiya ǵaiya noa barun, Wiyella, keawai koa nura pulóǵkulli korien yarakai kolağ.

⁴¹ Ğatun noa waita uwa barun kinbiruğ yanti kiloa tunuğ koba pintia, ǵatun waroǵbugko upullin barán, ǵatun wiyá,

⁴² Wiyelliela, Biyuğ, wiya bi unni wimbi manún emmouğ kinbiruğ: yanoa emmoúmba kotellikanne ǵiroúmba ta kámunbillá kakilliko.

⁴³ Ğatun paipéa wakál ágelo moroko kabiruğ pirrimalmullin bon.

⁴⁴ Ğatun kirrinkan noa kanwálkan, wiyelliela noa pirriral butti; ǵatun ǵikoúmba kurrol upullén barán purrai kolağ yanti kiloa komonba kauwál ǵoroğ koba.

⁴⁵ Ğatun bouǵkulléún noa ba wiyelli tabiruğ, ǵatun uwa ǵikoúmba tako wirrobullikan tako, nakulla ǵaiya noa barun birriki birriki minkikan,

⁴⁶ Ğatun noa wiya barun, Minariğ tin nura birrikin? Bouǵkullia ǵatun wiyella, uwéa-kun koa nura yarakai kolağ.

⁴⁷ Ğatun yakita wiyelliela noa ba, a! konara, ǵatun noa yitirra ǵiakai Iudath, wakál ta dodeka kabiruğ, uwa ǵanka barun kin, ǵatun uwa ǵaiya noa papai Iéthu kin, búmbúmkakilliko.

⁴⁸ Wonto noa ba Iéthuko bon wiya, Ela Iudath! ǵakoman binuğ Yinal kúri koba búmbúggullito?

⁴⁹ Nakulla bara ba ǵikouğ kinba minnuğ-bulli kolağ, wiyabon bara, Ela piriwal! wiya, ǵéen búntan yirra ko?

⁵⁰ Ğatun wakál barun kinbiruğ kumbuntéa wakál umullikan híereu koba piriwál koba, ǵatun kumbuntéa bon tújkaǵ-keri ǵurréuğ.

⁵¹ Ğatun Iéthuko noa wiyayelléún, ǵatun wiyelliela, Kamunbillá nura unni. Gatun bon noa numa ǵurréuğ ǵatun turon bon uméa-kan

⁵² Wiya ǵaiya Iéthuko barun piriwál híereu koba, ǵatun barun kapátin hieron koba, ǵatun barun ǵarrokál, uwa bara ǵikouğ kin, Wiya, nura tia uwan yanti mankiye ko yarakakan ta, yírrakan ǵatun kotarakan?

⁵³ Kakulla bağ ba nurun kin yanti-katai purreág ka hieron ka, keawai nura tia manpa mättárro: wonto ba unni yakita ta katan nurúnba ǵatun kaiyukan tokoi tako.

⁵⁴ Mankulla ǵaiya bara bon, ǵatun yutéa bon, mankulla ǵaiya bon kokera ko piriwál koba kako híereu koba kako. Gatun Peterko noa wirroba kaloğ kolağ.

⁵⁵ Ğatun upillén bara ba koiyuğ ko willi ka kokera, ǵatun yellawa yantin, Peter ǵaiya noa yellawa barun kin.

⁵⁶ Ğatun taraito murakinto nakulla bon, yellawa noa ba koiyuğ ka ǵatun pimmilliela bon pirrallo, ǵatun wiya, Unni noa kúri kakulla ǵikouğ katoa.

⁵⁷ Ğatun noa ǵakoıya bon, wiyelliela, Ela murrakin! keawai bon bağ ǵimilli korien.

⁵⁸ Ğatun toanta taraito bon nakulla, ǵatun wiyelliela, Gintoa ta yanti bo barúnba. Gatun noa Peterko wiyá, Kúri, keawaran bağ.

⁵⁹ Ğatun, yakita toanta, wakál hora ta yukita, taraito wiya pirralma wiyelliela, Yuna bo ta unni kuri kakulla ǵikouğ katoa; kulla noa Galilaiakál.

⁶⁰ Ğatun noa Peterko wiyá, Ela kúri! keawai bağ ǵurran yakoai bi ba wiyan. Ğatun wiyelliela noa ba, tanoa-kal-bo muk-kaka-ko ǵaiya wiya tibbinto.

⁶¹ Ğatun noa Piriwál warkulléün, ġatun nakilléün bon Peternuğ. Ğatun Peterko noa ġurra wiyellita Piriwál koba, wiya bon noa ba ġiakai, Gikoyánün wal bi tia kurri-kurri tibbinto mukkaka ko wiyanún ġoro-ka.

⁶² Ğatun Peter noa uwa warrai koba, ġatun túġkilléün ġaiya noa kauwál.

⁶³ Ğatun bara kúriko mankulla bon Iéthunuğ bélma bon, ġatun búnkulla bon.

⁶⁴ Ğatun munmin bara ba upéa bon, búnkulla ġaiya bon bara ġoará, gatun wiya bon, wiyelliela, Wiyella bi, ġanto-ke bin búnkulla?

⁶⁵ Ğatun kauwál-kauwál taraikeen yarakai wiya bara ġikouğ kin.

⁶⁶ Ğatun purreág ba kakulla, kau-umullan ġaiya bara ġarrotai kúri koba, ġatun bara piriwál hiereu koba, ġatun bara ġárammateu, ġatun yutéa ġaiya bon kau-umulligél lako barúnba tako,

⁶⁷ Wiyelliela, Kriht ta bi unni? wiyella ġearun. Ğatun noa wiya barun, Wiyánün nurun bağ ba, keawai ġaiya wal nura ġurránün:

⁶⁸ Ğatun wiyanún nurun bağ ba, keawai wal nura wiyaiyellinún tia, keawai wal nura tia wamunbinún.

⁶⁹ Kabo noa Yinal kúri koba yellawánün túġkağ ka kaiyukan ta Eloi koba ka.

⁷⁰ Wiya ġaiya bara yantinto, Yinal ta bi unni Eloi koba? Gatun noa wiya barun, Wiyan nura ġatoa ta unni.

⁷¹ Ğatun bara wiya tantoa ta, Yanoa ġearun kin ġurrullikanto taraito? kulla géen ġurra ġeēbo kurra kabiruğ, ġikouğ kinbiruğ kóti kabiruğ.

23

¹ ĞATUN bara yantin konara bouġkulléün, ġatun yutéa bon Pilato kin.

² Ğatun bon bara pirralma, wiyelliela, Ĝurra géen bon unni ġakoyelliela noa ba barun kúri willuġgél, ġatun wiyelliela, yanoa ġukí yikora tullokan Kaitharinuğ, wiyelliela, niuwoa-bo-ta Kriht ta wakál ta Piriwál.

³ Ğatun Pilato-to wiya bon, wiyelliela, Ĝa ġintoa ta Piriwál kátan barúnba Iudaioi koba? Ğatun noa wiyayelléün bon, ġatun wiyá, Ĝintoa ta wiyan.

⁴ Wiya ġaiya noa Pilato-to barun piriwál hiereu ġatun barun kúri, Keawai bağ ġurra pa yarakai unti kúri ka.

⁵ Ğatun bara bukka-buttibugkéa, wiyelliela, Pirralman noa barun kúri wiyellin, yantin ta Iudaia ka, Galilaia tinto unti kolag.

⁶ Ĝurra noa ba Pilato-to Galilaia ka, wiya noa, Unni kúri Galilaiakál?

⁷ Ğatun ġurra noa ba Herodúmba-kan noa wottaikan, yuka bon noa Herod kinko, yakita ġaiya niuwoabo kakulla Hierothalem ka.

⁸ Ğatun nakulla bon noa ba Herodto Iéthunuğ, pitál ġaiya noa kátan kauwál, kulla noa natelli ba bon yuraki tabiruğ, kulla noa ġurra kauwállan ġikouğ kinba; ġatun nakilliko tarai umatoara ġikouğ kai.

⁹ Wiya ġaiya bon noa wiyellikanne kauwál-kauwál; wonto noa ba keawai wiyelli pa bon.

¹⁰ Ğatun bara piriwál hiereu ġatun bara ġárammateu ġarokilliela, ġatun pirralmul-elia bon kauwál.

¹¹ Ğatun Herod katoa ba bara wuruwai koba ġurramaiğá bon bara, ġatun bélma bon, ġatun wuda bon konéin to kirrikin to, ġatun yukéa-kan bon Pilato kinko.

¹² Ğatun unta purreág ka wakál la, Pilato ġatun Herod kóti bula umullan: yakita unta kakillan bula bukkakan bula-bo.

¹³ Ğatun Pilato-to noa kau-wiya noa ba barun piriwál hiereu, ġatun barun piriwál, ġatun barun kúri,

¹⁴ Wiya ġaiya barun, Mankulla nura bon unni kúri eummouğ kinko yanti wakál noa ġakoya-uwil ba kúri; ġatun, a! ġurulla, nuiya ta bon bağ unni mikan ta nurun kin keawai bağ ġurrapa yarakai ġikouğ kin, ġinoa-tara tin pirralma bon nura:

¹⁵ Keawaran, keawai Herodto: kulla bağ yuka nurun ġikouğ kin; ġatun nauwa, keawai ġali tin tetti korien noa kánün.

¹⁶ Wélkorinún wal bon bağ, ġatun wamunbinún ġaiya bon.

¹⁷ (Kulla noa buruġbuġgánün wal wakál yakita ta takillikan ne ta.)

¹⁸ Ğatun bara kaaibulléün wakálla purawai, wiyelliela, Yuriğ unni kúri; ġatun buruġbuġgulla bon Barabbanuğ ġearun kinko:

¹⁹ (Gali noa wakál wuruwai tin kokerá ġatun búnkilli tin tetti tin wúnkulla bon jail ka.)

- ²⁰ Koito noa ba Pilato-to kotelliela buruğbuğgulliko bon Iéthunuğ, wiyeá ka barun.
- ²¹ Wonto bara ba wiýá, wiyeüliela, Buwa bon tetti, buwa bon tetti.
- ²² Ğatun noa barun wiya yukita góro-ka, Minariğ tin? minariğ noa yarakai umá? keawai bağ gúrrapa taraikeň gíkouğ kin góaloa kolağ búnnilli kolag tetti wirillliko; wélkorinún wal bon bağ, ġatun wamunbinún bon.
- ²³ Ğatun bara tanoa-kál-bo pulli kakulla kauwál, wiyeüliela, búwil koa bon tetti. Ğatun pulli barúnba ġatun barúnba piriwál hiereu pirral kakulla.
- ²⁴ Ğatun Pilato-to noa wiýá, ka-uwil koa yanti wiya bara ba.
- ²⁵ Ğatun noa bon buruğbuğga barun kin unni bon wuruwai tin ġatun bunkilli tin tetti tin wúnkulla bon jail ka wiyoatoara barúnba; ġatun noa bon Iéthunuğ wamunbéa barun kin.
- ²⁶ Ğatun yutéa bon bara ba yuriğ, mankulla góaya bara wakál Thimónnuğ Kureniakál ta, tanan uwolliela koruğ tin, ġatun wupéa bara gíkouğ kin taliğkabillikanne, kurri-uwil koa noa willuğ tin Iéthu katoa.
- ²⁷ Ğatun wirroba bon bara kauwállo konaro, ġatun bara nukuğ-ko, túğkilliela ġatun minki kakilliela gíkouğ kai.
- ²⁸ Wonto noa ba Iéthu warkulléun barun kai koba, wiýá, Yinálkun Hierotilemkkálín, túğki yikora emmóuğ kai, wonto ba túğkillia nura nurunbo, ġatun nurun kaiko wonnai tara ko.
- ²⁹ Al na-uwa, purreuağ kariğ tanan uwollinún, yakita unta wiyanún bara ba, Murrárügbara wonnai korien, ġatun unnuğ tara pika keawai pórkulli korien, ġatun paýil keawai pitelliko.
- ³⁰ Yakita góaya bara wiyeüllan bulkára kariğ, Puntimullia gearun kin, ġatun yúnko ko, Wutilla gearun.
- ³¹ Ğatun uwullinún bara ba unni tara külai ta kiruğ ka, minnuğ banún wal külai ta turrál la?
- ³² Ğatun unnuğ bula taraikeň yarakai willuğ, yutéa gíkouğ katoa wúnnilliko tetti wirillliko.
- ³³ Ğatun uwa bara ba unta ko, giakai yitirra Kalábary, unta góaya bara búnnulla bon ġatun bulun yarakai bula, wakál ta tújkağ-keri ka ġatun tarai ta wunto-keri ka.
- ³⁴ Wiya góaya noa Iéthuko, Biyuğ, kámünbillä barun, kulla bara keawai górra korien umulli ta. Ğatun toinbillan bara kirrikin gókoúmba, ġatun wupillan woíyo.
- ³⁵ Ğatun bara nakilliela górokito. Ğatun bara piriwál yantibo barun katoa béelnulliela, wiyeüliela, Miromá noa taraikeň; miromabunbillia bon gíkouğ kóti, wiya noa ba Kritht ta, górimatoara Eloi-úmba.
- ³⁶ Ğatun bara militiko béelma bon, uwolliela gíkouğ kin, ġatun nupilliela bon aket,
- ³⁷ Ğatun wiyeüliela, Wiya bi ba piriwál Iudaioi koba, miromullia bi góntoabo kóti.
- ³⁸ Ğatun upilléun wakál upatoara wokka ka gíkouğ kin pulli Hellenik koba, ġatun Latin koba, ġatun Hebáraio koba, giakai, Unni ta Piriwál Iudaioi koba.
- ³⁹ Ğatun wakállo yarakai bulun kinbiruğ-ko, kakilliela ba külai ta, béelnulliela bon, wiyeüliela, Wiya bi ba Kritht ta, miromullia bi góntoabo ġatun gearun.
- ⁴⁰ Wonto ba taraito wiyeülléun, koakilliela bon, wiyeüliela, Keawai bi kinta korien Eloi kai, ġatun góntoa ta kátan wakál la umatoara?
- ⁴¹ Ğatun gólin yakita murrárág umá; yaki tin gólin kai umatoara tin: wonto noa ba góli kúriko, keawai noa yarakai umá pa.
- ⁴² Ğatun noa wiya Iéthunuğ, Piriwál, górrulla bi tia, uwánún góaya bi ba piriwál-gél lako górouğ ka tako.
- ⁴³ Ğatun noa Iéthuko wiya bon, Yuna bo ta wal bağ wiyan górouğ, Unti buğgai purreuağ ka kánún bi tia emmóuğ katoa Parádeith ka tako.
- ⁴⁴ Ğatun yakita kakulla hora ka hekto ta, tokoi ta kakulla yantin ta purrai ta katéa ka hóra kako nain tako.
- ⁴⁵ Ğatun punnál ta tokoi kakulla, ġatun kirrikin ta hieron kako yiirkulléun búlwa koa.
- ⁴⁶ Ğatun noa ba Iéthuko kaaibulléun wokka wiya noa, Biyuğ, wunún bağ emmóúmba marai górouğ kin mättára; ġatun wiyeülléun noa ba unni, wúnkulla góaya noa marai
- ⁴⁷ Yakita góaya noa ba kenturionko nakulla unni umatoara, pitálma noa Eloinuğ, wiyeüliela, Yuna bo ta wal murrárág unni kúri.
- ⁴⁸ Ğatun bara yantin kúri uwa nakilliiko góala ko umatoara ko, wirilléun bara wapara, ġatun willuğbo bara uwa.

49 Ğatun yantin ġikoúmba kóti ta, ġatun bara nukuġ wirroba bon Galilaia kabiruġ, ġarokéa kaloġ ka, nakilliela unni tara.

50 Ğatun kakulla wakál kúri, ġiakai yitirra Yotheper, wiyyellikan kátan; murràrág kakillikan, ġatun tuloa kakillikan:

51 Ĝali keawai noa pitál korien barúnba ko wiyyellikanne ko ġatun barúnba umatoara ko; Arimathéakál noa, wakál ta kokera Iudaio koba; niuwoa ba mittilliela piriwál lako Eloi koba kako.

52 Unni noa uwa Pilato kin, bon wiyyelliko murrin ko Iéthu koba ko.

53 Ğatun noa mankulla barán, ġatun muġġama kirrikin ta, ġatun wúnkulla tulmun ta umatoara tunuġ ta; keawai ba unta kúri wúntelli ta.

54 Ğatun unta purreág ka tupoi-tupoi-kanne-ta, ġatun papai kakulla thabbat ta.

55 Ğatun bara nukuġ uwa ġikouġ katoa Galilaia kabiruġ wirroba yukita, ġatun nakulla tulmun, yakoai ba wúnkulla murrin.

56 Ğatun bara willuġbo, ġatun mankulla aromata ġatun mura; ġatun koréa purreág ka thabbat ta, yaki tin wiyyatoara tin.

24

¹ YAKITA kakulla puneág ka yukita thabbat biruġ ka, ġoiokan ta, uwa bara unti ko tulmun tako, mankillin aromata umá bara ba, ġatun taraikan uwa barun katoa

² Ğatun bara nakulla tunuġ umatoara kurrai-kurrai biruġ kurraġa ko tulmun tabiruġ.

³ Ğatun bara uwa murrariġ, ġatun keawai bara na korien murrin ta Piriwál koba Iéthu koba.

⁴ Ğatun yakita kakulla, kotelliela bara ba ġe tin, a! buloara kúri bula ġarokéa barun kin killibinbin kaba kirrikin taba,

⁵ Ğatun bara ba kinta kakilliela, ġatun wúnkullielä barúnba ġoara baran purrai tako, wiya bula barun, Minariġ tin nura nakillin moron-kan ta unti tetti-tetti ka?

⁶ Keawai noa unti, kulla noa waita ka ba bouġkulléun: ġurrulla nura yanti wiya nurun noa ba, yakita noa ba kakulla Galilaia ka,

⁷ Wiyyeliela, Yinal ta kúri koba wunün wal bon mättára yarakai-willuġ koba ka, ġatun búnnuñ wal tetti, ġatun purreág ka tarai ka kúmba-ken bouġkullia kánun noa.

⁸ Ğatun ġaiya bara kotelliela ġikoúmba wiyyelli tara,

⁹ Ğatun willuġbo bara uwa tulmun tabiruġ, ġatun wiya unni tara barun kin dódeka ta, ġatun barun yantin ta.

¹⁰ Ĝala bountoa Mari-ko Magdalakál-in-to, ġatun bountoa Ioanna-ko, ġatun bountoa Mari-ko tunkan-to Yacóbo-úmba-ko, ġatun taraikan-to bara nukuġ-ko barun katoa, wiya unni tara barun apotholnuġ.

¹¹ Ğatun bara ba wiyyelli tara kakulla barun kin yanti kiloa ġakoyelli tara, ġatun bara keawai ġurraiyeelli pa barun.

¹² Peter ġaiya noa ġarokéa, ġatun murra tulmun tako; ġatun woinkullielä barán, nakulla noa kirrikin wuntoara pitaka, ġatun waita noa uwa, kotelliela unni tara kátan ba.

¹³ Ğatun yakita purreág ka yantibo, buloara-bula barun kinbiruġ uwa kokerá kolaġ, ġiakai yitirra Emmaou, yakita kaloġ Hierothalem kabiruġ purloġ hekékonta ta.

¹⁴ Ğatun bara wiyyellan unni tara kakulla ba.

¹⁵ Ğatun yakita kakulla, wiyyeliela ba, ġatun kotelliela bara ba, Iéthu noa niuwoabo uwa papai barun kin, ġatun uwa barun katoa.

¹⁶ Wonto ba ġaikaġ barúnba tullamá, ġimilli korien koa bara bon.

¹⁷ Ğatun noa wiya barun, Minariġ, nura unni tara wiyyellan, uwollin nura ba, ġatun minki kátan?

¹⁸ Ğatun wakál bulun kinbiruġ, ġiakai noa yitirra Kleopa, wiyyayelléun, wiyyeliela bon, Ĝintoa bo ta wakál ġowikan Hierothalemkál, ġatun keawai unni tara ġurrapa kakulla ba unti tara purreág ka?

¹⁹ Ğatun noa wiya barun, Minariġ-ke unni wonnuġ? Gatun bon bara wiyyá, Gikouġ kin Iéthu kin Nadharetkál unni kakulla propet ta kaiyukan umulliko ġatun wiyyelliko mikan ta Eloi koba kin, ġatun yantin ta barun kin kúri ka:

²⁰ Ğatun yakoai bara ba piriwál hiereu, ġatun ġearúnba piriwál kariġ wúnkulla bon wiyyayelliko tetti kolaġ, ġatun bara bon búnkulla tetti.

²¹ Wonto ġéen ba kota niuwoa miromulliko Itháraelnuġ: ġatun yantin unni tara ba, unni buġġai kúmba-ken-ta kátan unnoa tara umatoara biruġ

²² Kauwa, tarai bara nukuğ ǵearúnba konara biruğ kota bumbéa bala ǵearun, bara ǵoikéen kátan tulmun ta:

²³ ǵatun keawai bara ba na pa ǵikoúmba murrin, uwa ǵaiya bara, wiyeiliela, nakéun bara natoara ágelo kariğ koba wiya moron noa kakulla.

²⁴ ǵatun taraikan barúnba ǵearun kinba uwa tulmun kolağ, ǵatun nakulla yanti bara nukuğko wiya; keawai bon bara na korien.

²⁵ Wiya ǵaiya noa barun, A! woǵkál nura, ǵatun pirrial búbúl ǵurrulliko yantin ta wiyoatoara bara ba propet to!

²⁶ Keawai noa Kriht kámunginbia ta umatoara ba unni tara, ǵatun uwolliko kirrikin kolağ ǵikouğ ka takó?

²⁷ ǵatun kurri-kurri Mothe ko noa ba wiya, ǵatun yantin to propet kariğ ko, ǵurrabunéa ǵaiya noa barun unnoa tara upatoara biruğ ǵikouğ kai.

²⁸ ǵatun bara papai uwa unta kolağ kokerá kolağ, unta kolağ bara: ǵatun noa puntelliela kaloğ kolağ.

²⁹ Wonto bara ba pirralma bon, wiyeiliela, Kauwa ǵearun katoa; kulla wal yaréa kakillilin, ǵatun purreáç ta waita uwollilin. ǵatun noa uwa murrariğ kakilliko barun katoa.

³⁰ ǵatun yakita kakulla, yellawa noa ba barun katoa takilliko, mankulla noa arto, ǵatun pitálma noa, ǵatun yiirbuğga, ǵatun ǵukulla ǵaiya barun.

³¹ ǵatun ǵaikuğ barúnba buǵkulléun, ǵatun ǵimilléun ǵaiya bara bon; noa ǵati kakulla barun kinbirug.

³² ǵatun bara wiyeilan barabo, Wiya, ǵearúnba búbúl winna ba ǵearun kinba ko murruğ kaba ko, wiyeilléun noa ba ǵearun katoa, ǵatun ǵurrabunbéun noa ba ǵearun upatoara ta?

³³ ǵatun bouǵkulléun tanoa-kál-bo ǵatun willuğ ba kakulla Hierothalem kolağ, ǵatun nakulla barun hendeka ta, ǵatun barun taraikan barun katoa,

³⁴ Wiyeiliela, Bouǵkulléun bo ta yuna Piriwál ta, ǵatun paikulléun Thimon kin.

³⁵ ǵatun bara wiya unni tara upatoara yapiğ koa, ǵatun ǵimilléun bara bon yiirbuğguliela noa ba arto.

³⁶ ǵatun bara ba wiyeiliela, Iéthuko noa niuwoabo ǵarokéa willi ka barun kin, ǵatun wiya barun noa, Pitál nura kauwa.

³⁷ Wonto bara ba pulul-pulul kakulla ǵatun kinta-kan, ǵatun kotelliela bara marai ta bara nakulla.

³⁸ ǵatun noa wiya barun, Minariğ tin nura kinta kátan? ǵatun minariğ tin nurúnba búlbúllo koton?

³⁹ Nauwa tia máttára emmoúmba, ǵatun yulo emmoúmba, Gatoa bo: numulla tia, ǵatun nauwa; kulla keawai marai koba purriúğ korien ǵatun tibun korien, yanti nakulla nura tia ba emmoúmba.

⁴⁰ ǵatun wiya noa ba unni, túǵumbéa barun noa ǵikoúmba máttára ǵatun yulo.

⁴¹ ǵatun keawai bara ba ǵurra pitál ko, ǵatun kotelliko, wiya noa barun, Wiya, nuruúmba kunto untí?

⁴² ǵatun bara bon ǵukulla pundol koiyubatoara makoro biruğ, ǵatun pundol nuparai kabiruğ.

⁴³ ǵatun noa mankulla, ǵatun takulla barun kin mikan ta.

⁴⁴ ǵatun noa wiya barun, Unni tara wiyeillikanne-ta wiya nurun baǵ ba, kakulla baǵ ba nurun katoa, yantin koa ka-uwil kakilliko upatoara wiyeillikanne-ta Mothé-úmba, ǵatun barun ba propet koba, ǵatun tehilliñ kaba, emmóuğ kai.

⁴⁵ ǵurrabunbéa ǵaiya noa barun, ǵurra-uwil koa bara upatoara ta;

⁴⁶ ǵatun wiya noa barun, Yaki upatoara, ǵatun yaki murrárağ ta Kriht ko ǵikouğ kakilliko tetti ko, ǵatun bouǵkulliko kúmba-ken-ta purreáç ka tetti kabiruğ:

⁴⁷ ǵatun wiyabunbi-uwil koa minkikanne-ta ǵatun warekullikanne-ta yarakai umullikan ko ǵikouğ katoa biruğ yitirra biruğ yantin ta konara, kurri-kurri kabiruğ Hierothalem kabiruğ.

⁴⁸ ǵatun nura nakillikan kátan ǵali tara ko.

⁴⁹ ǵatun, ǵurrulla, wupin baǵ nurun kin wiyoatoara emmoúmba koba Biyuǵbai koba: wonto nura ba minkéa kokerá Hierothalem ka, kaiyu koa nurun kauwál búlwára tin.

⁵⁰ ǵatun yutéa noa barun kaloğ kolağ Bethany ka bo, ǵatun noa wupiléun máttára ǵikoúmba wokka-laǵ, ǵatun pitálma noa barun.

⁵¹ Ğatun yakita kakulla, yaki pitálmulliela noa ba barun, mantilléún ġaiya bon barun kinbiruġ, ġatun kurréa bon wokka-laġ moroko kako.

⁵² Ğatun bara bon murráràġ koiyelliela, ġatun willuġ ba kakulla Hierothalem kolaġ kauwál-kan pitál-kan:

⁵³ Ğatun kakilliela murruġ hieron ka, murráràġ wiyelliela ġatun pitálmulliela bon Eloinuġ.

AMEN.